Digitaliseret af | Digitised by

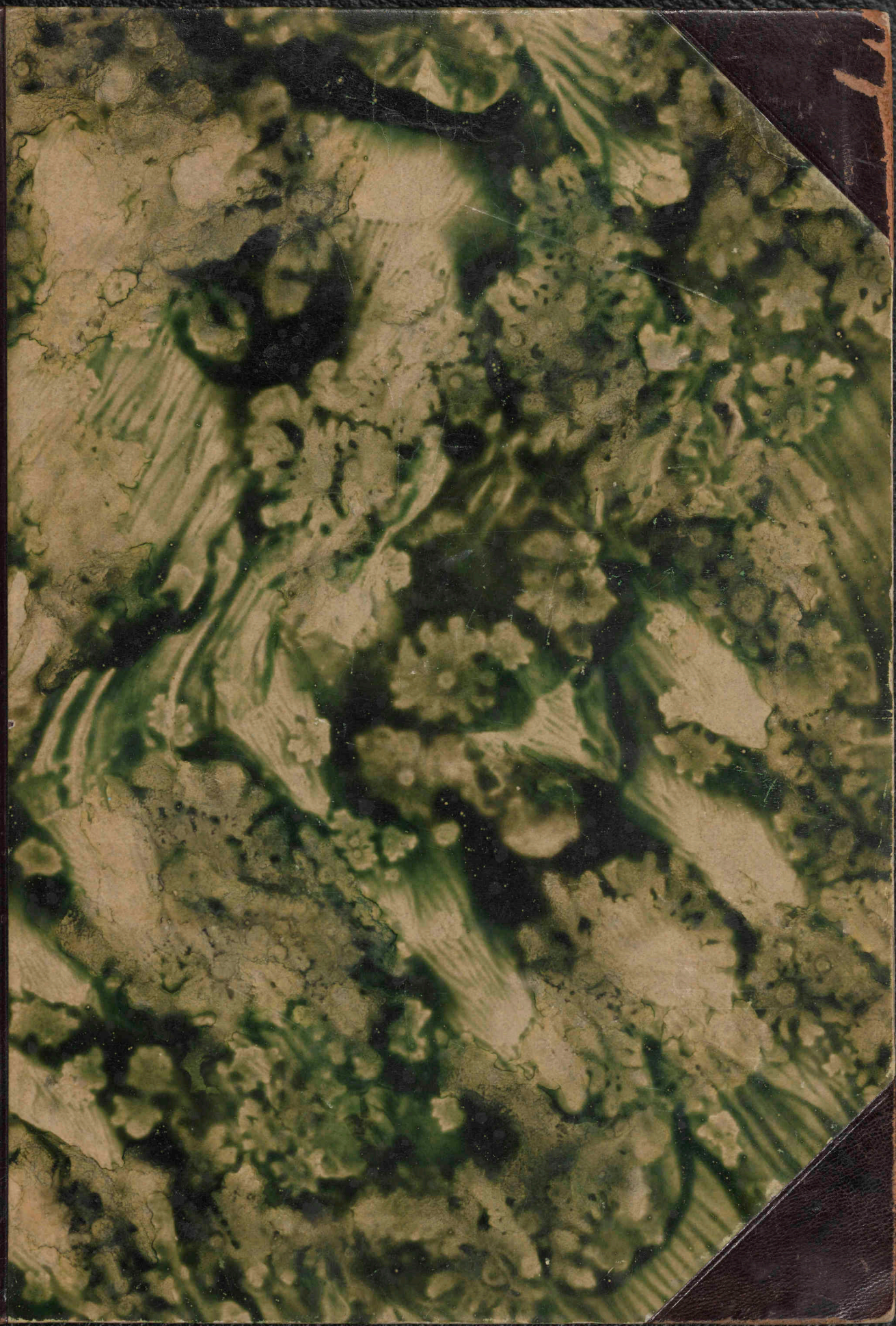
Forfatter(e) | Author(s):	Campe, Joachim Heinrich.; J. H. Campe ; oversat og bearbejdet af Johannes Buchholtz ; med Tegninger af Vald. Andersen.
Titel | Title:	Robinson : Beretning om en Drengs mærkelige Hændelser paa en øde Ø
Udgivet år og sted | Publication time and place:	[Kbh.] : Steen Hasselbalch, 1920
Fysiske størrelse | Physical extent:	157 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

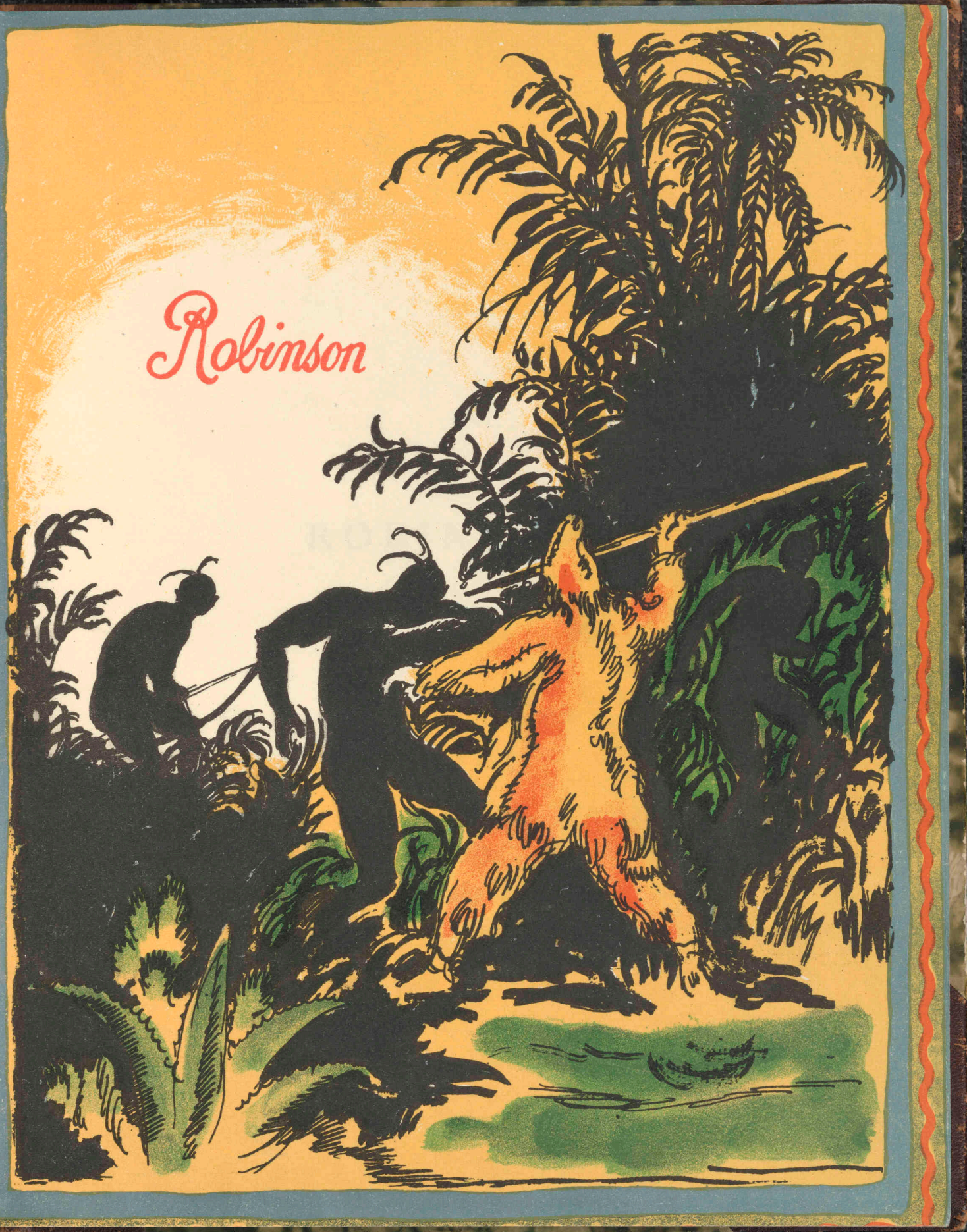
The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

15, – 322
4°

Det Kgl. Bibliotek
130025467648

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Robinson

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

ROBINSON

Lyz1 153

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

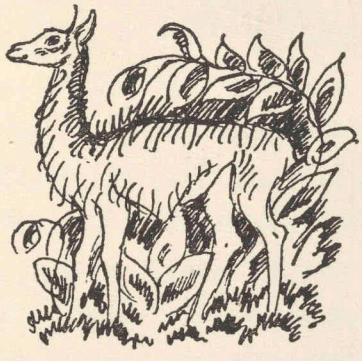
J. H. CAMPE

ROBINSON

BERETNING OM EN
DRENGS MÆRKELIGE HÆNDELSER
PAA EN ØDE Ø

OVERSAT OG BEARBEJDET AF
JOHANNES BUCHHOLTZ

MED TEGNINGER AF
VALD. ANDERSEN

STEEN HASSELBALCHS FORLAG
MDCCCCXX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FORORD TIL DE VOKSNE

OBINSONS Historie kender vel alle. Men kun de færreste kender denne klassiske Børnebog i sin oprindelige Form, *som en Faders Fortælling til sine Børn.* I tredive Aftener lejrer den lykkelige Familie sig under det store Æbletræ, Faderen fortæller, og Børnene afbryder med Spørgsmaal.

Paa denne smukke naturlige Maade lægges en mild og viis Livslære som en grøn Krans om den hele Bog. Man lærer *at overveje, at dømme mildt,* hvad *Tvivl* er, og *Selvbeherskelse,* hvor uundværlig *Planlæggelse* er, naar et stort Arbejde skal udføres, og meget andet godt. Kun godt. Jeg kender intet Sidestykke til denne Bog.

Men hele denne skønne og kloge Indfatning har alle Oversættere og Bearbejdere i de sidste halvhundrede Aar unænsomt bortkastet med den Motivering, at den kedede Børnene. Her maa jeg protestere. Der gik Ild i mit Hjerte, naar min strenge Fader tog den gamle tyske *Robinson* ned fra Hylden, læste og oversatte. Jeg nød tilfulde baade selve Robinsonaden og Samtalerne. Det dobbelte i Fortællingen var en Ynde mere. De lyttende Børn stod lyslevende for mig, og ligesom de forsøgte jeg at eftergøre Robinsons Jagttaske og Redskaber. Og det stod for mig som en uopnaaelig Lykke, at min Fader

— ligesom den fortællende Fader — engang vilde *vaage en hel Nat* med os Børn for at betragte Stjernehimmelen og være Vidne til Solopgangen og hele Naturens Opvaagnen.

Naturligvis har ogsaa jeg maattet stryge og omarbejde i J. H. Campes Bog. Man talte et løjerligt Sprog i 1779, og den religiøse Følelse var skrækkelig forloren, men jeg har gjort mig Umage for at bevare mest muligt af det oprindelige Værks yndefulde, gammeldags Naivitet. Saaledes tror jeg, det passer Børn bedst — de er og bliver gammeldags.

»Om hundrede Aar er alting glemt« — nej, ikke alting. Jeg tror, at Joachim Heinrich Campes Mesterværk, der allerede har et Hundrede og fyrretyve Aar paa Bagen, atter om hundrede Aar vil finde sin begejstrede Fortolker og en ny Skare af klarøjede Børn, der begærligt lytter efter, hvad *Faderen* fortæller om Robinson, og hvad *Johannes, Gottlieb, Didrik, Nikolaj og lille Lise* har at spørge om.

JOHANNES BUCHHOLTZ.

INDLEDNING

DER var engang en lykkelig Familie, som bestod af Far og Mor og fem Børn — fire Drenge, Johannes, Gottlieb, Nikolaj og Didrik, og en lille Pige, som hed Lise. De boede udenfor Hamborg i et hvidkalket Hus, der laa midt i en stor Have med mange Frugttræer. Naar Børnene var kommen fra Skole, kunde man høre deres Sang og glade Stemmer, enten de nu legede med hinanden, eller de arbejdede i deres egne smaa Haver, som laa paa en solaaben Plet, der skraanede ned imod Aaen. Det var en stor Fornøjelse, naar Faderen og Moderen kom spadserende forbi og blev staaende i Gangen ud for Børnenes Haver. Selvom Forældrene ikke just sagde noget derom, kunde Børnene nok mærke, naar en af dem havde været særlig dygtig og heldig med sit Havearbejde. De andre Børn tænkte: Jeg vil ogsaa gøre mig rigtig Umage!

At passe sin egen lille Have er et Arbejde, der gaar som en Leg.

Ved Aftenstid, naar de trætte og glade, med River og Spader paa Nakken, syngende gik op til det hvide Hus, sagde den ene til den anden:

— Mon Far ikke vil fortælle os en Historie i Aften!

— Aa, bare han vil!

Faderen fortalte saa godt, at de aldrig blev ked af at høre paa ham, og han kunde mange, mange Historier.

Her skal I nu høre en af dem — Historien om Robinson paa den øde Ø.

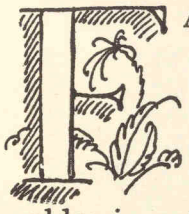
Familien slog sig ned under et mægtigt Æbletræ. Se engang paa Billedet, hvordan Faderen sidder i Midten, med alle de andre udenom. Den lille Lise sidder hos sin Moder. Foran dem staar en Kurv med Ærter, som de piller, medens de lytter til Faderens Fortælling. Paa Træets Stamme er der slaaet et Landkort op, men det hører vi senere om.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FØRSTE AFTEN

ADEREN begynder sin Fortælling:

I Hamborg levede for mange Aar siden en velhavende Købmand, hvis Søn hed Robinson. Der havde været tre Sønner, men de to døde tidligt, saa Robinson blev eneste Barn. Deraf kom det maaske, at hans Forældre i næsten alt lod ham faa sin Vilje og forkælede ham. Og Robinson var ikke sen til at benytte sig deraf. Næppe een Dag i Ugen passede han sin Skolegang. Han drev rundt ved Havnen, snakkede med Søfolkene eller laa bare saa lang han var paa Bolværket og drømte om Rejser til fjerne Lande. At rejse var nemlig hans største og eneste Lyst. Han talte ogsaa med sin Fader, om han dog ikke kunde faa Lov at tage med et af de store Skibe til Syden eller Østen, men Faderen rystede blot paa Hovedet og tænkte, at Sønnen umuligt kunde klare sig ude i den store Verden, naar han intet havde lært.

Saa hændte det en Dag, at Robinson traf en af sine Kammerater, en Skippersøn, der netop skulde rejse med sin Fader til London. — Vil Du ikke med? sagde Kammeraten. Og Robinson blev ganske ellevild ved Tanken. Han sagde ja og gik med om Bord. Først da Skibet skulde til at sejle, sendte han en Dreng hjem til Forældrene med den Besked, at nu var han rejst sin Vej. Det var den Maade, han sagde Farvel paa.

Johannes: Det var stygt af Robinson at rejse fra sine Forældre uden at faa Lov til det.

Faderen: Skylden var lige saa meget Forældrenes, som havde forkælet ham, men det er rigtigt, som Johannes siger: Robinson bar sig ikke pænt ad. Det tænkte han imidlertid ikke en Tanke paa, da han sammen med sin Ven stod paa Dækket og saa Hamborgs Taarne svinde, idet Skibet for en frisk Brise strøg ud ad Elben. Næste Dag passerede de Ritzebüttel, hvor Elben munder ud i Nordsøen. I kan tro, Robinson gjorde store Øjne, da Landet forsvandt, og der kort efter ikke var andet at se til alle Sider end Hav og Himmel.

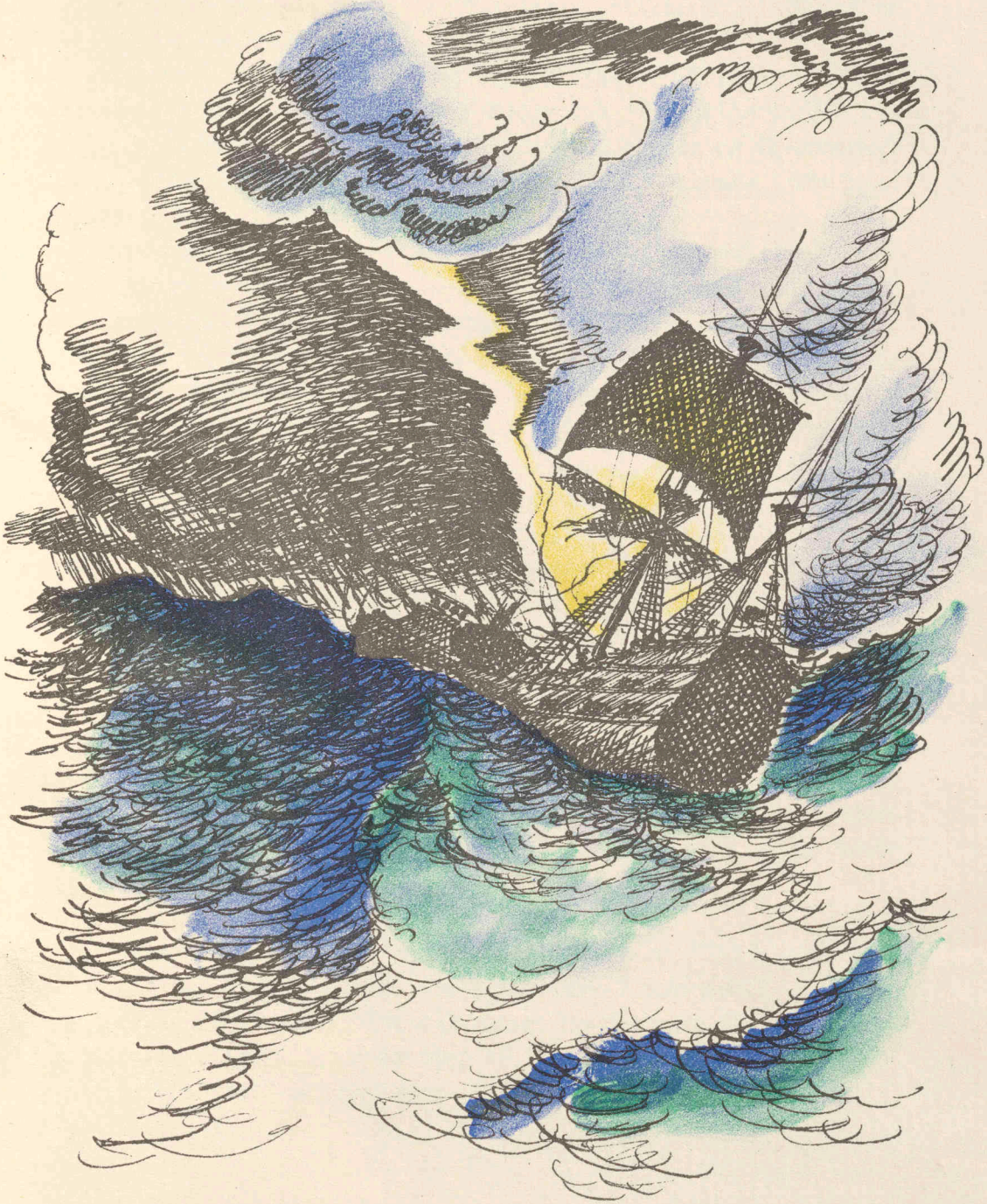
Skibet sejlede de to første Dage fremad i godt Vejr, men paa den tredie Dag blev Himmelen overtrukken af sorte Skyer. Det blev mørkere og mørkere, og Vinden tog til i Styrke. Et Uvejr rejste sig. Snart lynede det, som om hele Himlen stod i lys Lue, snart var det atter mørkt som ved Midnat, og Tordenen rullede uophørligt. Regnen strømmede ned, og en mægtig Stormvind gjorde Bølgerne saa høje som Huse. I skulde have set, hvordan Skibet duvede. Snart blev det løftet op paa en Bølgetop, snart styrtet ned i en Afgrund.

Det knagede og bragede i Skibet, og der var en Hylen i Tovværket. Folkene maatte holde sig fast for ikke at falde omkuld, og Robinson, der ikke var søvant, blev svimmel, kastede op og blev saa syg, at han troede, han skulde dø. Det var Søsyge.

Johannes: Nu kom Straffen.

Faderen: Gang efter Gang raabte han: Ak, mine Forældre, mine stakkels Forældre, de faar mig aldrig mere at se, jeg dumme Dreng, der kunde nænne at gøre dem den Sorg.

Knak! Knak! lød det pludselig paa Dækket. — Himlen være os naadig! raabte Søfolkene. — Hvad er der sket? klagede Robinson ude af sig selv af Skræk. — Ak, svaredes der, — vi er fortabte, et Lyn har splintret Fokkemasten (det er den forreste af de tre Master), og Stormasten er samtidig revet løs, saa den straks maa kappes og kastes over Bord!

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

— Skibet synker, skreg en Stemme op fra Lasten. — Skibet er læk, og Vandet staar allerede fire Fod højt hernede!

Robinson, der sad paa Kahytsgulvet, sank ved disse Ord fuldstændig sammen, medens alle de andre løb til Pumperne for om muligt at holde Skibet oven Vande. Noget efter kom en Baadsmand hen til Robinson, ruskede ham og spurgte, om han alene vilde ligge og drive, medens alle andre arbejdede for Livet.

Han rejste sig, saa svag han var, og stillede sig ved en af Pumperne for at hjælpe til, men da Skipperen affyrede en Kanon for at give andre Skibe, der muligvis sejlede i Nærheden, et Tegn paa, at man var i Nød, troede Robinson, det var Skibet, der revnede. Han tumlede af Skræk om paa Dækket og blev liggende med Ansigtet mod Plankerne. Den Baadsmand, der indtog hans Plads, skubbede ham af Vejen, som var han en død.

Man pumpede af alle Kræfter, men alligevel steg Vandet i Lasten højere og højere, og man kunde hvert Øjeblik vente, at Skibet vilde synke. For at holde det oppe kastede man Kanonerne, Baller og Tønder over Bord, men det hjalp altsammen intet.

Der var virkelig et andet Skib, der havde hørt Nødskuddet, og fra dette sendtes der en lille Baad ud for om muligt at redde Staklerne paa det synkefærdige Skib. Men I kan tro, det var ingen let Sag for den lille Nøddeskal at naa frem til Maalet. Den blev omtumlet af de rasende Bølger, saa den hvert Øjeblik var ved at kæntre, og alle Mændene, der var i den, vidste, at det gjaldt Livet, men deres Pligtfølelse og gode Hjerte bød dem at hjælpe deres Medmennesker.

Nikolaj: Det var vel saa Folk fra Hamborg?

Faderen: Hvorfor tror Du det? Det kan vist ikke være din Mening, Nikolaj, at man kun skal hjælpe sine Landsmænd. — Tænk Dig nu, at et Menneske faldt i Dammen her for vore Øjne, vilde vi da ikke alle springe op og ile ham til Hjælp, eller tror Du, vi først vilde spørge ham om, hvor han var fra? — Nej —

Redningsmændene var Tyrker fra Byen Smyrna i Lilleasien.

Johannes: Jeg troede skam ikke, Tyrkerne var saa gode Mennesker.

Faderen: Kære Johannes, blandt alle Folk i alle Lande og til alle Tider findes gode saavel som slette Mennesker. —

Længe kæmpede disse tapre Folk forgæves imod Bølgerne, før de kom saa nær til det fremmede Skibs Agterdel, at man kunde kaste et Tov ud til dem. Ved Hjælp af dette trak de sig hen paa Siden af Skibet, og nu sprang alle ned i Baaden. Robinson, der knap kunde staa paa Benene, blev hjulpet ned af en medlidende Matros.

Kun et lille Stykke var man roet bort fra Skibet, før det sank. Heldigvis begyndte Stormen ved denne Tid at lægge sig lidt, ellers vilde den lille Baad med de mange Mennesker i sikkert være forlist. Under mange Farer naaede man hen til Tyrkernes Skib, og der blev alle taget om Bord. Ogsaa dette Skib skulde til London.

Tre Dage efter Ulykken kunde de skibbrudne gaa i Land i den store By efter endnu engang at have takket deres Redningsmænd.

Robinson fulgte med Skipperen og dennes Søn ind i et Logihus. Han tog det som en Selvfølge, at de sørgede for hans Forplejning, og Skipperen, der var en godmodig Mand, forlangte ogsaa Mad til dem alle tre. Paa Grund af Sørejsens urolige Forløb havde han ikke før talt mange Ord med vor Ven, men under dette Maaltid fik han at vide, at denne var rømmet fra sit Hjem uden Maal og Med og uden sine Forældres Tilladelse. Skipperen sagde ganske forfærdet:

— Letsindige Menneske — hvad har Du dog gjort! Tænker Du da ikke paa Din Faders og Moders Fortvivlelse?

Robinson, som havde et letbevægeligt Sind, kom til at græde, og Skipperen fortsatte:

— Skynd Dig hjem. Det er det eneste, Du har at gøre. Her har Du Rejsepenge. Gaa straks til Havnen og søg saa længe, til Du finder et Skib, som skal til Hamborg. Tag hjem med det og bed Dine Forældre tusinde Gange om Forladelse.

— Ja, sagde Robinson og tørrede sine Øjne, fast besluttet paa at gøre, som Skipperen raadede ham til.

Han spiste Maaltidet tilende i Tavshed, sagde Farvel og gik ned til Havnen.

Saa vankelmodig var han imidlertid, at han allerede havde tabt Lysten til at vende hjem. — Skulde jeg rejse uden at se denne store, mærkelige By! tænkte han. — Nej, det vil jeg ikke. Alle Folk vil haane mig, hvis jeg gør det. Nu har jeg jo Penge — hvad Nød er her saa!

Han gik dog om Bord i et Skib og spurgte, hvorhen det skulde. — Til Guinea, svarede Kaptajnen.

Nikolaj: Hvor ligger Guinea?

Didrik: Det kan jeg fortælle Dig. Det er en smal Strimmel Land paa Afrikas Kyst. Du kan se det her paa mit lille Landkort, som jeg har med mig.

Faderen: Denne Kaptajn tog Robinson med ned i sin Kahyt, bød ham The og Kager og morede sig over at høre ham fortælle.

Johannes: Kunde Kaptajnen da Tysk?

Faderen: Nej, men i Hamborgs Havn ligger mange engelske Skibe, og der havde Robinson lært lidt Engelsk, som han nu fik Brug for.

Denne Kaptajn var en letsindig Mand. Da han hørte om Robinsons Rejselyst, tilbød han ham at sejle ganske frit med til Guinea, og han sagde:

— Maaske kan Du her købe nogle Smaating som Legetøj, Perler, Sakse, Knive og brogede Baand, dem er Negrene helt tossede efter, og de vil give Dig Elfenben og Guld i Stedet for.

Robinson kunde ikke modstaa denne Fristelse, han glemte alle gode Forsætter og tog imod Tilbudet. Han fik ogsaa Penge af sin nye Ven og købte en Masse af de Ting, som denne havde anbefalet ham. Nu skal vi paa Kortet rejse den Tur, som Robinson begyndte. Først opad Themsen ud i Nordsøen, saa igennem Strædet ved Calais

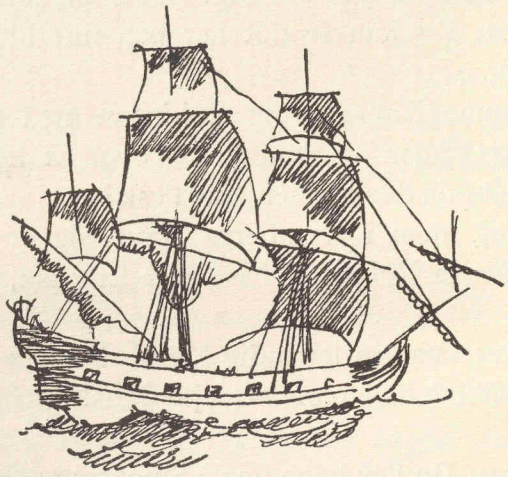
ind i Kanalen. Fra denne ud i det store Atlanterhav. Stadig gaar det nu mod Syd forbi de kanariske Øer og det grønne Forbjergs Øer, indtil vi endelig lander paa Guineakysten.

Moderen: Men tror I nu ikke ogsaa, det er paa Tiden, at vi tager Sejlene ind og havner ved Aftensbordet. Solen er gaaet ned for længe siden.

Gottlieb: Aa, jeg er slet ikke sulten endnu.

Lise: Jeg vil ogsaa hellere høre noget mere.

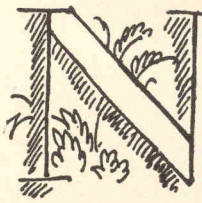
Faderen: Ja, i Morgen skal I høre mere om Robinson, men nu rask ind til Maden.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

ANDEN AFTEN

NÆSTE Aften samledes man igen under det store grønne Træ, og Faderen fortsatte:

Robinsons nye Rejse begyndte meget heldigt. Uden det mindste Uheld sejlede Skibet ud i Atlanterhavet til Øen Madeira. Jeg har taget et stort Kort med, som jeg vil slaa op paa Træet, saa kan vi følge med vor Ven paa Rejsen. Madeira ligger her, tæt ved Afrika ovenover de kanariske Øer.

Didrik: Aa ja, det er derfra, vi faar den dejlige Madeiravin.

Faderen: Ja, det er rigtigt. — Her kastede Skibet Anker. Robinson gik i Land paa den skønne Ø, og hans Kaptajn skaffede ham Lov til at spise af de prægtige modne Vindruer, der voksede op ad Bjergskraaningerne, og Arbejderne i Vinbjergene fortalte ham, at de ikke her som andre Steder pressede Druesaften igennem en Vinpresser — nej, de kastede Druerne i et meget stort Trækar og trampede paa dem med bare Fødder, til Saften var ude af dem.

Lise: Fy, saa vil jeg ikke drikke Madeiravin.

Faderen: Det kan Du let blive fri for, Børn har ikke godt af Vin eller andre stærke Drikke.

Robinson maatte blive nogle Dage paa Øen, fordi Skibet skulde repareres. I Begyndelsen morede han sig godt, men saa begyndte han at kede sig og længtes efter Forandring. Han ønskede sig Vinger, saa han hurtigt kunde komme omkring i hele Verden. Da kom der

et portugisisk Skib fra Lissabon, det skulde videre til Brasilien i Amerika. — Vil Du vise os det Land paa Kortet, Didrik. Rigtig.

Robinson stiftede Bekendtskab med Skibets Fører og hørte af ham om Brasiliens store Rigdomme. Han fik en brændende Lyst til at komme med, og da Føreren gav ham Lov, gik han til sin forrige Kaptajn og sagde Farvel. Denne, der imidlertid havde faaet at vide, hvorledes Robinson var flygtet hjemme fra, følte det som en Lettelse at blive ham kvit og lod ham gerne beholde de Penge, han havde laant ham i England.

Nu sejlede Robinson altsaa paa et portugisisk Skib med Brasilien som Maal. De styrede tæt forbi Øen Teneriffa med dens vulkanske Bjerge, der hører til de højeste i Verden, og det var et pragtfuldt Skue at se, hvorledes Bjergtoppen glødede, skønt Solen forlængst var nede. En Dag saa de en Mængde blinkende Flyvefisk, der, idet de hævede sig over Bølgerne, lignede et Sølvnet, der droges af Havet.

Nikolaj: Har de Fisk da Vinger?

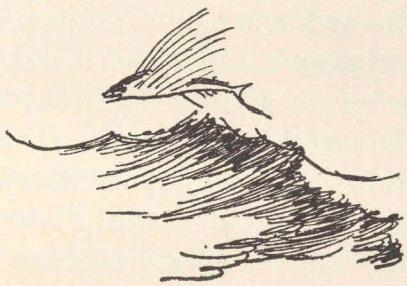
Faderen: Nej, de har meget store Finner, hvormed de hæver sig op over Vandet. — I mange Dage havde man smukt og roligt Vejr, men saa kom der en heftig Storm fra Sydøst. I seks Dage rasede den, og Skibet blev drevet saa meget ud af sin Kurs, at selv Styrmanden ikke mere vidste, hvor man befandt sig. Den syvende Dag tidligt om Morgenen raabte en Matros til alles store Glæde pludseligt: Land!! Folkene samledes paa Dækket for at se, hvad det var for et Sted, de var kommet til, men deres Glæde forvandledes straks til Skræk, da et heftigt Stød væltede dem alle omkuld.

Johannes: Hvad var det?

Faderen: Skibet var stødt mod en Sandbanke og sad urokkelig fast deri. Skummende Bølger væltede ind over Dækket og truede med at skylle Folkene over Bord. Nu raabtes der, at Skibet var læk. Ilsomt satte de Redningsbaaden i Vandet, og alle kastede sig i den. De mange Mennesker tyngede Baaden saa langt ned, at Vandet

næsten gik til Rælingen. Der var saa langt til Land, og Stormen rasede endnu saa heftigt, at ingen turde haabe paa at naa Kysten, alligevel roede de til af alle Kræfter, og Vinden bar i den rigtige Retning. Men pludselig saa de en kæmpehøj Bølge rulle efter Baaden — af Skræk lod de Aarerne falde — Bølgen kom nærmere og nærmere — nu naaede den dem, den slugte Baaden, væltede den omkring, og alle forsvandt i det fraadende Hav.

Her standsede Faderen sin Fortælling. Alle Tilhørerne sad stille betagne, indtil Moderen kom og trøstede dem med et stort Fad Smørrebrød.

TREDIE AFTEN

Gottlieb: Er Robinson nu virkelig død, Far?

Faderen: Vi forlod ham i Gaar, da han sammen med sine Kammerater sank i Havet. Men den samme store Bølge, der havde slynget ham ned, rev ham med sig og kastede ham op paa et Klippestykke. Han slog Øjnene op, og da han saa, at han var paa det tørre, anvendte han sine sidste Kræfter for at komme helt op paa Strandbredden. Det lykkedes ham, og derefter sank han sammen og laa en Tid bevidstløs. Da han kom til sig selv igen, forstod han, at han alene var bleven reddet fra Døden. Det eneste, der var tilbage af Skibet, var nogle løse Brædder, som Bølgerne førte op paa Stranden. Han faldt paa Knæ og takkede Gud for sin forunderlige Frelse.

Johannes: Hvorfor mon Robinson nu blev reddet, medens alle de andre druknede?

Faderen: Ja, kære Johannes, det kan vi ikke forklare. Skæbnen maa vi bøje os for, og det at dø maa vi ikke betragte som en Straf. Dø skal vi jo alle, men det er kun godt, at vi ikke selv skal bestemme Tidspunktet.

Nikolaj: Men hvad gjorde den stakkels Robinson nu?

Faderen: Ja, hvad skulde han gøre? Rundt om sig saa han kun viltert Krat og Træer, intet tydede paa, at der boede Mennesker paa denne Ø, og det var jo en skrækkelig Tanke for ham at skulle

bo her ganske alene, maaske var her vilde Dyr — og vilde Mennesker — Menneskeædere. Haarene rejste sig paa hans Hoved, og han turde i Begyndelsen ikke røre sig ud af Stedet. Den mindste uventede Lyd fik ham til at fare sammen.

Endelig blev han saa tørstig, at han var nødt til at søge efter Vand. Han var saa heldig snart at finde en smuk, klar Kilde og drak af Hjertenslyst. Oh, hvilken Velgerning en Drik frisk Vand er for en tørstig Mund.

Robinson haabede, at han ogsaa nok skulde faa noget at spise.

— Den, der sørger for Himlens Fugle, vil ikke lade mig sulte! tænkte han. — Meget sulten var han ikke endnu, men han længtes efter Hvile, thi han var saa udmattet, at han daarligt kunde staa paa Fødderne. Hvor skulde han sove i Nat? Paa den bare Jord, under aaben Himmel, hvor vilde Dyr kunde komme og æde ham? Han stod længe raadløs og fortvivlet. — Da faldt det ham ind, at han ligesom Fuglene kunde sove i et Træ, og han fandt et med saa tætte Grene, at han kunde sidde godt og med Rygstød. Her faldt han i Søvn efter at have bedt en inderlig Bøn, og han drømte om alt, hvad der var hændet ham, og om sine Forældre, der saa saa bedrøvede og trøstesløse ud. Han vilde omfavne dem og raabte ganske højt: Her er jeg, kære Forældre — her er jeg! Ved denne Bevægelse faldt han ned af Træet.

Lise: Den stakkels Robinson — slog han sig ikke ihjel?

Faderen: Lykkeligvis havde han ikke siddet ret højt, og Jorden var tæt bevokset med Græs, saa han faldt temmelig blødt. Lidt ondt gjorde det i den ene Side, men det var intet at regne mod de Kvaler, han havde lidt i Søvne. Han klatrede op igen og blev siddende i Træet, til Solen stod op. Nu spekulerede han paa, hvad han skulde faa at spise. — Han havde hverken Brød eller Smør, Kød eller Grøntsager, ikke en Smule Mælk engang, heller ikke en Skaal at spise af, eller Ild til at koge noget ved. Alle de Træer, som han hidtil havde set, var den Slags, som man kalder Campeche-

træer, de bærer ingen Frugter, kun Blade. Deres Bark anvendes i Farverier.

Han sprang ned fra Træet og løb søgende omkring efter noget spiseligt, men fandt intet uden Sand, Græs og Træer uden Frugter. I sin Fortvivlelse klagede han højt:

— Jeg maa dø af Sult!

Da saa han en Søfalk flyve forbi med en Fisk i sine Klør. Dette indgav ham Tanken om, hvad han skulde gøre. Han sprang ned til Stranden, og se, der paa Sandet laa nogle Østers. Han bøjede sig ned og tog dem op. Hastigt knuste han dem mellem to Sten og slugte med Begærlighed deres friske, velsmagende Indhold.

Johannes: Ligger Østers da saadan oppe paa Land?

Faderen: De lever i Havet, hvor de klæber sig fast til Havbunden, den ene over den anden, saa at de danner et helt lille Bjerg. En saadan Hob kaldes en Østersbanke. Men mange Østers bliver revet løs af Bølgerne og ved Flodtid skyllet ind paa Stranden. Naar saa Ebben indtræder, ligger de paa det tørre.

Lise: Hvad er Ebbe og Flod?

Johannes: Maa jeg forklare det? — Har Du ikke set, at Vandet i Elben undertiden staar højt, men til andre Tider trækker sig tilbage, saa at man kan gaa der, hvor der før var Vand.

Lise: Aa jo, det kender jeg.

Johannes: Naar Vandet gaar saa højt, at det kommer ind over Strandbredden, saa kalder man det Flod, men naar det atter træder tilbage, og Strandbredden ligger tør, kalder man det Ebbe.

Faderen: Ja, paa samme Maade stiger Vandet i Verdenshavet i Løbet af et Døgn to Gange og falder to Gange. Det veksler med seks Timers Flod og seks Timers Ebbe. Forstaar Lise det nu?

Lise: Ja, men hvorfor gør Vandet det?

Gottlieb: Det ved jeg. Det er Maanen, der trækker Vandet til sig.

Nikolaj: Aa, det har vi saa tit hørt om, lad nu Fader fortælle videre.

Faderen: Ja, en anden Gang skal jeg tale mere med Lise om det.

Robinson kunde ikke blive ganske mæt af de smaa Østers, men de gjorde dog godt i hans tomme Mave. Nu var hans største Sorg, hvor han skulde bo i Sikkerhed for vilde Dyr og vilde Mennesker. Han havde ikke megen Lyst til at sove i et Træ igen efter den Medfart, han havde faaet den forrige Nat.

Gottlieb: Dersom det var mig, saa vilde jeg have bygget mig et Hus med tykke Mure og med Jerndøre, og uden om vilde jeg have gravet en Voldgrav med en Vindebro, og hver Aften vilde jeg have trukket Vindebroen op, saa var der ingen, der kunde komme og gøre mig Fortræd, medens jeg sov.

Faderen: Det var ikke saa galt, det var kedeligt for den stakkels Robinson, at Du ikke var der og kunde give ham det gode Raad. Men — sig mig engang — har Du rigtig nøje set, hvorledes Tømreren og Mureren bærer sig ad med at bygge et Hus?

Gottlieb: Ja, det har jeg rigtignok ofte set.

Faderen: Hvor vilde Du faa alle de Ting fra, som man bruger til at bygge Huset af, hvis Du var Robinson?

Gottlieb: Av, — det ved jeg skam ikke.

Faderen: Nej, saadan gik det ogsaa Robinson, han kunde ikke bygge noget Hus, fordi han ikke havde Materiale og ikke andet Værktøj end sine Hænder.

Nikolaj: Saa kunde han jo lave sig en Hytte af Grene.

Faderen: Synes Du, den kunde beskytte ham for Slanger, Ulve, Pantere, Løver og andre vilde Dyr?

Lise: Uh-h! Stakkels, stakkels Robinson, hvordan skal det dog gaa ham!

Nikolaj: Kunde han ikke skyde?

Faderen: Jo, dersom han havde haft en Bøsse og Krudt eller Hagel, men den stakkels Fyr havde jo slet intet. Og han tænkte i sin Fortvivlelse: Hvad kan det nytte, at jeg ikke er død af Sult, naar jeg maaske i Nat bliver revet ihjel af vilde Dyr! Og i sin Fan-

tasi saa han for sig en glubende Tiger med vidtopspærret Gab og store skarpe Tænder, han syntes, den allerede greb ham i Struben, og han skreg højt af Rædsel og kastede sig sanseløs paa Jorden. Medens han laa her, kom han i Tanker om et Vers, som hans gode Moder saa ofte havde sunget, naar der var hændet hende noget sørgeligt:

Vor Gud han er saa fast en Borg;
han kan os vel bevare.

For sig selv gentog han Verset flere Gange, det beroligede ham, og han begyndte at synge det højt. Det var, ligesom hans Moder var hos ham, og han rejste sig for atter at søge efter et Tilflugtssted. Hvor han egentlig var — paa Amerikas Fastland eller paa en Ø — det vidste han ikke. Han saa i det fjerne et Bjerg, og det styrede han efter. Bjerget var temmelig højt, og da han anstrengt naaede Toppen, saa han til sin Forfærdelse, at han virkelig befandt sig paa en Ø, og at der intet Land var at se undtagen et Par andre Øer, og nu syntes han, det sidste Haab brast, han strakte Armene mod Himmelen og raabte: — Jeg stakkels forladte Dreng, her skal jeg gaa og vente paa Døden, aldrig mere skal jeg se mine kære Forældre, ikke engang deres Tilgivelse kan jeg faa, men jeg ved, jeg har fortjent min Skæbne! Han satte sig ned med bøjet Hoved, og Forstanden var lige ved at svigte ham, da kom han atter i Tanker om et af sin Moders Vers, hvori der stod, at Gud er nærmest ved den, der føler sig mest forladt, og atter kom Haabet tilbage til ham, han følte sig stærkere og begyndte at stige ned. Kort efter kom han til en stejl Klippevæg, hvori der fandtes en lille Hule med en temmelig smal Indgang. Dersom han havde haft Værktøj, vilde det have været en let Sag for ham at gøre Hulen større og indrette den til en Bolig, men nu havde han jo intet. Han fandt dog paa Raad. — Han tænkte: Træerne her ligner Piletræerne hjemme, der er saa lette at faa til at gro. Jeg vil grave mange saadanne unge Skud op med mine Hænder og indhegne en Plads omkring denne

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Hule. Naar de saa vokser til, kan jeg sove saa sikkert som i et Hus, thi bagfra bliver jeg beskyttet af den stejle Klippevæg og paa de andre Sider af de tæt plantede Træer.

Han glædede sig over sit gode Indfald og begyndte straks Arbejdet. Til sin endnu større Glæde saa han, at en lille Kilde sprang ud fra Bjerget tæt ved Stedet, og han slukkede sin Tørst i dens klare Vand.

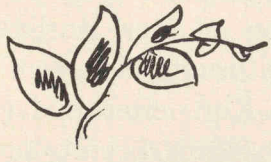
Gottlieb: Var der meget varmt paa Øen?

Faderen: Ja, det kan Du forstaa, naar Du ser paa Kortet. Her tæt ved Æquator ligger de karaibiske Øer, og det menes, at det var paa en af dem, Robinson var strandet.

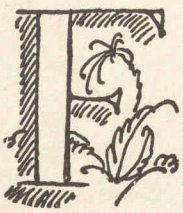
Det var et stort Arbejde at grave Pileskuddene op og atter grave Huller til dem med de bare Hænder. Han havde da ogsaa kun naaet at plante en fem Stykker, da det blev Aften. Han var nu meget sulten og søgte ned til Stranden for at finde Østers igen, men nu var det desværre blevet Flodtid, og han fandt ingen, saa han maatte denne Gang gaa sulten til Ro, men hvor? Ja, han maatte jo sove i Træet, indtil han var færdig med sin Bolig, men for nu ikke atter at falde ned bandt han sig fast til en Gren med sin Livrem.

Johannes: Det var klogt gjort af ham.

Faderen: Ja, i Nød lærer man meget. Forsynet har indrettet det saa klogt, at vi Mennesker kun ved Eftertanke og Opfindsomhed kan faa tilfredsstillet vore Fornødenheder. Dersom der fløj stegte Duer ind i Munden paa os, som man siger, blev vi saa dumme som Kvæget. Men se, nu funkler Aftenstjernen ned til os, den bringer os en Hilsen fra det høje. Lad den tage en Tak med tilbage for den gode Dag, vi har haft.

FJERDE AFTEN

aderen: Vi slap Robinson, da han var klatret op i et Træ for at sove. Denne Gang faldt han ikke ned, men sov roligt til Morgenstunden. Han længtes efter at tage fat paa sit Arbejde med Træplantningen, men først vilde han ned til Stranden og søge efter Østers. Han valgte en anden Vej, end han plejede, og havde den store Glæde at finde et Træ, der bar store Frugter. Det var langagtige Nødder saa store som et Barnehoved. Han slog en ned i Haab om, at den var spiselig, og fik ved Hjælp af en skarp Sten efter store Anstrengelser Hul paa Skallen, der var trevlet og saa ud, som den var lavet af sammenklistret Hamp. Men nu var der atter en Skal, og denne var næsten saa haard som en Skildpaddes Skjold. Robinson tænkte, at den kunde han lave sig en Skaal af. Kernen var ualmindelig saftig og smagte som Skovnødder, men knap saa fedt. Den var hul i Midten, og her fandtes en sødlig og forfriskende Saft. Træet var temmelig højt, havde ingen Grene, men en stor Krone af sværdformede Blade. Det var en Kokospalme. — Robinson var lykkelig over sit Fund og spiste sig godt mæt. Ved Stranden fandt han nogle faa Østers og en stor Muslingeskal, den tog han med til sin Arbejdsplads og brugte den som Spade, saa nu gik hans Arbejde meget lettere. Kort efter opdagede han en Plante, der havde en meget trevlet Stængel, omtrent som Hampen eller Hør-

ren. Før i Tiden vilde han aldrig have lagt Mærke til den Slags, men nu undgik intet hans Opmærksomhed. Han undersøgte alt og tænkte over alt. I det Haab, at disse Planter kunde bearbejdes og anvendes ligesom Hørren og Hampen, rev han en Mængde op af dem, bandt dem i smaa Bundter og lagde dem i Vand i nogle Dage. Derefter spredte han de udblødte Stængler til Tørring i Solen og forsøgte senere, om de nu ogsaa ligesom Hørren lod sig bryde ved Hjælp af en stor Stok. Og se, det lykkedes. Af den Hør, som han nu havde lavet, snoede han Reb og Snore, og selv om de ikke var saa gode som dem, Rebslageren laver, var de dog stærke nok til at befæste hans store Muslingeskal til en Stok, saa nu havde han et Værktøj, der lignede en Spade. Han arbejdede flittigt i mange Dage, til hans fremtidige Bolig var helt indhegnet af Træer i to Rækker. Saa gennemflettede han begge Rækkerne med grønne Grene og udfyldte Rummet imellem dem med Græstørv og Jord. Derved fremkom en fast Væg, som ikke var til at bryde igennem. Da han næsten var færdig med Indhegningen, anvendte han en hel Dag til at sno mange og stærke Reb, og af disse lavede han en Rebstige.

Didrik: Hvad vilde han med den?

Faderen: Han vilde slet ingen Indgang have til sin Bolig, men ogsaa tilplante den Aabning, der foreløbig var.

Gottlieb: Hvordan skulde han saa komme ud og ind.

Faderen: Ja, det skulde Stigen hjælpe ham til. Klippen over hans Bolig var nemlig omtrent i toetages Højde. Paa Toppen voksede der et Træ. Fra dettes Stamme lod han sin Rebstige hænge ned til Hulen og klatrede den Vej op og ned. Da alt dette var færdigt, spekulerede han paa, hvorledes han skulde bære sig ad med at uddybe den lille Hulning i Bjerget, saa den kunde blive stor nok til Bolig for ham. Han indsaa, at det ikke kunde gøres med de bare Hænder, han maatte skaffe sig et eller andet Værktøj til det. I den Hensigt gik han hen til et Sted, hvor han havde set mange skarpe Sten. Han søgte omhyggeligt blandt disse og fandt en Sten, der

var formet som en Økse, ja, den havde endog et Hul til at stikke Skaftet ind i. Hullet gjorde Robinson lidt større ved Hjælp af en anden Sten, saa satte han en tyk Stok i, surrede den fast med et Stykke selvlavet Snor og havde nu en dejlig Økse. Den blev straks prøvet ved at fælde et lille Træ, og ikke for tusind Kroner vilde Robinson sælge den. Han fandt flere Sten i Bunken, som han kunde bruge. Een af dem lignede saadan en Hammer, som Stenhuggere og Snedkere bruger, en anden havde Form som en kort, tyk Kile. Naar han satte den spidse, kileformede Sten mod Jorden eller mod Klippestykket og slog paa den med Stenhammeren, saa løsnedes det ene Stykke efter det andet, og Hulen blev paa denne Maade større og større. Efter nogle Dages Forløb syntes han, den var stor nok til Bolig og Soveplads. Han havde sørget for at tørre en hel Mængde Græs i Solen, det bar han nu hen i Hulen, og I kan tro, det var dejligt for ham at strække sin trætte Krop paa det bløde Hø i Stedet for at sidde paa en Gren som en Fugl. Han skønnede mere paa dette Leje, end han før havde skønnet paa sin gode Seng hjemme hos sin Moder.

For ikke at glemme Dagenes Rækkefølge, men altid vide, naar det var Søndag, tænkte Robinson, at han vilde lave en Kalender.

Johannes: En Kalender? Hvordan kunde han det, naar han hverken havde Papir eller noget at skrive med.

Faderen: Han udsøgte sig fire Træer, der stod i Række og havde en glat Bark. I det største af disse ridsede han hver Aften en dyb Streg med en skarp Sten. Naar der var syv saadanne Ridser, vidste han, at der var gaaet en Uge, og saa skar han en Streg i det andet Træ som Mærke for Ugen. Naar han havde ridset fire eller fem af disse Streger, eftersom Maaneden nu var kort eller lang, betegnede han med en Streg i det tredje Træ, at en hel Maaned var forløbet. Og naar der var bleven tolv Streger i dette tredje Træ, saa vilde han sætte en Streg i det fjerde Træ. Denne Streg skulde fortælle, at der var gaaet et helt Aar.

Didrik: Hvorledes kunde han huske, hvormange Dage hver Maaned har, de er jo ikke lige lange.

Faderen: Han bar sig saaledes ad: Han lukkede den venstre Haand i, saa pegede han med højre Haands Pegefinger skiftevis paa een af de fremstaaende Knoer og saa paa Fordybningen ved den og nævnede samtidig Maanederne, som de følger efter hinanden. Hver Maaned, der falder paa en Kno, har 31 Dage, og de andre, der falder i Fordybningen, har 30 undtagen lille Februar, der kun 28 har, naar det da ikke er Skudaar, for saa har den 29.

Han begyndte med Pegefingerens Kno og nævnte, idet han pegede paa den, Aarets første Maaned Januar. Den har altsaa 31 Dage.

Nu havde Robinson en sikker Kalender og vidste altid, naar det var Søndag. — Den Dag holdt han Hviledag.

I lang Tid havde han Føde nok i Kokosnødderne paa det Træ, han havde opdaget, men da det var paa Slutningen med dem, og da kun faa Østers blev kastet op paa Stranden, begyndte han atter at blive bekymret for sin Fremtid. Af Frygt for vilde Dyr og Mennesker havde han hidtil ikke vovet sig langt fra sin Bolig, men nu gjorde Nøden ham modig, og han besluttede at gøre en Udflugt for at finde nye Fødemidler, men først lavede han sig en Parasol, som skulde beskærme ham mod den brændende Sol. Han flettede et lille Tag af Pilekviste, og igennem Midten af dette stak han en Stok, som han bandt fast med Sejlgarn, og hentede saa fra sit Kokostræ store brede Blade, som han heftede fast med Knappenaale.

Johannes: Med Knappenaale, hvor fik han dem fra?

Faderen: Ja, gæt engang.

Lise: Aah, jeg ved det, han har fundet dem i Gulvsprækkerne.

Johannes: Dit lille Vrøvlehovede, hvordan skulde man finde Knappenaale, hvor der aldrig er tabt nogen. Desuden var der ingen Gulvbrædder i Robinsons Hule.

Faderen: Naa, hvem gætter det. Hvorledes vilde I bære jer ad,

dersom I skulde hefte noget fast og ingen rigtige Knappenaale havde?

Gottlieb: Jeg vilde bruge Torne af Tjørn eller af Stikkelsbærbuske.

Faderen: Det var ikke saa galt, men Robinson havde ikke fundet nogen af disse Buske paa sin Ø, derfor anvendte han spidse og stærke Fiskeben, som han fandt paa Stranden. Det blev en rigtig nydelig og tæt Parasol, og Robinson var stolt og glad, hver Gang han havde lavet et nyt Arbejde, og tænkte undrende paa, hvor dum og doven han havde været før i Tiden. Endnu en Ting ønskede han sig til sin Tur. Det var en Jagttaske. Han havde Sejlgarn nok, nu gjaldt det blot om at finde ud af, hvordan den skulde laves. Imellem to Træer, der stod i en Meters Afstand, spændte han en Mængde Snore ganske tæt over hinanden. Saa knyttede han fra oven og nedefter den ene Snor tæt ved Siden af den anden og lavede en Knude for hver Tværtraad, saadan som han havde set Fiskerne gøre, naar de knyttede Garn. Det lignede et pænt Fiskegarn, da det var færdigt. Efter at han havde løst det fra Træerne, foldede han det sammen og snørede det til en Taske, som han ved Hjælp af en tyk Snor kunde hænge om Halsen. Han sov næsten ikke om Natten af Glæde over de gode Ting, han havde lavet.

Gottlieb: Jeg kunde have Lyst til at lave saadan en Jagttaske.

Nikolaj: Ja, det kunde jeg ogsaa, men hvor faar vi noget Sejlgarn fra?

Moderen: For at faa lige saa megen Glæde af Eders Arbejde som Robinson saa maatte I egentlig først selv lave Sejlgarnet. Men da Hørren ikke engang er moden endnu, saa maa jeg hellere give Jer det. Kom med, saa skal I faa det.

Faderen: Saa maa vi lade Robinson sove til i Morgen. Jeg vil imidlertid se, om jeg ikke kan lære ham den Kunst af at lave en Parasol.

FEMTE AFTEN

DEN følgende Aften, da Familien atter var samlet, kom Johannes stolt spadserende med en Jagttaske, han selv havde lavet. I Stedet for Parasollen bar han en Si paa en Stok over Hovedet. Han var øjensynlig stolt af sit Værk.

Moderen: Bravo Johannes. Man kan næsten godt antage Dig for den rigtige Robinson!

Gottlieb: Jeg blev desværre ikke helt færdig med min.

Didrik: Det blev jeg heller ikke.

Faderen: Det var da godt, en af Jer blev færdig, men Din Parasol duer ikke, Johannes. Hvad siger Du til denne her, som jeg har lavet?

Johannes: Aa, den er god!

Faderen: Jeg gemmer den, til vor Historie er forbi. Den, der er dygtigst til at efterlave de Ting, som Robinson lavede, han skal have Parasollen.

Alle Børnene klapper i Hænderne og jubler.

Faderen: Robinson stod op før Solen den næste Morgen. Han tog Jagttasken paa, stak sin Økse i et Reb om Livet, tog Parasollen paa Skulderen og vandrede saa modig af Sted. Først forsynede han sin Taske med Kokosnødder og nogle Østers og drak en Slurk Vand af Kilden.

Det var en smuk Morgen. Tusind smaa og store Fugle i vidunderlige Farver istemte deres første Morgensang og frydede sig over den nye Dag. Luften var saa ren og fyldt af Vellugt.

Da Robinson stadig var bange for lurende Fjender, gik han helst uden om Skovene og holdt sig til aabne Steder, hvor han havde fri Udsigt. Netop derfor varede det længe, inden han fandt noget, han kunde bruge til Føden. Endelig standsede han ved nogle Smaaplanter, der bar rødlilla Blomster. Han kom til at ruske en af Planterne op og saa, at den havde mange store Knolde ved Roden.

Johannes: Jeg ved nok, hvad det var. Det var Kartofler.

Faderen: Ja, det saa Robinson ogsaa straks og fyldte mange af dem i sin Jagttaske.

Han gik videre, spejdende og parat til at gribe Øksen ved muligt Overfald. Nu naaede han til en Bæk, og ved den lejrede han sig under et stort skyggefuldt Træ for at spise sin Middagsmad. Næppe havde han sat sig godt til Rette, før han hørte Dyretrampen noget borte, og da han forskrækket vendte sig om, opdagede han en Flok Dyr, der lignede store Faar, men havde en lille Pukkel paa Ryggen. Det var Lamaer, hvis egentlige Hjemstavn er Peru, som jeg nu peger paa.

Da Robinson saa Dyrene nærme sig, fik han Lyst til et Stykke Steg, som han ikke saa længe havde smagt. Han vilde prøve at dræbe en af dem og stillede sig bagved Træet med sin Stenøkse i Haanden.

Dyrene, der maaske aldrig var blevet truet af noget, gik frygtløse forbi Træet hen til Bækken for at drikke. Robinson hævede sin Økse, og et Øjeblik efter styrtede en Lama død til Jorden.

Lise: Uf, hvor kunde han dog gøre det. Dyret havde jo ikke gjort ham Fortræd.

Moderen: Nej, men Robinson var sulten, og han maatte selv skaffe sig Føden.

Faderen: Det er kun daarlige og onde Mennesker, der piner eller

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

driller Dyrene, men man maa godt slagte dem og bruge dem til Føde og Klæder. — Robinson havde nu Kød nok, men hvorledes skulde han faa det tilberedt, han havde hverken Stegegryde eller Stegespid — ikke engang Ild.

Didrik: Jeg vilde have gnedet to Stykker tørt Træ imod hinanden, til der var gaaet Ild i dem.

Faderen: Ja, det fandt Robinson ogsaa paa, men nu maatte han først bære sit Bytte hjem, og med den dræbte Lama paa Skuldrene begyndte han Hjemmarchen. Han kom forbi nogle Træer, hvis Frugter viste sig at være Citroner. Glad plukkede han dem ned og puttede dem i Tasken, medens han nøje mærkede sig den Plads, hvor Træerne stod.

Træt naaede han hjem, men han gav sig dog straks i Færd med at flaa Skindet af Dyret ved Hjælp af en skarp Sten. Derefter spilede han Skindet ud til Tørring i Solen, thi han tænkte, at han kunde lave sig Saaler af det, naar nu hans Sko og Strømper var slidt op, og Pelsværk til at beskytte sig mod Vinterkulden. Han vidste nemlig ikke, at det aldrig bliver Vinter imellem Vendekredsene. Derimod er der et Par Maaneder i Træk bestandigt Regnvejr.

Efter at Robinson havde flaaet Lamaen, taget Indvoldene ud og skaaret et Stykke af til en Steg, var han optaget af at lave sig et Stegespid. Han fældede et ungt slankt Træ, skrabede Barken af og spidsede det til i den ene Ende. Derpaa udsøgte han et Par kløftede Grene, der skulde tjene Spiddet til Støtter. Ogsaa dem spidsede han til forneden, slog dem ned i Jorden et Stykke fra hinanden, satte Stegen paa Spiddet og lagde det i Kløfterne, hvor det udmærket lod sig dreje. Nu tog han to Stykker tørt Træ, som han gned mod hinanden, indtil Sveden trillede ham ned over Ansigtet, men Ild fik han ikke, thi naar han var kommet saa vidt, at Træet røg, saa var hans Kræfter udtømt, og imedens han hvilede, blev Træet atter afkølet. Med de vilde Folk er det en anden Sag, de er

i Reglen stærkere end vi Europæere, og saa forstaar de sig ogsaa bedre paa Tingene. De tager to Stykker af forskelligt Træ, det ene blødt, det andet haardt, og gnider det sidste meget hurtigt mod det første, eller ogsaa laver de et Hul i det ene Stykke Træ, stikker det andet derind i og drejer dette saa hastigt og længe rundt mellem Hænderne, at det fænger.

Robinson prøvede mange Gange men forgæves. Han satte sig udmattet paa sit Leje og saa ofte med et Suk hen paa den dejlige men raa Steg, og han tænkte med Gru paa den forestaaende Vinter. Hvordan skulde han klare sig uden Ild? Han hentede Vand fra Kilden i sin Kokosskal, klemte frisk Citronsaft deri og slukkede sin Tørst med den velsmagende Drik. Men han spekulerede hele Tiden paa Stegen, og han kom i Tanker om, at han engang havde hørt, at Tartarerne rider Kødet mørt under Sadelen. Noget lignende vilde han forsøge. Han fandt to brede flade Sten, og derimellem lagde han et Stykke skært Kød og begyndte saa uden Ophør at banke med sin Knippel paa den øverste Sten. Efter ti Minutters Forløb var Stenen begyndt at blive hed. Desto ivrigere bankede han løs, og inden en halv Times Forløb var Kødet, dels ved Stenens Hede og dels ved den uophørlige Banken, blevet saa mørt, at det var spiseligt. Det smagte naturligvis ikke saa godt som det, der er ordentligt stegt, men for Robinson, der i saa lang Tid intet Kød havde spist, var det en Lækkerbidsken. Og han tænkte paa alle de Kræsenpinde, der sidder herhjemme ved Middagsbordet og vrager en god Mad; de skulde have været otte Dage i hans Sted, saa var de nok bleven kureret.

Kødet smagte endnu bedre, efter at han havde trykket lidt Citronsaft ud over det. Efter endt Maaltid gik han til Sengs, men inden han sov, laa han og overvejede, hvilke Arbejder han skulde udføre, og han bestemte sig til at fange eller nedlægge mange Lamaer for at have deres Skind til den kolde, ildløse Vinter. Med denne Beslutning sov han ind, meget træt efter Dagens Anstrengelser.

SJETTE AFTEN

ROBINSON vaagnede først højt op paa Dagen. Han rejste sig hastigt, thi han skulde jo paa Jagt efter Lamaerne, men denne Plan maatte han opgive, thi Regnen styrtede ned. Han mente først, det var en Byge, men Regnen blev heftigere og heftigere, og nu begyndte det at lyne, saa at hans ellers ret mørke Hule var ganske oplyst, og en Torden, han aldrig havde hørt Mage til, fulgte efter Lynene, den gav Genlyd i Bjergene, og det var, som om Bulderet aldrig fik Ende. Robinson var som alle Tosser meget bange for Uvejret.

Gottlieb: Det er netop saa smukt at se, naar Lynene farer ud af de sorte Skyer, og det er kun sjældent, de træffer et Menneske, jeg har da aldrig set nogen blive dræbt af Lynet.

Faderen: Ialtfald kan man ikke flygte for dem, og den, Gud vil bevare, er uden Fare, siger man. Saadan et Uvejr er en stor Velgerning for Naturen. Luften bliver saa ren. Alle Mennesker, Dyr og Planter føler sig veltilpas bagefter. Det havde Robinson aldrig læst om, nu sad han i en Krog af sin Hule med Hænderne for Ansigtet og med Dødsangst i Hjertet. I mange Timer rasede Uvejret. Saa sagtnede det lidt af. Robinson blev sig selv igen og tænkte endogsaa paa at begive sig ud paa Jagten. Men pludselig kommer der et blændende Lyn, som slaar ned i Træet lige over hans Hule, splintrer

det og slynger Robinson om paa Gulvet. Lidt efter lidt kom han til sig selv, og da han mærkede, at han ingen Skade havde lidt, rejste han sig op, og det første, han saa, var en Del af det splintrede Træ, som laa paa Jorden. Hvad skulde han nu faa at binde sin Rebstige fast til?

Regnen var imidlertid hørt fuldstændig op, og Tordenen ligeledes. Han vovede sig udenfor, og hvad fik han nu at se? Træets Stamme stod i lys Lue. Her var Ilden, som han trængte til! Forsynet havde hjulpet ham netop nu, da han troede, den værste Ulykke var over ham, og Rebstigen kunde alligevel benyttes, thi Ilden havde ikke naaet den nederste Del af Træet, hvor den var gjort fast. Han klatrede op og hentede en Brand, med hvilken han tændte et Baal under Stegen, og derefter slukkede han Ilden i Træet. Han tog Plads foran sin Steg, vendte og drejede den, og han løb ned til Stranden med sin Kokosskal, fyldte den med Saltvand og dryppede Stegen med det for at give den Saltsmag. Stegen blev pænt brun, og da den var gennemstegt, tog Robinson den af Spiddet og lagde den paa en ren, flad Sten. Duften af den fik hans Tænder til at løbe i Vand, og det var det lækreste Maaltid, han havde faaet, siden han var imellem Mennesker.

Nu var det store Spørgsmaal, hvorledes han skulde forhindre sin Ild fra nogen Sinde at gaa ud.

Gottlieb: Han behøvede jo bare bestandigt at lægge nyt Brænde til.

Faderen: Javel, men tænk paa Regnen!

Lise: Jeg vilde have tændt Baalet inde i min Hule.

Faderen: Men hans Hule var saa lille, at han netop lige kunde ligge der, og han vilde ogsaa være bleven generet af Røgen.

Lise: Ja, saa kan jeg virkelig ikke finde paa Raad.

Johannes: Det er da ogsaa skrækkeligt med alle de Bryderier, den Stakkel har.

Faderen: Ja, det er ikke let for Mennesket at klare sig alene, det er godt at leve i Samfund med andre Mennesker.

Robinson havde god Tid og Ro til at tænke, og omsider fandt han ogsaa Udvej for at bevare sit Baal. En meget stor Sten ragede frem af Klippevæggen omtrent en Alen over Jorden. Trods den voldsomme Regn, det havde været, var Stedet under Stenen ganske tørt. Her maatte Baalet flyttes hen, og Robinson bestemte sig til at lave et helt Køkken paa den Plads. Han gravede Jorden bort under Stenen i en god Alens Dybde og fik det Indfald at mure en Ovn under Stenen.

Gottlieb: Jeg synes, Du siger *mure?*

Faderen: Ja, et Sted paa Øen havde han set en Slags Lerjord, som han mente var god til at lave Mursten af. Nu begav han sig derhen, og det var let for ham at stikke Jorden op, thi den var blød efter Regnen.

I Løbet af kort Tid havde han en hel Mængde pæne firkantede Mursten færdige. Dem stillede han op ved Siden af hinanden, for at Solen kunde tørre dem. Næste Dag vilde han fortsætte Arbejdet. Nu gik han veltilfreds hjem og spiste Resten af sin gode Steg, og han spenderede endog en af de faa Kokosnødder, der var tilbage. Han syntes, Maden var kongelig, men han tænkte: Hvor lykkelig vilde jeg ikke være, om jeg havde en eneste Ven hos mig, selv om det var den usleste Tigger, eller blot en Hund eller Kat, som jeg kunde være god imod, og som vilde holde af mig igen. Det er frygteligt at være saa alene. Han kom i det samme til at kaste sit Blik hen til Indgangen, og der opdagede han en lille Edderkop, der havde spændt sit Net i Hjørnet. Han blev glad over, at der boede et levende Væsen under samme Tag som han, og han bestemte, at han vilde fange Fluer til den hver Dag, maaske den saa vilde blive tam.

Vejret var lyst og dejligt. Robinson havde ikke Lyst til at gaa i Seng endnu, men tog sin Spade for at grave lidt mere Jord ud fra sit Køkken. Med eet stødte han paa noget haardt, saa at Spaden nær havde brækket. Han troede, det var en Sten, men da han fik Klumpen op, opdagede han, at den var af det pure Guld.

Johannes: Der skal jeg love for, han havde Lykken med sig.

Faderen: Ja, det var en meget stor Guldklump, der pludselig gjorde Robinson til en hovedrig Mand. Nu kunde han bygge sig et Slot, holde Heste og Vogn og Tjenerskab.

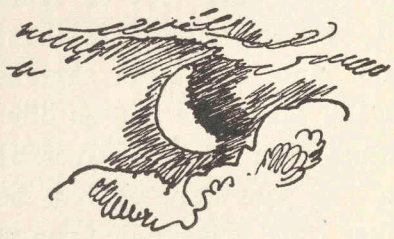
Gottlieb: Ja, men hvor skulde han faa det fra, der var jo ingen Købmænd paa Øen.

Faderen: Det er sandt, det tænkte jeg ikke paa, men det gjorde Robinson. Derfor stødte han foragtelig til Guldklumpen med Foden og lod den ligge. Havde det endda været et Stykke Jern, tænkte han, saa kunde jeg maaske have smedet mig et Redskab af det.

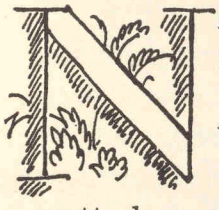
Nu begyndte det at blive Nat, Solen var bleven afløst af den blide Maane, der kastede venlige Straaler ned i Robinsons Hule.

Lise: Se Fader, nu kommer vor kære Maane ogsaa frem paa Himmelen.

Faderen: Ja, nu vil vi lade Robinson sove, medens hans Ild brænder jævnt ved nogle store Stykker Træ, og vi vil slutte Dagen med en køn Aftensang!

SYVENDE AFTEN

Næste Aften tog Drengene fat i Faderen og trak af Sted med ham hen under Æbletræet.

Faderen: Naa, saa I er ikke bleven træt af Robinson endnu? Hør saa efter:

Da Heden var saa utaalelig paa Robinsons Ø, maatte han mest arbejde om Morgenen og om Aftenen. Han stod derfor meget tidligt op, lagde nyt Træ til sin Ild og spiste en halv Kokosnød, som han havde levnet fra Dagen før. Han vilde sætte en ny Steg paa sit Spid, men mærkede, at Kødet allerede var ved at blive fordærvet af den brændende Hede, saa maatte han opgive den Nydelse for i Dag. Nu vilde han skynde sig til Lergraven og greb sin Jagttaske, men heri fandt han Kartoflerne, som han for nogle Dage siden havde bragt med hjem. Han fik Lyst til at se, hvordan de vilde smage, naar de blev stegt, og lagde dem derfor i den gloende Aske, inden han gik.

Han arbejdede saa flittigt, at han inden Middag havde formet saa mange Mursten, som han behøvede til sin Køkkenmur. Siden gik han til Stranden for at søge Østers. Dem var der ikke mange af den Dag, men han havde det store Held at fange en Skildpadde, der nok vejede henved 50 Kilo. Han vidste, at Skildpaddekød er en storartet Spise, og løftede den derfor paa Skuldrene for at tage den med hjem. Det var en tung Byrde, men da Robinson endelig med mange Slag

af sin Økse fik det underste Skjold knust og fik Kødet trukket ud, havde han ogsaa Kød nok til fjorten Dage. Han satte et Stykke paa Spiddet og ventede med Længsel paa, at det skulde blive mørt, thi nu var han meget sulten. Medens han stod og vendte Stegen, spekulerede han paa et Middel til at bevare det øvrige Skildpaddekød fra at gaa i Forraadnelse. Han havde set, hvordan hans Mor nedsaltede Kød, men han havde jo hverken Salt eller Kar. Dog ogsaa nu fandt han paa Raad. Se, der laa Skildpaddens store, smukke Rygskjold, kunde man forlange sig et bedre Trug. Og i Mangel af Saltlage vilde han bruge Saltvand. Af bare Glæde drejede han Spiddet en to, tre Gange rundt.

For første Gang i sit Liv spiste Robinson nu Skildpaddesteg. Det smagte lækkert, men han ønskede, at han havde Brød dertil, ja, han tænkte med Misundelse paa det Rugbrød, Hunden derhjemme fik. Da huskede han sine Kartofler i Asken. Han ragede een af dem ud, da den var lidt afsvalet, pillede Skindet af og smagte paa den. Den var, som den skulde være, og for Fremtiden blev Kartoflerne ham en god Erstatning for Brød. Robinson behøvede ikke mere at sulte, men hver Gang han havde spist sig mæt efter endt Arbejde, kom Ensomhedsfølelsen over ham, og endelig slog den Tanke ned i ham: Jeg vil forsøge at indfange nogle Lamaer og gøre dem tamme.

Gottlieb: Aa, bare jeg kunde være med til det.

Faderen: Ja, det var nu slet ikke saa let en Sag, men naar man har sat sig noget for, gælder det om modigt og standhaftigt at overvinde de forskellige Vanskeligheder, man møder, saa naar man næsten altid sit Maal, og jo større Anstrengelse, man har haft for at tilendebringe et Arbejde, jo større Glæde føler man.

Robinson tog en Strikke og lavede en Snøre, som han vilde kaste over Hovedet paa Lamaen. Flere Gange prøvede han, om Løkken let vilde lade sig trække til. Det gik udmærket, og næste Dag vilde han gaa hen til Kilden, hvor Lamaerne plejede at komme

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

ned til Vandet. Resten af denne Dag tilbragte han med at hente flere Kartofler hjem og nedsalte sit Skildpaddekød med Søvandet. Derefter gravede han sig et Hul i Jorden til en Kælder og bragte Kartoflerne derned. Saa bredte han store Grene over Hullet. Endelig gik han sig en Tur langs Stranden, hvor der blæste en svalende Vind. Han saa ud over det store Verdenshav, der i Øjeblikket laa saa fredeligt, kun kruset af ganske smaa Bølger, og tænkte nu som saa ofte med Smerte paa sine Forældre. Hvordan mon de havde det, mon han aldrig skulde se dem mere? I et Træ skar han sine Forældres Navnetræk, og det samme gjorde han i mange af Øens andre Træer.

Gottlieb: Jeg tror, Robinson er et godt Menneske nu, og jeg synes, Vorherre skulde hjælpe ham hjem.

Faderen: Ja, men vi kan ikke forandre Robinsons Skæbne.

Over al sin Nød havde han glemt at holde sig ren. Ikke en eneste Gang havde han taget sig et Bad. Skjorten havde ikke været af hans Krop hele den Tid paa Øen. Nu fik han Lyst til at komme ud at svømme i det salte Vand. Han skammede sig over sin kulsorte Skjorte og huskede, hvordan hans kære Moder hver Søndag Morgen var kommet ind i hans Værelse med rent Undertøj til ham. Ak ja, han havde ikke engang givet hende et venligt Smil til Tak, men betragtet det som en Selvfølge.

Han vaskede Skjorten, saa godt han kunde uden Sæbe, hængte den op i et Træ til Tørring og sprang saa i Vandet. Det gjorde godt, kan I tro. Han følte sig som nyfødt, medens han plaskede og tog Dukkerter. Han fik Lyst til at svømme over til en Landtunge, der skød sig temmelig langt ud i Vandet. Herovre fandt han sig et godt Sted at søge efter Østers, Muslinger og Skildpadder. Thi ved Flodtid blev Landtungen sat under Vand, og ved Ebbe laa mange af disse Dyr tilbage. I Øjeblikket havde han nok i sin Kælder, og han manglede ogsaa noget til at samle dem i, men en anden Gang skulde han benytte sig af det. I Havet var der mange, mange Fisk, han maatte se at lave sig et Net til at fange dem med. Da han kom

i Land, var hans Skjorte allerede tørret i den varme Luft. Det var behageligt atter at faa rent Tøj paa, men snart vilde hans eneste Skjorte være slidt op, og hvad saa? Jo, Robinson stolede paa, at han som saa ofte før vilde finde en Udvej.

Lise: Aa, bare Robinson vilde komme og besøge os, jeg holder saa meget af ham nu.

Johannes: Jeg tror, jeg vil skrive et Brev til ham.

Lise: Det vil jeg ogsaa gerne, men jeg kan jo ikke skrive endnu.

Moderen: Du kan faa mig til at skrive det for Dig, naar Du siger mig, hvad der skal staa i Brevet. Kom, saa skal jeg finde Papir til Jer.

Et Øjeblik efter kom Børnene løbende med deres Breve og bad Faderen læse dem:

Min kære Robinson!

Lad mig se, Du bliver ved med at være flittig og god. Jeg holder saa meget af Dig, vil Du engang komme og besøge os? Mange Hilsener fra Lise.

Min kære Ven!

Hvordan har Du det? Jeg tænker meget paa Dig. Bliv endelig ikke syg. Her sender jeg Dig lidt Brød. Naar jeg faar Lommepenge, vil jeg købe noget andet til Dig. Skønt jeg ikke kender Dig, elsker jeg Dig og er Din tro Ven
Gottlieb.

Kære Robinson!

Jeg er saa bedrøvet over, at Du er ulykkelig. Hvis Du var blevet hos Dine Forældre, havde Du haft det godt, bare Du snart maa komme hjem til dem. Lev vel Din gode Ven
Nikolaj.

Højvelbaarne Hr. Robinson!

Jeg har saa ondt af Dig, fordi Du maa leve adskilt fra alle andre

Mennesker. En kort Tid vilde jeg gerne være hos Dig, men det kan jeg jo ikke. Du maa ikke tabe Humøret. Mange Hilsener. Jeg er

din trofaste Ven
Didrik.

Kære Hr. Robinson!

Jeg har hørt, Du har haft mange Uheld. Du ved vel ikke endnu, om Din Ø er beboet. Det vil jeg gerne vide. Jeg har ogsaa hørt, at Du har fundet en stor Klump Guld, men den har Du jo ingen Brug for, hvorfor jeg synes, Du skulde sende den til Din Ven

Johannes.

Lise: Hvordan skal vi nu faa Brevene over til Robinson?

Johannes: Troede Du virkelig, Robinson kunde faa vore Breve, Dit lille Fæ! For det første er han jo uden al Forbindelse med Mennesker, og for det andet er det jo kun en Historie, som vi ikke kender Enden paa. Maaske er han allerede død.

Faderen: Ja, han er død for længe siden, men det glæder mig, at I lever saa meget med i det, jeg fortæller Jer. I skal høre mange Ting endnu om Eders Ven.

OTTENDE AFTEN

I Dag var det, at Robinson skulde forsøge at skaffe sig nogle Husdyr. Han stoppede stegte Kartofler og et stort Stykke Skildpaddesteg indsvøbt i Kokosblade i Jagttasken, hængte sin Økse ved Siden og tog Solskærmen i Haanden. Snoren, som han havde lavet, knyttede han om Livet og vandrede af Sted. Han gik en ny Vej for om muligt at opdage nye Ting. Træerne vrimlede af Fugle, blandt disse var der ogsaa smukke spraglede Papegøjer, som Robinson ønskede sig en af til Selskab, men det var ham umuligt at fange nogen. Da han steg op paa en Bjergtop nær ved Havet og derfra saa ned i Klippekløfterne, opdagede han noget, der lignede Salt. Han skyndte sig ned, tog lidt af det op i Haanden og smagte paa det. — Jo, det var virkelig Salt.

Gottlieb: Hvordan var Saltet kommet derop?

Faderen: Ved en Oversvømmelse er Kløften engang bleven fyldt med Vand. I Tidens Løb har Solen saa fordampet Vandet, og Saltet er blevet tilbage. Vi Mennesker, der lærer alting af Naturen, indvinder paa lignende Maade store Mængder af Salt. — Det var en god Opdagelse for Robinson, thi hans Kød i Skildpaddeskjoldet vilde ikke have holdt sig ret længe i Saltvandet, der vilde være raadnet ligesom alt andet stillestaaende Vand. Da han naaede sit Bestemmelsessted, var der ingen Lamaer, men lidt efter, da han havde spist sin Mad, saa han en Flok i det fjerne. De kom nærmere

og nærmere, og Robinson fik i en Fart sin Snøre parat, og efter et Par mislykkede Forsøg lykkedes det ham at kaste den om Halsen paa een. Han trak til, og Lamaen var hans. Saa hastigt som han kunde, fik han Dyret ind mellem Buskene, for at de andre ikke skulde se det. Til Robinsons store Overraskelse og Glæde fulgte to smaa Lamaer i Hælene paa den fangne. Det var dens Unger, der ikke vilde skilles fra den. De var slet ikke bange for Robinson, og han klappede de smaa, nydelige Dyr til Velkomst. Den gamle Lama strittede imod, da han begyndte at trække med den, men omsider naaede han dog hjem med sine tre Husdyr. Nu kunde han ikke faa Lamaerne ind i sin Gaard, thi den var jo helt tillukket. Han bandt dem derfor foreløbig ved et Træ. Den gamle Lama var bleven saa mat, den lagde sig ned, og Ungerne, der ikke kendte noget til, at de var Fanger, søgte hen til Moderens Yver for at faa noget at drikke. Hvilket smukt og rørende Syn var det ikke for Robinson, han kunde næsten ikke holde Taarerne tilbage. Hvert Øjeblik maatte han hen at klappe de gode Dyr. Nu lavede han af mange Grene en Slags Stald til dem op ad sit Hegn, og aldrig havde han været saa glad som nu, siden han kom bort fra Mennesker. Maaske kunde han lære sig selv at lave Klæder af Dyrenes Uld, og han kunde drikke deres Mælk eller lave Ost og Smør af den. Men først og fremmest havde han Selskab, han skulde være saa god imod Dyrene, at de kom til at holde af ham. Nu vidste han, at han vilde havde dem ind til sig i Indelukket. Han kunde gøre sit Gaardsrum større ved at flytte Indhegningen ud ved den ene Side. Efter tre Dages flittigt Arbejde var Udvidelsen tilendebragt. Den gamle Lama behøvede ikke mere at staa bunden, men kunde løbe frit omkring i Gaarden sammen med sine Unger. Dyrene mærkede Robinsons Godhed og blev for hver Dag mere tamme. Naar han kom hjem, sprang de glade imod ham, snuste til ham og slikkede taknemmelig hans Haand, naar han gav dem Græs eller grønne Kviste. Han glemte ikke derfor sin første Ven, den lille Edderkop i Hjørnet. Daglig fodrede han den

med Fluer og Myg. Saa snart han rørte ved Nettet, kom den frem for at tage sin Føde af hans Haand.

Lidt efter lidt afvænnede han Lamaungerne fra Moderens Yver og begyndte at malke denne Morgen og Aften. I Stedet for Mælkespand og Mælkefad brugte han sine gode Kokosskaller, og Mælken var en stor Afveksling i hans ensformige Kost. Da Lamaerne var bleven tamme, trak Robinson dem hver Dag uden for Gaarden, for at de kunde græsse. Jeg har glemt at sige Jer, at han i det nye Sidehegn havde ladet være en Aabning saa stor, at en Lama lige kunde krybe igennem det. Ude fra var Hullet usynligt, thi en stor Busk skjulte det, og indvendig lukkede han det med tætte Grene. Han begyndte ogsaa at bruge den gamle Lama til Lastdyr, naar han skulde hente noget, der var for tungt for ham at bære. Lamaen gik foran ham med sit Læs, og naar den kom til Indhegningen, stod den stille, for at Robinson kunde tage Byrden af den. Saa bukkede den sig ned og krøb ind ad Hullet fulgt af Robinson, og nu kan I tro, der blev Glæde. De smaa Lamaer, der havde været saa kede af at være alene hjemme, brægede og løb snart til Moderen, snart til deres Herre for at vise deres Glæde. Robinson følte sig næsten som en Fader, der vender hjem til sine Børn.

Johannes: Det er mærkeligt, saa kloge og trofaste Dyr kan være.

Faderen: Ja, man skulde næsten tro, at nogle Dyr havde Menneskeforstand.

Didrik: Kan I huske den Historie, vi læste om Slaven Androkles, der trak en Torn ud af en Løves Fod, og saa engang blev den samme Løve sluppet løs paa ham, for at den skulde æde ham, men den lagde sig ned for ham og slikkede ham paa Haanden.

Johannes: Ja, hvis alle Løver var saadan, saa vilde jeg gerne have en.

Lise: Jeg har ogsaa læst om en klog Hund, der reddede en lille Pige fra at drukne.

Didrik: Men nu kommer vi bort fra Robinson.

Faderen: Nu var hans Mursten imidlertid bleven haarde nok til at bruges. Han søgte efter en limagtig Jord, som han i Mangel af Kalk vilde bruge til Bindemiddel. Af en flad Sten lavede han en Murske, og en Slags Vaterpas og Vinkel fik han ogsaa lavet sammen. Lamaen bar de nødvendige Sten hjem.

Johannes: Hvordan kunde han lægge Stenene paa Lamaen?

Faderen: Jo, efter at han havde lavet sin Solskærm, havde han øvet sig i Kurvefletning, og han var stadig bleven dygtigere, saa at han nu havde de to nydeligste Kurve til at hænge paa hver Side af Lamaen, forbundne ved et Reb.

Gottlieb: Jeg kunde have Lyst til at lære Kurvefletning.

Faderen: Det samme kunde jeg, min Dreng. Jeg skal se at faa den gamle Kurvemager til at give os lidt Undervisning i det. I mangler ofte et Arbejde, medens jeg fortæller for Jer.

Robinson tog nu fat paa Murerarbejdet, og det gik helt flot for ham, han havde allerede den ene Sidemur til sit Køkken færdig og var begyndt paa den anden, da der skete noget, som han slet ikke havde kunnet forudse, og som var en slem Streg i hans Regning.

Didrik: Hvad var da det?

Lise: Jeg ved det — de vilde Mennesker kom og vilde æde ham.

Gottlieb: Var det vel det, Far?

Faderen: Nej, men det var noget, der forvoldte ham næsten lige saa stor en Skræk, som om de Vilde havde villet stege ham levende.

Johannes: Skynd Dig og sig det, Far!

Faderen: Hør nu: Det var Nat. Robinson laa roligt paa sit Leje med de tro Lamaer tæt ved sig. Maanen stod i al sin Herlighed paa Himlen. Luften var ren, og der var en Stilhed i hele Naturen. Han sov og drømte som saa ofte før om sine kære Forældre — da der med eet —. Nej vi vil ikke slutte Aftenen med saa frygtelig en Tildragelse. Vi kommer til at drømme om det i Nat. Lad os nu hellere spadsere lidt i Haven og se til vort nye Blomsterbed, før vi gaar i Seng.

NIENDE AFTEN

DER var gaaet flere Aftener, uden at Børnene havde hørt noget om Robinson. De var saa urolige for ham og vilde give meget for at faa at vide, hvad det dog var for en Ulykke, der var hændet ham den Nat, Faderen sidst havde fortalt om. Hvorfor holdt han dem dog i denne Spænding? Naar de spurgte ham om det, svarede han kun: Jeg har mine bestemte Grunde dertil. Der var altsaa ikke andet for end at vente. En Aften i denne Ventetid fik de en meget stor Overraskelse. Faderen sagde til dem, at de i Morgen ganske tidligt maatte komme paa den Rejse til Travemünde, som han saa længe havde lovet dem. De vilde næppe tro deres egne Øren. Der blev en Spørgen og en Søgen efter de forskellige Ting, som de skulde have med. Gottlieb slog Koldbøtter paa Tæppet, medens Didrik og Lise tog sig en Stivdans. Det var svært at faa dem i Seng den Aften, og de skulde dog saa tidligt op. Ved Morgengry blev der kaldt paa dem, og skønt Søvnen just nu smagte allerbedst, skyndte de sig alle i Tøjet opfyldt af glade Forventninger. Men da de var samlede i Spisestuen til Morgenmaden, traadte Faderen ind. Børnene saa straks paa hans Ansigt, at der var noget i Vejen. — Hør Børn, sagde han, hvis I vil gøre mig en Glæde, saa løser I mig i Dag fra mit Løfte.

— Fra hvilket Løfte? sagde Børnene een efter een, medens de saa spændt paa ham.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Faderen: Fra det Løfte at rejse med jer til Travemünde i Dag.

Skuffelsen malede sig nu paa de smaa Ansigter — og alle blev ham Svar skyldig.

Faderen: Jeg er i Nat kommet i Tanker om, at det er dumt af os at rejse i Dag.

Didrik (med grædende Stemme): Hvorfor det?

Faderen: Det skal jeg sige Jer, saa maa I selv dømme. For det første har vi i nogen Tid uafbrudt haft Østenvind, og den driver saa meget af Traveflodens Vand ud i Havet, at der hverken kan komme Skibe ud eller ind af Travemündes Havn, og vi skulde dog gerne se lidt til Sejladsen, naar vi endelig er der.

Johannes: Vinden kan vel gaa om i et andet Hjørne endnu i Dag!

Faderen: Saa er ogsaa noget andet faldet mig ind. Naar vi ventede fire Uger, saa var det netop ved den Tid, da Sildene paa deres store Tog ned fra Ishavet kommer ind i Østersøen. Fiskerne i Travemünde fanger dem da i store Mængder. Det vilde vi da ogsaa gerne se? Ikke sandt?

Didrik: Jo, men —

Faderen: Men min vigtigste Grund er den, at Jeres to Fætre, der skal være en Tid hos os, kommer om fire Uger, og dem synes jeg, vi skal have med. Vilde det ikke være Synd for dem, om de, hver Gang vi talte om vore Oplevelser paa Turen, skulde være uden for det hele? Tænk nu, at I var i deres Sted. Naa, hvad siger I saa?

Dyb Tavshed.

Faderen: I ved jo, at jeg aldrig har brudt mit Ord. Hvis I altsaa *vil* af Sted, saa tager vi af Sted, men hvis I vil vente, saa gør I mig, Eders Fætre og Jer selv en Tjeneste. Svar mig nu?

— Ja, saa venter vi, svarede alle Børnene, men det var en stor Overvindelse for dem, og de var ikke i saa godt Humør, som de plejede at være. Det saa Faderen nok, og inden Dagen var forbi, talte han saaledes til dem:

— Børn, I maa vænne Jer til at bære en Skuffelse som den i Dag med Taalmodighed, thi naar I bliver voksne og kommer ud i Livet, vil I møde mange, der er endnu større. Det har gjort mig mere ondt at skuffe Jer, end I tror, ligeledes i mange Aftener at nægte Jer at fortsætte med Robinsons Historie, naar I saa pænt bad mig derom, men jeg har syntes, det var nødvendigt at øve Jer i Taalmodighed og Selvovervindelse. Jeg tror, at I nu har forstaaet mig, og at I vil tænke over det, jeg har sagt Jer.

Samme Aften fortsatte Faderen sin Fortælling:

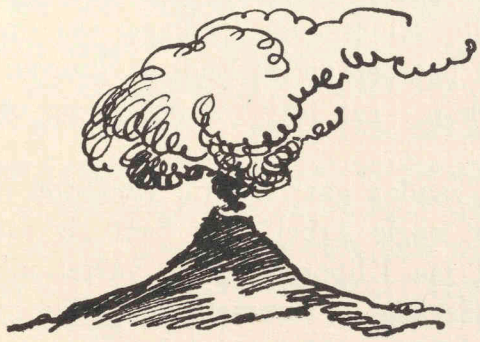
Det var, som jeg har fortalt Jer, Nat. Robinson laa og sov med de tro Lamaer ved sine Fødder. Pludselig vaagner han ved, at hans Leje bølger under ham, som sov han i en gyngende Baad og ikke paa en Klippe. Samtidig lyder der fra Bjergets Indre en mægtig Larm, der aldrig tager Ende. Det er som en Række Tordenskrald af uhørt Vælde. Robinson forstod, at det var Jordskælv. Skrækslagen sprang han op og løb ud. I næste Sekund revnede Klippevæggen, og en Stenblok faldt ned paa det Sted, hvor han lige havde ligget. Han løb som en vild ned imod Stranden, og Lamaerne fulgte angst brægende efter ham. Hernede fraadede Bølgerne som i den frygteligste Orkan. Det var Jordskælvet, der havde sat dem i Bevægelse. En uhyre Skypumpe kom dragende imod Land, sugede Lamaerne til sig og rev dem bort. Ogsaa Robinson blev hvirvlet med, men ved et Vidunder lykkedes det ham at gribe fat i en Gren og blive hængende. Det var grusomt for ham at høre sine kære Dyr klage sig længere og længere borte. Hvor gerne vilde han ikke have hjulpet dem, men der var intet at gøre. Bjerget udspyede nu Ild og Aske. Store glødende Sten faldt hvislende i Vandet tæt ved ham, og Luften var saa hed og kvælende, at han næsten ikke kunde aande.

Jordskælvet standsede lige saa brat, som det var begyndt. Hvirvelvinden lagde sig, den underjordiske Buldren tav, og Askeregnen hørte op.

Robinson klatrede ned fra det Træ, hvori han hang, men I

kan tænke Jer, hvor han var ulykkelig. Han havde mistet sine gode Venner, Lamaerne, og hans Hule, det eneste sikre Opholdssted, var styrtet sammen. Maaske kom der snart et nyt Jordskælv, thi selv om Bjerget ikke sprudede Ild mere, stod der dog en tyk Røg op af det. Han syntes aldrig mere, han kunde være tryg for det.

Han blev siddende ved Foden af Træet, til det blev Morgen, saa gik han ligesom i Drømme hen til sin ødelagte Bolig. Men hvad var det? Der kom hans kære Dyr uskadte springende imod ham, de begyndte at bræge, da de saa ham, og slikkede hans Hænder. Robinson tog sine Venner om Halsen og trykkede sig grædende ind til dem. Hvor det trøstede ham, at de levede! Og nu fik han en ny Glæde. Hans Hjem var ikke nær saa ødelagt, som han havde ventet. Vel var Hulens Tag, der bestod af een Sten, styrtet ned, men dersom han kunde faa det nedstyrtede ryddet af Vejen, saa vilde hans Bolig blive meget større og bedre end før. Robinson lærte deraf, at der kan komme godt ud af ondt, og han takkede Gud, fordi han havde beskyttet ham.

TIENDE AFTEN

Faderen: Robinson begyndte at rydde sin Hule. Det gik hurtigt med Gruset og Smaastenene, men nu kom det værste, det store Klippestykke, der laa nederst. Heldigvis var det knækket i to Stykker, men de var altfor tunge for et Menneskes Kræfter. Nu stod han igen raadløs.

Johannes: Jeg vilde have lavet mig en Løftestang, ligesom vi for nylig gjorde, da vi vilde rulle Træstammen hen i Gaarden.

Nikolaj: Det var jeg ikke med til. Hvad er en Løftestang?

Gottlieb: Det er en tyk og lang Stang. Den stikker man med den ene Ende ind under Stammen, som man vil have flyttet, saa lægger man en lille Klods under Stangen tæt op til Stammen, og saa tager man fat paa den anden Ende af Stangen og trykker nedad saa stærkt, man kan — saa hæver Stammen sig, og man kan nu let flytte den.

Faderen: Ja, saadan gaar det til. Robinson kom i Tanker om, at han havde set nogle Arbejdsfolk bære sig saaledes ad, og det lykkedes ham at faa Klippestykkerne væltet uden for Hulen, og han havde nu faaet sig en rummeligere Lejlighed.

Nikolaj: Hvordan var det gaaet hans tamme Edderkop?

Faderen: Robinson saa den aldrig siden Ulykken, saa den var vist desværre bleven knust.

Han gav sig atter i Lag med at bygge paa sit Køkken. Det

ildsprudende Bjerg havde skaffet ham Kalksten, og det havde besørget den Brænding, der skal til, for at man kan lave læsket Kalk af dem. Robinson gravede et Hul i Jorden, kastede Kalksten deri og slog Vand paa, blandede det med Sand, saa havde han en fin Kalkkule, og snart blev Køkkenmuren færdig. Han holdt stadig Øje med Vulkanen, den var holdt op med at ryge, og Lavaen var afkølet, saa han haabede, den underjordiske Ild var slukket. Han troede, at det snart blev Vinter, derfor vilde han samle sig et Forraad. Han dræbte flere Lamaer og nedsaltede deres Kød. Noget af det hængte han til Røgning i sit Køkken paa en tyk Stang over sit Ildsted. Han fangede ogsaa en Buk, men den lod han leve til Selskab for sine tamme Dyr. De vilde Lamaer var begyndt at flygte, naar de saa ham, saa nu var det ikke mere saa let at faa dem i Snaren. Robinson fandt saa en ny Maade at fange dem paa. Han havde lagt Mærke til, at de ofte sprang over et bestemt Hegn, og bagved dette gravede han en dyb Grøft og bredte Grene over. Allerede næste Dag sad der to store Lamaer i Fælden. Det vilde have været vanskeligt for ham at opbevare alt dette Kød, dersom ikke Jordskælvet havde dannet en stor Fordybning, han kunde bruge til Kælder. Han gravede ogsaa mange Kartofler op og bar dem hen i denne nye Kælder. Saa maatte han sørge for Hø til Vinterfoder for Lamaerne. Han lavede en stor Høstak i Gaarden og traadte den fast sammen, for at Regnen ikke skulde trænge ind i den. Men Høet havde ikke været tørt, før han traadte det sammen, og derfor var Høstakken nær brændt af. Han saa den dampe, og da han stak Haanden ind i den, var Høet brændende hedt. Han skilte Stakken ad, men fandt ingen Ild. Høet var overalt hedt og fugtigt. Han forstod ikke noget af det, men havde dog den Tanke, at Fugtigheden var Aarsagen til Varmen.

Johannes: Hvordan er det muligt, at Fugtighed kan gøre noget varmt.

Faderen: Naar Du bliver lidt ældre, vil Du lære om det i Fysikken.

Robinson spredte paany sit Hø. Da det var helt tørt, satte han det i Stak og flettede et Rørtag over Stakken. De følgende Dage samlede han saa meget tørt Træ sammen, som han troede, han skulde bruge til den kolde Tid. Han glemte heller ikke at ryste nogle Citroner ned og gemme dem i Kælderen, og saa syntes han, han var godt forsynet til Vinteren. Men Vinteren kom ikke, skønt det var ved Novembertide. Derimod begyndte det at regne uophørligt. Regnen holdt ham indespærret som en Fange. Det var ikke til at udholde at sidde her med Hænderne i Skødet fra Morgen til Aften. Var der dog ikke noget, han kunde arbejde med inden Døre? Længe havde han spekuleret paa at lave sig en Lampe og nogle Skaale og Potter af Ler. Nu skulde det være Alvor. Han maatte gøre mange Forsøg, før han var tilfreds med Resultatet. Hver Gang han havde en Ting færdig, og han ikke syntes, den var, som den skulde være, brød han den itu og begyndte forfra. Paa den Maade fik han et Par Dage til at gaa. Saa lykkedes det ham at lave en rigtig pæn Lampe og en Lerpotte. Han satte dem i Nærheden af Ilden, for at de skulde tørres lidt efter lidt. Senere lavede han mange flere Skaale og smaa og store Potter og Pander, som han vilde bruge i sit Køkken. Regnen blev ved at strømme ned, og Robinson gik i Lag med at lave sig et Fiskenet af Sejlgarn. Han havde set sin Moder filere, men havde ikke lært Kunsten af hende. Taalmodigt blev han ved at øve sig i at slaa den kunstfærdige Knude, der danner Maskerne, og til sidst fandt han ud af det og lavede sig en Filerenaal af Træ. Række efter Række filerede han, til han havde et stort Net færdigt. Han var saa glad over dette Arbejde, at han for en Tid glemte Regnen, og sommetider holdt han Nettet op for Øjnene af Lamaerne og spurgte dem, om de syntes, det var pænt.

Lise: Den stakkels Robinson havde jo ingen andre at vise, hvor dygtig han var.

Faderen: Nu fik han Lyst til at lave en Bue og Pile. Med dem kunde han skyde Fugle i Luften og fælde Lamaer, men først og

fremmest forsvare sig i sit Hjem, dersom han engang skulde blive overfaldet af Vilde. Han brændte af Begærlighed efter at se Buen færdig og løb ud i Regnen for at fælde et sejgt, bøjeligt Træ. Ved dette Arbejde savnede han overordentlig meget en rigtig Kniv, thi han maatte vel gøre en Snes Snit for at skære saa meget, som en Staalkniv tager med eet eneste. Hele otte Dage gik der til dette Arbejde. Jeg kender nok nogle smaa Fyre, der ikke vilde have været saa udholdende.

Gottlieb (til de andre): Far mener os!

Faderen: Du har gættet rigtigt Gottlieb. Har jeg ikke Ret?

Gottlieb: Jo Du har, men herefter vil jeg ogsaa arbejde i eet Væk, naar jeg har begyndt paa noget.

Faderen: Ja, saadan skal det være. Robinson fik Løn for sin Udholdenhed. Den niende Dag var Buen færdig. Nu manglede han kun Strengen og Pilene. Havde han blot gemt nogle Tarme, da han slagtede Lamaerne, saa kunde han have lavet sig en god Streng af dem. Nu maatte han nøjes med en Snor, som han snoede saa fast som muligt.

Han ønskede meget, at han havde et Stykke Jern til at give Pilene en skarp Spids med. Den dumme Guldklump, som laa der uden for Døren, at den dog ikke kunde forvandle sig til Jern. Hvad brugte de vilde Mennesker til deres Pile? Han kom i Tanker om, at han havde læst, de brugte Sten eller Fiskeben baade til deres Pile og Spyd. Et Spyd vilde han ogsaa have. Af Sted igen ud i Regnen. Ned til Stranden. Der var baade spidse Sten og Fiskeben. Paa Hjemvejen afhuggede han en lang, lige Gren til et Spyd. Han skyndte sig hjem med Sagerne, og i Løbet af nogle Dage var baade Pilene og Spydet færdigt. Spydets Od var en skarp Sten, og i Pilespidserne sad stive og spidse Fiskeben. Ved Pilens bagerste Ende havde han bundet nogle Fjer, hvorved den fløj hurtigere og sikrere gennem Luften. Han gjorde et Forsøg med Buen. Fuldkommen var den ikke, men den var god nok til at skyde Fugle og andre smaa Dyr med, og han troede

ogsaa, han kunde saare de nøgne Vilde farligt, naar han lod dem komme nær nok. Spydet var udmærket. En Dag, da han mente, at Lertøjet var tilstrækkelig tørt til at bruges, vilde han prøve at smelte noget Fedt af i en af Panderne, det skulde bruges i Lampen i Stedet for Olie. Men saa snart Fedtet begyndte at smelte, trak det ind i Panden og ud igen paa den anden Side. Det var en stor Skuffelse. Han havde glædet sig saa meget til, at han nu, naar Lampen var færdig, kunde tilbringe Aftenen ved Lys, men Lampen maatte jo have samme Fejl som Panden og var altsaa ubrugelig.

Didrik: Uh, det var da ogsaa grusom ærgerligt.

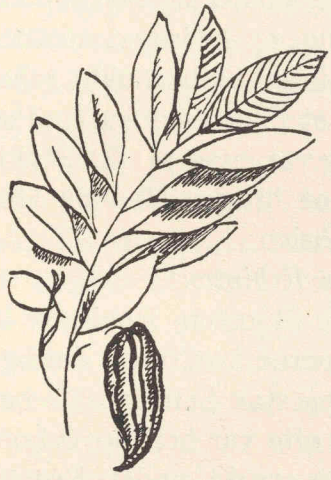
Faderen: Ja vist var det. Havde det været Jer, vilde I nok være blevet saa gnavne over det, at I havde smidt alt det Kram bort, men Robinson var taalmodig. Han satte sig hen i den Krog, som han kaldte for sin Tankekrog, og spekulerede over, hvilken Forskel der var paa hans Lertøj og det hjemme, der ikke lod Fedtet gaa igennem. Det var jo glaseret! Hvad vil det sige? Hvordan skal jeg lave det? Jeg skal sætte Lertøjet ind i en stærk Ild, og naar Leret begynder at smelte, skal jeg tage det ud igen. Saadan er det! Han fyrede stærkt paa, og da Ilden brændte i Lue, prøvede han at stikke en Pande ind. Men det varede ikke længe, før Panden sagde Knak! og saa var den sprungen. Ind i Tankekrogen med Dig igen, Robinson!

— Hvordan skal jeg undgaa, at den springer, medens jeg brænder den? tænkte han. — Naar jeg hjemme satte et Glas koldt Vand eller Øl paa den hede Kakkelovn for at varme det, saa sprang det, men naar jeg satte Glasset paa Kakkelovnen, medens den endnu ikke var ret varm, saa sprang det ikke, selv om Kakkelovnen senere blev meget hed. Nu indser jeg, at jeg har baaret mig galt ad. Lersagerne skal opvarmes lidt efter lidt, før de kommer i den stærke Ild, og man maa ogsaa passe paa, at de bliver jævnt opvarmede. Han gjorde et nyt Forsøg med bedre Resultat. Panden sprang ikke, men den blev heller ikke glaseret. Og hvorfor? Ilden var stærk

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

nok, vidste Robinson, men maaske kunde Forsøget ikke lykkes, fordi han kun havde et aabent Ildsted og ingen Ovn. Han vilde bygge sig en god Brændingsovn, men han maatte vente, til Regnen holdt op. Den blev uafbrudt ved i to Maaneder. Saa klarede det endelig op, og Robinson, der stadig ventede paa Vinteren, saa til sin Forbavselse de første Foraarstegn. Nyt Græs spirede frem, og Træer og Buske skød friske unge Skud.

ELLEVTE AFTEN

ROBINSON skønnede paa alle de Goder, han efterhaanden havde faaet, men dog drømte han altid om at komme hjem til sine Forældre og Venner. Ofte, naar han stod ved Stranden og saa ud over det store Hav, syntes han at se Master og Sejl dukke op i Horisonten, men det var kun Indbildning, og bedrøvet maatte han gaa hjem til sit Arbejde igen. For at intet Skib skulde sejle forbi Øen, naar han ikke saa det, lod han et Flag vaje fra en Pæl ude paa Landtungen, og ved I, hvad det Flag var lavet af: Et Stykke af hans Skjorte, der nu var altfor laset til at bruges. Med sin Stenkniv ridsede han følgende Sætning ind i Pælen:

Hjælp den stakkels Robinson!

Det var ikke alene Skjorten, Robinson omsider havde slidt op, nej, Skoene og Strømperne var ogsaa færdige.

Slemme giftige Myg stak ham paa de bare Ben, paa Hænderne og i Ansigtet, saa han ofte var helt opsvulmet og led store Smerter. De havde formeret sig stærkt under Regnperioden, saa Robinson spekulerede meget paa at lave Klæder til at beskytte sin Krop med. Han havde nogle Skind hængende af de slagtede Lamaer, men disse Skind var raa og stive, og han havde hverken Naal eller Traad til at sy dem sammen med. Myggene blev værre og værre, saa han maatte finde paa at lave noget. Nød lærer nøgen Kvinde at spinde, siger Ordsproget. Robinson tog fat paa Skindet. Med sin Stenkniv skar han sig et Par Sko og et Par Strømper, som han ved Hjælp

af Snørehuller og en Snor bandt fast paa Benene. Det stive Læder var ikke behageligt at have paa. Skønt han vendte det laadne udad, blev hans Fødder brændende varme, og blot han skulde gaa et lille Stykke Vej, gnavede det Huden af hans Tæer. Han foretrak dog denne Smerte for Myggestikkene. Han vilde nu, medens han var ved det, lave sig en hel Dragt af Skind. Til Trøjen skar han tre Stykker Skind tilpas. Et stort til Kroppen og to mindre til Armene. Stykkerne forbandt han med Snore. Bukserne bestod af et Forstykke og et Bagstykke snørede i Siderne. Desuden lavede han sig en Maske af et lille Stykke Skind med Huller i til Øjnene og Munden. Saasnart Dragten var færdig, tog han den paa og bestemte sig til at gemme sin gamle pjaltede Klædning og kun bruge den paa de store Helligdage og paa sine Forældres Fødselsdage. Det vilde ikke have været let at kende Robinson igen, naar han drog ud. Han saa besynderlig ud, klædt i Skind over det hele. Stenøkse ved Siden, paa Ryggen en Bue og et Bundt Pile, i den højre Haand et Spyd, dobbelt saa langt som ham selv, og i den venstre en flettet Solskærm, beklædt med Kokosblade. I Stedet for Hat havde han en spids flettet Kurv foret med Skind. Da han første Gang saa sit Spejlbillede i Bækkens blanke Vand, maatte han le ad sig selv.

Han gav sig nu i Lag med at bygge Brændingsovnen, og da den var færdig, forsøgte han, om han ikke ved at anvende en rigtig stærk Varme kunde faa sine Potter og Lervarer glaserede. Han satte alle sine Potter og Pander ind i Ovnen og fyrede lidt efter lidt op til en mægtig Ild, som han holdt vedlige til Aften, hvorefter han langsomt lod den gaa ud. Han var spændt paa Udfaldet, men til hans Forundring var kun en eneste Pande glaseret! Nu stod hans Forstand stille. Panderne havde faaet nøjagtig samme Behandling. Han kom i Tanker om, at han havde haft lidt Salt staaende i en af Panderne — skulde det være Grunden?

Næste Dag tændte han op i Ovnen, overstrøg nogle Potter med Saltvand, medens han kom tørt Salt i andre for at prøve begge

Dele paa een Gang. Da blev han pludselig syg, det han altid havde været saa bange for. Hvordan skal det dog gaa mig, tænkte han, naar jeg ikke kan rejse mig fra mit Leje, og jeg ikke har et eneste Menneske, der kan hjælpe mig? Hans Ben rystede under ham, og Tænderne klaprede i Munden paa ham, der var ikke andet for end at gaa i Seng, men først vilde han sætte friskt Vand hen ved Siden af sit Leje, samt nogle Citroner og lidt stegte Kartofler. Han kravlede ned under de tørre Lamaskind, men kunde ikke blive varm. I Timer laa han og rystede af Kulde, saa blev han hed over hele Kroppen, og hele Tiden bankede Pulsen hastigt. Endelig brast Sveden ud i store Draaber, og det lindrede ham. Han kom i Tanker om, at hans Ild vilde gaa ud, hvis der ikke blev lagt friskt Brænde paa, derfor kravlede han, saa daarlig som han var, ud af Sengen og lagde saa meget Træ paa Ilden, som han tænkte var nok til at holde den Natten over. Han kunde ikke falde i Søvn for en frygtelig Hovedpine. Feberen vedblev, og det var en skrækkelig Nat. Om Morgenen maatte han atter hen at lægge til Ilden, men samme Aften blev han saa daarlig, at han ikke kunde rejse sig fra Lejet. Han maatte lade Ilden gaa ud, naar det passede den, men da han var saa syg og troede, at han skulde dø, var det ham ogsaa ligegyldigt. Om Natten tiltog Sygdommen, Robinson kunde ikke længere vende sig i Sengen. Ilden gik ud, og den Smule Vand, der var i Kokosskallerne, smagte lunkent og ækelt. Han følte sig saa angst, og Aandedrættet blev tungere og tungere. Døden stod udenfor Hulen og vilde gerne have ham med, og Robinson vilde godt følge Døden, for han havde det saa ondt, saa ondt nu, men begge to stod de under en højere Kommando og kunde ikke selv bestemme noget. Robinson sendte kærlige Tanker til sit Hjem, saa længe han kunde sanse. Men nu fik han frygtelige Krampeanfald. Hovedet sank ned paa Skulderen, og han mistede Bevidstheden.

Faderen tav.

Den Aften gik Børnene stille og alvorlige i Seng.

TOLVTE AFTEN

ROBINSON døde ikke dengang, selvom han havde ønsket det. Da han vaagnede af Besvimelsen, følte han sig meget mat, men var uden store Smerter. En stærk, velgørende Sved brast ud af alle hans Porer, og nogen Tid efter mærkede han en stor Lindring. Lidt Citronsaft gjorde godt i den tørre Hals; han faldt i en blid Søvn, der varede meget længe, og da han igen vaagnede, følte han sig meget bedre tilpas. Han begyndte at blive sulten, spiste en Kartoffel med lidt Citronsaft paa og tænkte igen paa sine stakkels Lamaer, der stadig laa ved hans Fødder og saa paa ham. Taalmodigt havde de ventet paa den Føde og Drikke, som han aldrig plejede at narre dem for. I to Dage havde de intet faaet, men heldigvis kan disse Dyr ligesom Kamelen klare sig nogen Tid uden Drikke, ellers havde det set galt ud for dem, thi endnu var Robinson for svag til at staa op. Lamamoderens Yver var saa spændt. Det gjorde ondt, og Robinson var bange for, at den skulde dø, dersom den ikke blev malket, han rejste sig derfor saa meget op i Sengen, at han kunde klemme noget Mælk ud i en af Kokosskallerne. Dyret blev lettet, og Mælken styrkede Robinson. Han faldt paany i Søvn, og da han om Aftenen vaagnede, havde han stor Lyst til Mad og spiste nogle flere Kartofler med Citronsaft. Næste Morgen følte han sig saa meget bedre, at han kunde staa op og give Lamaerne lidt Hø. Han gik usikkert paa Benene, men den friske Luft gjorde ham godt, og han syntes aldrig før, Træerne havde været

saa grønne og Himmelen saa blaa som den Dag. Lamaerne var saa glade for ham, de flokkede sig om ham, som var de bange for at miste ham. Kun en Timestid blev han oppe den første Dag, men længe varede det ikke, før han fik sine Kræfter tilbage og kunde begynde at arbejde. En stor Glæde fik han, da han kiggede ind i Ovnen, thi nu var alle hans Potter og Pander smukt glaserede. Derimod var det meget strengt at se det kolde Ildsted, hvor Flammerne for sidste Gang var slukket, men Robinson havde lært, hvor lidt det nytter at jamre. Nu vidste han jo ogsaa, at det ikke blev Vinter her paa Øen, og selv om Kød smagte godt, saa kunde han dog undvære det og nøjes med Frugter, Østers og Lamaernes Mælk. Han vilde forsøge, om han ikke kunde kærne sig Smør i den største af Lerpotterne, det vilde smage saa godt til Kartoflerne. Han lavede sig derfor et Trælaag, der passede til Lerpotten, borede et Hul i Midten af Laaget og satte en Stok igennem. Nu var Kærnen færdig. Han hældte Fløde i Lerpotten, satte Laaget paa og arbejdede saa længe med Stokken, til Smørret skilte sig fra Kærnemælken. Saa vadskede han Smørret ud i Vand og blandede det med lidt Salt. Medens han glædede sig over, at han var kommet saa godt fra at lave Smørret, kom han i Tanker om, at han jo slet ikke kunde stege Kartofler mere, fordi han ingen Ild havde. Saa var Smørret ikke meget værd. Det værste for Robinson var, at han ikke rigtig kunde finde paa flere Arbejder, alt, hvad han kunde lave med de bare Hænder, var lavet. Han var bleven saa vant til at arbejde, at han ikke kunde holde Lediggang ud. Endelig fandt han paa noget: Mon det ikke var muligt for ham at lave et lille Skib til at sejle bort i. Maaske laa Amerikas Fastland ikke ret langt borte, selv med det mindste lille Fartøj vilde han vove Forsøget. Da den Tanke først var slaaet ned i ham, lod den ham ingen Ro, og en Dag gik han ud for at finde et Træ, som han ved Udhuling mente at kunne omdanne til en Baad. Paa denne Tur opdagede han nogle Majsplanter, som han ikke havde set før.

Nikolaj: Er det saadan nogle, som jeg har i min Have?

Faderen: Ja, netop. Robinson forundrede sig over de store Kolber, hvor Kornene sad i Rækker lige over hinanden. Han talte 200 paa et Aks. De maatte være gode til at bage Brød af og til Grød, men ak, hans Ild brændte ikke mere. Dog tog han nogle Korn med hjem for at plante dem. Med Tiden fik han maaske Brug for dem. Han opdagede ogsaa et Frugttræ, hvorpaa der hang store Bælge. Da han aabnede en saadan moden Bælg, sad der ikke mindre end 60 Bønner i den. Han puttede en i Munden, men den smagte ham ikke godt, alligevel stak han Bælgen i Jagttasken.

Johannes: Hvad var det?

Faderen: Kakaobønner, hvoraf man laver Chokolade.

Nikolaj: Ah! Nu kan han drikke saa meget Chokolade, han vil.

Faderen: Naa, det tror Du. Nej, inden de bliver til Chokolade, skal Bønnerne først ristes over Ilden, saa stødes og blandes med Sukker, og vi ved jo, han hverken havde Sukker eller Ild. Endnu et nyt Træ fandt han, hvis Frugter var saa store som Kokosnødder og uden Skaller. De smagte udmærket — Træet kaldes Brødfrugttræet, fordi dets Frugt, enten den bliver spist raa eller ältet til en Dejg, bruges af de Vilde som Brød. Det var et meget gammelt Træ, der var hult paa den ene Side, og Robinson syntes, det egnede sig godt til hans Fartøj. Dersom han ikke kunde finde ud af at lave Skibet, saa vilde det jo være en stor Skam at fælde det nyttige Træ. Han vidste ikke, om han skulde fælde det eller ej, men mærkede sig Stedet, hvor det stod, og gik saa hjemad. Samme Dag var han saa heldig at fange en Papegøje, som han længe havde ønsket sig. Han saa en Rede med Unger i, men da han nærmede sig, fløj de alle ud undtagen een, som han altsaa tog med sig. Den vilde han lære at sige nogle Ord for engang igen at høre en Stemme, der lignede Menneskets. Han flettede et rigtig pænt Bur til sin nye Ven og stillede det tæt ved sin Seng.

TRETTENDE AFTEN

EN Aften kaldte Faderen Børnene noget tidligere sammen, end han plejede. Han sagde, han vilde holde en Raadslagning med dem, inden han gik videre med Historien om Robinson.

— Hvad skal vi holde Raad om? raabte Børnene nysgerrigt, medens de lejrede sig omkring Faderen.

Faderen: Om en Sag, der har holdt Robinson vaagen hele Natten. Skal han fælde Brødfrugttræet og forsøge at lave en Baad deraf, eller skal han ikke?

Johannes: Jeg synes ikke, han skal.

Didrik: Jo, jeg vilde hugge det om.

Faderen: Der er altsaa to modsatte Meninger. Den ene vil have Træet fældet, og den anden vil lade det blive staaende. Lad os høre, hvad I andre mener?

Gottlieb: Jeg holder med Johannes.

Lise: Det gør jeg ogsaa.

Nikolaj: Nej, jeg synes, Træet skal hugges om.

Faderen: Maa jeg høre, hvad Grunde I har til Jeres forskellige Meninger. Johannes kan begynde.

Johannes: Jeg synes, det er Synd at fælde Træet, fordi det bærer de gode Frugter, og fordi det maaske er det eneste Brødfrugttræ paa hele Øen.

Didrik: Det er jo et gammelt hult Træ, der nok ikke bærer Frugt ret meget længere.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Johannes: Hvoraf ved du det? Det er jo kun lidt hult, og der er mange hule Træer, som kan blive ved med at give Frugt.

Nikolaj: Robinson kan faa Brødfrugttræer nok, naar han poder Kviste af det ind i andre Træers Stamme.

Gottlieb: Jamen saa vil det vel vare en tre—fire Aar, førend de bærer Frugt.

Didrik: Er det da ikke vigtigere, at han faar sig et Fartøj og kan sejle bort til andre Mennesker, end at han skal sidde der paa Øen og spise Brødfrugter hele sin Levetid?

Johannes: Ja Tak, naar han var sikker paa, at han kunde lave Skibet, men hvordan skal han faa Træet fældet med en Stenøkse?

Didrik: Naar han blot har Taalmodighed til at hugge rigtig længe paa det, saa faar han nok Bugt med det.

Gottlieb: Sejl har han jo heller ikke.

Nikolaj: Han kan nøjes med Aarer.

Faderen: Kan I se, at Sagen ikke er saa let at afgøre. Alt det, I nu har sagt for og imod Træets Fældning, gik ogsaa hele Natten igennem Robinsons Hoved. Det kaldes at overveje en Sag. Efterat han saaledes havde overvejet Sagen, bestemte han sig til at fælde Træet og lave et Fartøj, som skulde føre ham bort fra Ensomheden. Han opgav altsaa en lille men sikker Fordel, for at opnaa en større men uvis Fordel. Det maa man ofte gøre her i Livet. Landmanden strør sit Korn ud paa Marken for at faa mere igen ved Høsten. Er det ikke det samme? Men naturligvis skal man klogt overlægge, hvad man vil foretage sig, og ikke gøre som en Hund, jeg læste om. Den løb med et Stykke Kød i Munden, men idet den kom over en Bro, fik den Øje paa en anden Hund med et langt større Stykke Kød i Munden nede under Broen. Rask aabnede den sit Gab for at snappe Kødet fra den anden og — Plump! — faldt dens Kødstykke i Vandet. Den anden Hund var kun dens eget Spejlbillede.

Robinson havde udført mange møjsommelige Arbejder, men aldrig et saa vældigt som dette. Efter at have hugget løs paa Træet

fra Solens Opgang til henimod Middag var den Fordybning, han havde faaet dannet, endnu ikke saa stor, at han kunde lægge sin Haand ned i den. Deraf kan I forstaa, hvor længe det vilde vare for ham at fælde og udhule Træet. Han indsaa, at det vilde tage flere Aar, og for rigtigt at faa noget udrettet inddelte han sin Dag saaledes: Saa snart det blev lyst, stod han op og gik til Kilden for at vadske sig. Han tørrede sig ved at løbe frem og tilbage, tog sit Tøj paa og holdt en lille Morgenandagt oppe paa Bjerget over sin Hule. Saa malkede han Lamaerne — han havde efterhaanden samlet sig en hel lille Hjord — drak noget af den nymalkede Mælk og satte Resten i Kælderen. Til alt dette brugte han omtrent en Time. Derpaa begav han sig til sin Arbejdsplads. Lamaerne fulgte gerne med og græssede omkring ham, medens han huggede. Naar Klokken blev ti, var Heden saa utaalelig, at han maatte holde op med sit Arbejde. Saa gik han til Stranden for at bade og for at søge efter Østers til Middagsmaden. Henad Elleve var han hjemme igen med hele sit Følgeskab. Lamaerne blev atter malkede, og han lavede Ost af den Mælk, der var bleven sur. Derefter spiste han sine Østers, lidt Ost og en halv Kokosnød og drak sød Mælk til. Under Maaltidet morede han sig med sin Papegøje, som han lærte at sige enkelte Ord.

Lise: Hvad fik den at spise?

Faderen: Den fik Kokosnødder og Ost. Tamme Papegøjer spiser næsten alt, hvad Mennesker spiser, men i vild Tilstand lever de af Frugter og Nødder, deres skarpe krumme Næb egner sig godt til at aabne haarde Skaller.

Robinson følte en stor Trang til at meddele sine Tanker og Følelser til et levende Væsen. Naar han derfor sad og holdt Middagshvile omgivet af sine Dyr, kunde han tale til dem, som et Barn taler til sine Dukker og bilder sig ind, at de forstaar, hvad det siger. Og naar hans Papegøje, som han kaldte Polly, havde lært et nyt Ord, var han inderlig glad og drømte sig hjemme i Europa.

Klokken to om Eftermiddagen —

Nikolaj: Hvordan vidste han, hvad Klokken var?

Faderen: Han kunde straks af Solens Stilling se, hvad Tid paa Dagen det var. Altsaa Klokken to om Eftermiddagen plejede han igen at gaa til sit Skibsbyggeri, hvor han arbejdede strengt et Par Timer. Saa tog han atter et Bad og samlede sig Østers. Resten af Eftermiddagen var han Gartner. Han plantede Majs eller satte Kartofler (han haabede engang igen at faa Ild), snart podede han Kviste af Brødfrugttræet ind i andre Stammer, snart indhegnede han sin Jord med Hække, og endelig beskar han Træerne rundt om sin Hule, saaledes at Grenene med Tiden kunde gro sammen til en stor Løvhytte. Klokken seks begyndte han sine Idrætsøvelser. Han øvede sig i at skyde med Bue og kaste med Spyd. Han fik efterhaanden stor Færdighed i begge Dele, og kun sjældent fejlede han sit Maal, selv om det ikke var større end en Skilling. Det blev desværre allerede mørkt Klokken syv, saa inden den Tid maatte han være færdig med sine forskellige Arbejder. Til sidst malkede han sine Lamaer, og naar det var gjort, spiste han sin Aftensmad ved Maanens eller Stjernernes Skin. Før han gik til Ro, skar han en Streg for Dagen i sit Almanaktræ, og hvis han ikke var tilfreds med sig selv, blev der sat et Kors ud for Stregen til Advarsel.

FJORTENDE AFTEN

Ja Børn — fortsatte Faderen næste Aften — paa samme Maade, som jeg fortalte Jer i Gaar, levede Robinson hver eneste Dag i tre hele Aar, og saa var Stammen til hans Baad endnu ikke halvt udhulet. Dog havde han ikke tabt Taalmodigheden, men arbejdede utrættelig videre.

Han havde endnu ikke set Halvdelen af Øen af Frygt for at møde Fjender, og det gik op for ham, at dette var en stor Fejl. Han overvandt sin Frygtagtighed og forberedte sig til at rejse Øen rundt.

Gottlieb: Hvor længe vilde det vare?

Faderen: Omtrent to Dage. Næste Morgen læssede han en af sine Lamaer med Fødemidler til fire Dage, tog hele sin Rustning paa og begav sig af Sted. Han holdt sig som sædvanlig helst tæt ved Kysten. Den første Dag oplevede han ikke noget særligt, men han blev klar over, at han boede i den mest ufrugtbare Del af Øen, thi her fandt han mange Træer med dejlige Frugter. Da han var naaet en tre Mil frem, blev det mørkt, og han klatrede da op i et Træ for at sove.

Næste Dag naaede han Øens Sydspids, og her i Sandet saa han noget, der fyldte ham med Rædsel.

Johannes: Hvad da?

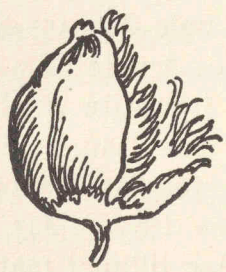
Faderen: Fodspor af Mennesker.

Didrik: Det maatte han da blive lykkelig over.

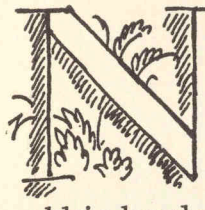
Faderen: Nej — han tænkte straks, at disse Fodspor ikke var Europæeres, men Vildes. Med opskræmte Sanser gik han nogle Skridt længer frem, og det, han nu saa, var frygteligere end alt andet, han hidtil havde set. I Sandet var der dannet en Rundkreds, i hvis Midte der laa forkullede Rester af Grene og Menneskeben. En Flok Menneskeædere havde aabenbart her holdt deres afskyelige Maaltid. Robinsons Blik flakkede forfærdet til alle Sider, og da han opdagede, at der frem af Sandet kiggede Hjerneskaller af døde Mænd, og at halvt afgnavede Dødningehænder ligesom vinkede ad ham, mistede han ganske Besindelsen. Han styrtede af Sted i vilde Spring, og da hans Lama forsøgte at følge efter ham, antog han dens Trampen for en Forfølgers og satte af Sted som en vanvittig, idet han kastede sin Bue, sit Spyd og sin Stenøkse fra sig, for at de ikke skulde tynge ham. Han vilde hjem til sin Borg, men i sin Forvirring passede han ikke paa Retningen, og derved gik det saadan, at han efter en Times udmattende Løb atter stod paa det skrækkelige Sted, hvor Menneskeknoglerne laa. Han troede imidlertid, det var et nyt Offersted, og endnu mere opskræmt stormede han videre, til han ikke kunde mere og maatte kaste sig ned paa Jorden. Lidt efter kom hans Lama hen til ham og slikkede troskyldigt hans Kind. Dette beroligede det stakkels Menneske. Da han stadig ingen Forfølgere saa, blev han lidt mere rolig og rejste sig for at gaa hjemad. Han fandt sine Vaaben, som han havde kastet fra sig, og havde nu tilstrækkelig Fornuft til at samle dem op og tage dem med sig. Han følte sig meget udmattet og kunde ikke løbe. Da det blev mørkt, var han over en halv Mil borte fra sin Bolig, og han søgte derfor ind i sit »Sommerpalads«, som han kaldte det. Det bestod af en Løvhytte og en temmelig stor Indhegning, hvor han holdt en Del af sin Hjord, fordi Græsset der var saa fedt og godt. Her havde han i Løbet af det sidste Aar tilbragt mange hede Nætter, fordi her ikke var saa mange Myg som hjemme ved Hulen. Han vilde blive

her om Natten og strakte sig dødtræt ud paa Jorden. Medens han laa og tænkte paa sine udstandne Rædsler, fik han en ny Skræk, der nær havde taget Livet af ham. Han hørte en Stemme fra Himmelen raabe: *Robinson! Robinson!* Han sprang op og vidste ikke, om han skulde løbe eller blive. Da lød det igen: Robinson! Robinson! Han saa hen imod det Sted, hvorfra Lyden kom, og der paa en Gren sad hans Papegøje — den havde kedet sig hjemme, og nu søgte den efter sin Herre her, hvor den saa ofte havde været med ham. Robinson rakte sin Haand ud og raabte: Polly! og straks hoppede den tamme Fugl ned paa hans Tommelfinger, kærtegnede hans Kind med Næbbet og sagde Gang efter Gang: stakkels Robinson! — de Ord, som han selv havde lært den. Hele Natten var han opfyldt af Rædsel over det, han havde set. Han lagde Planer om, hvordan han bedst skulde unddrage sig de Vildes Opmærksomhed; paa et vist Tidspunkt var han naaet saa vidt i sin Forvildethed, at han vilde ødelægge alt, hvad han havde bygget, sin gode Bolig, sine Indhegninger, Løvhytten og Haverne. Lamaerne maatte saa løbe, hvorhen de havde Lyst. Altsammen for at Menneskeæderne ikke skulde finde Spor af ham, dersom de engang kom til denne Egn.

Da vi alligevel ikke kan hjælpe ham, saa vil vi overlade ham til hans Skæbne og selv gaa ind i vore gode Senge, men lad os ikke glemme at være taknemmelige, fordi vi lever iblandt ordentlige Mennesker og ikke blandt Menneskeædere.

FEMTENDE AFTEN

Næste Dag var Robinson meget mere rolig og fornuftig. Han indsaa, at hans Frygt havde været overdreven Dagen i Forvejen, og den Plan, han havde haft, at ødelægge sine Ejendele forekom ham ganske meningsløs. Nu havde han boet flere Aar paa den lille Ø, og aldrig havde han set en eneste af de Vilde endnu. Det var Bevis nok for, at der ingen kunde bo paa Øen. De kom vel kun engang imellem herover for at holde deres Sejrsfester og rejste saa straks bort igen. Gud havde beskyttet ham indtil nu, tænkte han, hvorfor skulde han saa ikke ogsaa gøre det i Fremtiden. Han skammede sig over, at han havde givet saa meget efter for sin Frygt, og med nyt Mod i Brystet begav han sig paa Hjemvejen.

I den kommende Tid gav Robinson sig i Lag med at plante en hel lille Skov af et Par Tusind Pileskud rundt om Indhegningen til sin Bolig for at skjule den. Han satte dem ikke i Rækker, men spredt, for at Plantningen skulde ligne en naturlig Skov. Dernæst lavede han en underjordisk Gang fra det inderste af Hulen og ud gennem Bjergsiden, saa at han kunde redde sig den Vej, hvis der kom Fjender ind i hans Fæstning. Det var et møjsommeligt Arbejde, der blev ingen Tid til Skibsbyggeri, medens dette stod paa. Af den Jord, som han gravede ud, lavede han en bred Jordvold, og denne var forsynet med Kighuller og med Trappetrin, saa at han let kunde stige op og ned. Han vilde ogsaa sørge for at have

Proviant i sin Fæstning, at ikke Sulten skulde tvinge ham til Overgivelse. Gerne havde han ledet Kildens Vand ind i sit Gaardsrum, men dette maatte han opgive, fordi han da skulde have gennemskaaret en temmelig høj Bakke, det vilde tage alt for lang Tid. Nu havde Robinson sikret sig saa godt, som det med de Midler, der stod til hans Raadighed, kunde lade sig gøre. Der faldt Ro i hans Sind, og han levede de næste fire Aar, uden at der skete noget, som er værd at berette, men tro ikke, at hans Eventyr derfor er endt — nej, netop nu hændte der paa hans Ø en Begivenhed, som fik større Indflydelse paa hans Skæbne end alt tidligere.

Det var en smuk, klar Morgen. Robinson arbejdede som sædvanlig paa sin Baad — fire Aars Arbejde havde gjort Udhulingen saa stor, at han netop kunde skjule sin Krop deri, saa I forstaar, hvor langt han havde tilbage. Flittig som en Myre skar eller huggede han Spaaner ud, som ikke var større end en Negl, standsede kun sit Arbejde for at tørre sin svedige Pande og, som det var hans Vane, at kaste et langt Blik ud i det fjerne. Da ser han en stærk Røg stige i Vejret henne paa Stranden. Han løb hjem saa hurtigt, han kunde, og steg ad sin Rebstige op paa Bjerget for at spejde. Det var et hyggeligt Skue. Nede ved Stranden blussede et stort Baal, og rundt om dette dansede vist 30 vilde Mennesker med underlige Tegn og Gebærder, medens fem Baade eller Kanoer vuggede paa Vandet.

Skønt Robinson i Aarevis havde været forberedt paa et lignende Skuespil, havde han dog nær atter tabt Besindelsen af Skræk, men han tog sig sammen og besluttede at vise sig som en Mand og forsvare sig til det sidste. Han forberedte sig paa et muligt Angreb, tog sin Rustning paa og steg atter op ad Rebstigen for at iagttage Fjendens Bevægelser. Da saa han, hvorledes to ulykkelige Fanger blev slæbt fra en af Kanoerne hen til Ildstedet. Et Par af Umenneskene kastede sig over den ene og slog ham til Jorden. Robinson forstod, hvad der skulde ske med Staklen. Den anden Fange, der stod og ventede paa, at Turen skulde komme til ham, saa imidlertid sit Snit til at

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

flygte. Han tog Retning hen imod Robinsons Bolig og havde et godt Forspring for sine Forfølgere, da han løb som en Hjort. Robinson fulgte hele Optrinet med ængstelig Spænding. Hvad vilde der nu ske, hvis de kom her hen til hans Fæstning. Flygtningen naaede en lille Havbugt, som han maatte svømme over, hvis han ikke vilde give fortabt. Han betænkte sig ikke et Øjeblik, men kastede sig i Vandet og svømmede med lige saa stor Dygtighed, som han havde løbet. To af Forfølgerne svømmede efter ham, medens de øvrige vendte tilbage til deres gyselige Gæstebud. Før Menneskeæderne var naaet halvt over Bugten, var Flygtningen allerede paa Vej til Robinsons Bolig. Robinson følte sig nu saa modig og kampivrig som aldrig før. Ikke et Øjeblik betænkte han sig paa at ile Flygtningen til Hjælp. Han løb ned ad Bjerget og sprang ind imellem ham og Forfølgerne. — *Holdt!* raabte han med tordnende Stemme, idet han sprang frem af Buskadset. — Holdt! Den flygtende blev forskrækket staaende og antog formodentlig den skindklædte Robinson for et overnaturligt Væsen. Robinson rykkede derpaa frem imod Forfølgerne og gav den forreste et Stød med sin Lanse, saa han styrtede til Jorden. Da standsede den anden, spændte sin Bue og sendte en Pil mod Robinson. Pilen traf lige paa det Sted, hvor Hjertet sidder, men prellede af mod den haarde Skinddragt uden at gøre Skade, og inden Fjenden fik Tid til at skyde igen, havde Robinson strakt ham i Sandet.

Flygtningen havde under dette Optrin staaet paa eet Sted, vaklende mellem Frygt og Haab. Nu gjorde Robinson Tegn til ham, at han skulde komme nærmere. Han adlød, men for hvert Skridt knælede han ned paa Jorden med alle Tegn paa Ydmyghed og Underkastelse. Først da Robinson tog Masken af og viste sit venlige Ansigt, fik Flygtningen Mod til at komme helt hen til ham. Han kastede sig plat ned, kyssede Jorden og satte Robinsons Fod paa sin Nakke som Tegn paa, at han vilde være hans Slave. Men Robinson trængte mere til en Kammerat end til en Slave.

En af de saarede, der var ved at komme til Kræfter igen, laa og stoppede Græs i sit Saar for ikke at forbløde sig. Robinson gjorde sin nye Ven opmærksom paa det, og denne svarede ham med nogle Ord, der klang som Musik i Robinsons Øre, skønt han ikke forstod dem. Det var den første menneskelige Stemme, han havde hørt i mange Aar. Flygtningen pegede paa Robinsons Stenøkse og lod sig ved Tegn forstaa med, at han vilde dræbe Fjenden, og Robinson lod det ske, skønt han nødig vilde udgyde Menneskeblod. Med mange underlige Gebærder lagde den vilde smilende den dødes Hoved og Øksen for Robinsons Fødder som Sejrstegn. Saa tog de den dræbtes Buer og Pile, og Robinson vilde gaa bort med sin nye Kammerat, men denne betydede ham, at de først maatte grave Ligene ned, for at ingen skulde finde dem. Robinson syntes, det var klogt, og han beundrede den Dygtighed, hvormed den Vilde udførte Begravelsen. Derefter fulgtes de til Robinsons Hjem og steg op paa Bjerget.

Lise: Men, Far, nu var Robinson jo bleven en Morder.

Nikolaj: Pyt, det var jo kun vilde Mennesker, han havde dræbt.

Faderen: Mennesker er dog Mennesker, Nikolaj. Spørgsmaalet er, om han havde Ret til at dræbe disse Stakler. Hvad mener Du om Sagen, Johannes?

Johannes: Ja, jeg tror han havde Ret til det. Det var jo Nødværge.

Faderen: Det er rigtigt. Naar man bliver overfaldet og ikke ser nogen anden Udvej til Redning, har man Lov til at forsvare sig med alle Midler. Har man derimod Lejlighed til at flygte, eller kan man gøre sin Modstander uskadelig, da bliver Anfald paa hans Liv af Øvrigheden straffet som et Mord. Vær I taknemmelige for, at I lever i et Land, hvor kun faa kommer i den sørgelige Situation at maatte anvende Nødværgeretten.

SEKSTENDE AFTEN

OBINSON stod med den frelste Mand paa Bjerget, skjult bag et Træ og iagttog Fjendernes vilde Danse. Rimeligvis vilde Kannibalerne eftersøge Flygtningen, og naar de saa Robinsons Fæstning, vilde de storme den. Skulde han nu flygte eller lukke sig inde bag sin Skanse? Han valgte det sidste, krøb skjult af Buskene hen til sin Rebstige og befalede sin Følgesvend at gøre det samme. Det kan nok være, at Robinsons velindrettede Bolig gjorde Indtryk paa den fremmede, noget saa fint havde han aldrig før set. Robinson lod ham ved Tegn forstaa, hvad han frygtede, og at han var bestemt paa at forsvare sig til sidste Blodsdraabe. Den Vilde forstod ham udmærket. Han vendte sig truende hen mod den Side, hvor Fjenderne holdt til, svingede Øksen over sit Hoved og udstødte Trusler, altsammen for at vise Robinson, at der ikke skulde mangle Mod fra hans Side. Robinson nikkede bifaldende til ham, gav ham en Bue og et Spyd og anbragte ham som Skildvagt ved en lille Aabning i Volden. Selv stillede han sig ved et andet Udkig. Omtrent en Time stod de i denne Stilling. Da skræmmedes de ved vilde Skrig i det fjerne. Lidt efter lød Skrigene atter og denne Gang nærmere.

Lise: Jeg løber, hvis de kommer!

Nikolaj: Sikken Kujon Du er!

Gottlieb: Robinson skal nok klare sig.

Johannes: Vær nu stille!

Faderen: Nu lød der een eneste skrækindjagende Stemme ganske tæt ved, den gav Ekko i Bjergene. De to inde bag Skansen stod med spændte Buer parat til at sende en Pil imod den første, der viste sig. Deres Øjne funklede af Forventning, og stadig stirrede de derhen, hvorfra Stemmen havde lydt, men ingen viste sig, og ingen Lyd hørtes mere. Da det blev henimod Aften, opgav de deres Spejden og lagde Vaabnene fra sig. De haabede, at Fjenderne havde opgivet deres Eftersøgning og var draget af Sted i deres Kanoer. Først nu gav Robinson sig Tid til nærmere at betragte den Vilde.

Det var en rigtig køn, velvoksen ung Mand paa en Snes Aar. Hans Hud var glinsende chokoladebrun, Haaret var langt og sort, men ikke kruset som Negrenes. Næsen kort, men ikke flad. Læberne smaa og Tænderne hvide som Elfenben. Og det eneste, han havde paa, var nogle smaa rosenrøde, krusede Konkylier i Ørene.

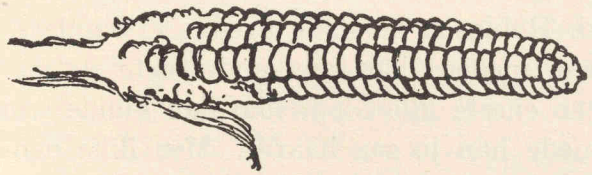
Robinson holdt ikke af at have en nøgen Gæst ved sit Bord og lavede derfor et Skørt til ham af et gammelt Skind. Han gav ham Navnet Fredag efter den Dag, der havde ført dem sammen.

Nu hentede han Aftensmaden frem og bød Fredag sætte sig ved hans Side. Fredag begyndte da igen med alle sine Kunster for at vise sig taknemmelig og ærbødig. Han knælede for Robinson, lagde sit Hoved ned mod Jorden og satte atter sin Befriers Fod paa sin Nakke. Hvad brød Robinson sig om at faa en Slave, nej, det var en Ven, han trængte til. Derfor havde han den største Lyst til at løfte Fredag op og kaste sig om Halsen paa ham, men han beherskede sig og tænkte, at det var klogest at sætte Fredag paa Prøve en lille Tid, før han behandlede ham som Ligemand. Han tog derfor imod hans Hyldest og opførte sig som en Konge. Han vidste tilfældigvis, at Indianerne i Mellemamerika kalder deres Overhoved for Kazika. Med dette Ord forklarede han Fredag Forholdet imellem dem, og denne gentog henrykt Ordet den ene Gang efter den anden, idet han pegede paa Robinson, og for ret at vise, at han tilhørte ham med Liv og Sjæl, tog han Spydet, gav sin Herre

det i Haanden og satte Spidsen mod sit eget Bryst. Derpaa rakte Robinson ham Haanden med kongelig Værdighed og bød ham tage Plads ved Bordet for at spise. Robinson satte sig paa en Græsbænk, medens Fredag tog Plads ved hans Fødder, og Robinson var jo paa en Maade en Konge, skønt han kun regerede over et eneste Menneske, nogle Lamaer og en Papegøje. Da Taflet var hævet, behagede det Hans Majestæt at paatage sig en Malkepiges Skikkelse, idet han malkede Lamaerne for at lære Fredag Kunsten. For Fremtiden skulde det være Fredags Bestilling, men denne forstod i Begyndelsen slet ikke, hvad Meningen var, han havde aldrig vidst, at man kunde malke Dyrene, og aldrig en eneste Gang smagt Mælk, før Robinson nu rakte ham en Skaal med den varme Drik. Men det smagte ham øjensynligt godt, for han tømte Skaalen i et Drag og klappede sig paa Maven.

De var trætte efter Dagens mange store Oplevelser og længtes efter Søvn og Hvile. Robinson befalede Fredag at rede sig et Leje i Kælderen, thi endnu turde han ikke lade ham sove sammen med sig. Han rakte ham Haanden til Godnat, tog for en Sikkerheds Skyld alle Vaabnene til sig og gik ind i sin Hule.

Og I forstaar, hvilken Forandring Fredag betød i Robinsons ensomme Liv. Han takkede Gud, fordi han havde holdt sin Haand over ham og for Fredag, som han havde faaet til Selskab og Hjælp.

SYTTENDE AFTEN

DET første, Robinson og Fredag foretog sig næste Dag, efter at de havde spist Morgenmaden, var at gaa derhen, hvor de Vilde havde holdt deres skrækkelige Fest. De kom forbi det Sted, hvor Fredag havde begravet de to faldne Dagen før. Fredag pegede paa Stedet og gav tydeligt til Kende, at han havde Lyst til at grave Ligene op igen for at faa sig et godt Maaltid. Robinson væmmedes ved den modbydelige Tanke og tænkte, at den Lyst maatte han se at faa Fredag grundig kureret for. Han satte derfor et meget bistert Ansigt op, truede ad Fredag med Lansen og lod ham forstaa, at han vilde dræbe ham paa Stedet, hvis han nogen Sinde prøvede at spise Menneskekød. Fredag forstod Truslen og underkastede sig lydigt sin Herres Vilje, skønt han ikke begreb, hvorfor Robinson vilde nægte ham den Fornøjelse.

De naaede Ildstedet. Hvilket Syn! Her laa Knogler og halvt fortærede Stykker Menneskekød, og forskellige Steder var Jorden farvet af Blod. Robinson befalede Fredag at samle alle Resterne og grave dem ned, medens han selv undersøgte Asken for at se, om der ikke var en eneste lille Glød, som han kunde tænde en Ild ved, thi Ilden savnede han jo saa haardt. Men ikke den mindste Glød var tilbage.

Medens Robinson stod og betragtede den døde Aske, havde Fredag ufravendt givet Agt paa hans Ansigtsudtryk. Nu gjorde

han pludselig nogle mærkelige Tegn, som Robinson ikke forstod, greb Øksen og løb som en Stormvind til Skoven. — Hvad er det? tænkte Robinson, skulde han være lumpen nok til at bemægtige sig min Bolig eller maaske forraade mig til sine Landsmænd? Det vilde være en uhørt Utaknemmelighed! Han greb Spydet og sprang efter Forræderen. Da saa han Fredag komme løbende tilbage, i sin højre oprakte Haand holdt han en Tot rygende Græs. Nu slog det ud i Luer. Han kastede det paa Jorden, lagde mere tørt Græs og Kviste ovenpaa, og et Øjeblik efter sendte et Baal sine Flammer mod Himmelen. Robinson blev saa glad derover og samtidig saa skamfuld over sin ugrundede Mistanke til Fredag, at han helt nedlagde sin kongelige Værdighed og trykkede Fredag ind til sig, kyssede ham og bad ham i Tankerne saa inderligt om Forladelse.

Nikolaj: Hvor havde Fredag dog faaet Ilden fra?

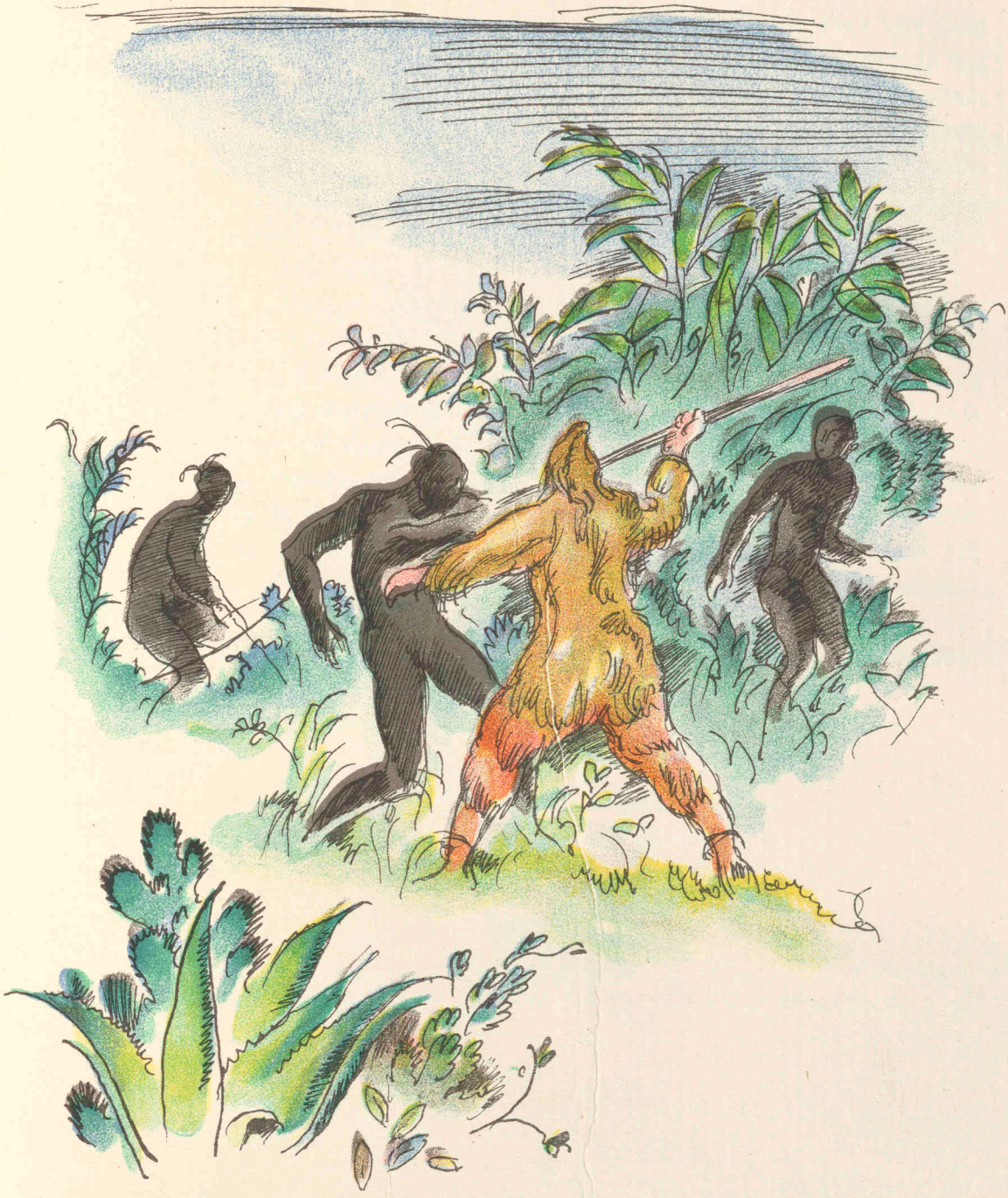
Faderen: Han var løbet til Skoven for at hente to Stykker tør Bark. Disse Stykker gned han saa kraftigt mod hinanden, at de kom i Glød. Derefter viklede han dem ind i tørt Græs og løb af Sted med dem saa hurtigt, at den raske Bevægelse fik den ulmende Glød til at slaa ud i lys Lue. Robinson kunde ikke se sig mæt paa den herlige Ild. Endelig tog han en glødende Brand og løb fulgt af Fredag til sin Bolig. Her tændte han en dejlig Ild i Køkkenet, og nu kan I tro, der skulde være Gilde paa Robinsons Slot. Han hentede Kartofler fra sin Kælder og lagde dem ind i Ilden. En lille ung Lama maatte sige Farvel til denne Verden. I en Fart blev den slagtet, flaaet og parteret. Et stort Stykke af den blev sat paa Spid. Medens Fredag stod og passede Stegen, skar Robinson et andet godt Stykke af det slagtede Dyr, skyllede det af og lagde det i en af Lerpotterne. Han hældte Vand over Kødet, kom lidt Salt og nogle skrællede Kartofler i og satte det over Ilden.

Lise: Jeg ved nok, hvad det skal være — Suppe!

Faderen: Ja, Du kender det, men det gjorde Fredag ikke — han havde aldrig før faaet kogt Mad, vidste ikke engang, hvad kogt

Mad var. Han vendte derfor det hvide ud af Øjnene af bare Nysgerrighed og Forundring over alle Forberedelserne. Robinson selv havde ikke smagt Kødsuppe i mindst otte Aar, saa han glædede sig meget til den velsmagende Ret. Medens han var inde i Hulen, begyndte Vandet saa smaat at koge, og Fredag forstod ikke, hvad det var, der skete, men da Vandet boblede stærkere op og begyndte at løbe over paa alle Kanter, fik han den Idé, at et eller andet levende Dyr maatte være faldet ned i det, og at det var deraf, Bevægelsen i Vandet kom. Rask stak han Haanden ned i Suppen for at fange det, men i samme Øjeblik udstødte han et smerteligt Skrig, der fik Robinson til at komme farende ud med Øksen i Haanden, han troede nemlig, det var de Vilde, der atter var kommen og allerede havde faaet Bugt med Fredag. Til sin Forundring saa han nu Fredag ganske alene danse omkring som en gal, medens han jamrede sig og lavede de underligste Fagter. Endelig gik det op for ham, at Fredag havde brændt sin Haand, han knuste i en Fart nogle Majskærner til Mel, pudrede dermed den daarlige Haand og søgte paa alle Maader at berolige Fredag, men det kostede megen Møje at faa ham til at sætte sig ved Ildstedet igen og passe Stegen, thi som alle uvidende Folk var han meget overtroisk. Alt, hvad han ikke kunde fatte, mente han skyldtes gode eller onde Aander. At der var Trylleri ved Gryden følte han sig overbevist om. Robinson var sikkert noget af en Troldmand — han saa jo ogsaa ganske anderledes ud end de Mennesker, Fredag plejede at omgaas. Medens han drejede Spiddet, skottede han ængstelig til Gryden, og da Suppen var færdig, og Robinson rakte ham en dampende Skaal af den, turde han ikke paa nogen Maade tage imod den, og han saa med Gru, at hans Herre satte Trylledrikken til Munden og drak den med alle Tegn paa Velbehag. Stegen og Kartoflerne spiste han derimod med stor Lyst. Den kraftige varme Mad gjorde Robinson saa godt.

Efter Maaltidet satte han sig hen i sin Tankekrog, og mange Tanker gik igennem hans Hoved. Han syntes egentlig, han var bleven

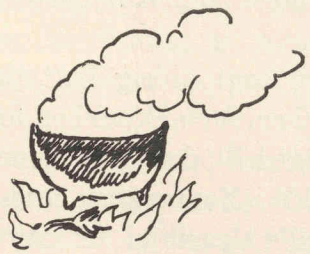
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

en rig og lykkelig Mand i Løbet af de sidste Dage. Han var ikke mere ene, men havde fundet et Menneske, der kunde arbejde for ham og samtidig være ham til Adspredelse. Ilden havde han atter, og Kød, Frugter og Mælk i Overflødighed. — Hvor skal jeg nu nyde Livet! tænkte han, — jeg vil spise godt og lade Fredag arbejde for mig, han er jo dog i Gæld til mig, fordi jeg reddede hans Liv.

Men da gik det med eet op for ham, at han var inde paa noget forkert i Tankerne.

— Alt her paa Jorden er saa usikkert, tænkte han videre, — Fredag kan dø for mig, og Ilden kan atter slukkes. Hvis jeg da havde vænnet mig til et mageligt Liv, vilde det være svært for mig at vende tilbage til min tidligere nøjsomme Levevis. Vel maa jeg nyde Livets Goder, men kun med Maadehold. Tarvelig Kost er den sundeste, og intet tilfredsstiller i Længden et Menneske mere end at arbejde flittigt. Hver Lørdag vil jeg nøjes med Frugter og Mælk, og den sidste Dag i hver Maaned vil jeg tilbringe i Ensomhed, ligesom jeg hidtil har gjort det. Fredag maa den Dag flytte hen i mit Sommerpalads.

For ikke at glemme sin Beslutning huggede han de to Ord: *Flid og Nøjsomhed* ind i Klippevæggen over sin Hule.

ATTENDE AFTEN

DEN næste Dag var der en Tisken og Hvisken mellem Børnene, man kunde mærke, at de havde noget paa Hjerte, og da de om Aftenen var forsamlede om Faderen, kom Hemmeligheden frem, idet Johannes sagde:

Vi vil gerne have Lov til ikke at møde ved Middagsbordet i Morgen for at prøve, hvordan det er at sulte lidt ligesom Robinson.

Faderen: Ja værsaagod, det tager I ingen Skade af.

Gottlieb: Og saa vil vi store ogsaa gerne have Lov til at vaage i Morgen Nat.

Faderen: Ja Børn, jeg ser gerne, at I øver Jer i Udholdenhed fra Ungdommen af. Desuden vil det være en stor Oplevelse for Jer at føle Nattens højtidelige Stilhed om Jer og at iagttage dens gradvise Overgang til Dagen. Jeg glemmer aldrig de enkelte skønne Nætter i min Ungdom, da jeg med et Par begejstrede Kammerater gik lange Ture og til sidst sov ind i en duftende Høstak. Men Tiden gaar, skal vi høre noget om Robinson i Aften, saa maa vi skynde os at faa begyndt.

Han havde som sagt aldrig haft det saa godt som nu, siden han var kommet til Øen. Men Skrækken for, at de Vilde skulde komme igen, sad ham stadigt i Blodet. Han gruede for sin egen og Fredags Skæbne, hvis de faldt i Menneskeædernes Hænder, og alene Tanken om selv atter at skulle slaa ihjel fik ham til at gyse. Han vilde lave sin Skanse til en hel lille Fæstning. Nu da han havde Fredag til Hjælp, lod det sig gøre. Oppe paa Bjerget, hvorfra han kunde overse Pladsen, lagde han Planen dertil. Han maatte først grave en bred

og dyb Grav udenfor Volden og beklæde Siderne af Graven med Palisader. Ind i denne Grav vilde han dernæst føre den lille Kilde, der udsprang tæt ved hans Bolig, men saadan, at en Del af Bækken kom til at flyde gennem hans Gaard, saa vilde han i Tilfælde af Belejring have Vand nok. Det kneb med at faa Fredag til at forstaa, hvad der skulde ske, men da det lykkedes, var han en udmærket Hjælper. Han forsynede sig med mange Slags Værktøj, nemlig flade og skarpe Sten og store Muslingeskaller, og saa gik de løs paa Arbejdet. Graven maatte mindst være to Meter dyb og en halvtredie Meter bred, dertil en 100 Skridt lang. Af de spidse Pæle, der skulde danne Palisaderne, behøvedes henved 400 Stykker. Dernæst skulde de grave den dybe Kanal fra Kilden og hen til Voldgraven, og den skulde føres igennem en Bakke. I forstaar, hvilket mægtigt Arbejde de to Mænd med deres daarlige Værktøj paatog sig, men Robinsons Udholdenhed kender vi fra tidligere Eksempler.

Tidligt om Morgenen begyndte de, og sent om Aftenen holdt de op, det var utroligt, hvor meget de fik udrettet hver Dag. I denne Tid behøvede de ikke at frygte Overfald fra de Vilde, thi i to Maaneder stod Vinden saaledes, at det var umuligt for dem at besøge Robinsons Ø. Under Arbejdet og om Aftenen forsøgte Robinson at lære Fredag sit Sprog. Han bar sig ad paa den Maade, at han viste ham den Ting, han talte om, og sagde derpaa dens Navn flere Gange i Træk. Men naar han talte om Ting, som ikke var ved Haanden, gjorde han saadanne Tegn, at Fredag til sidst fattede, hvad han mente. Fredag var en meget lærenem og lærvillig Elev, og inden et halvt Aar kunde de tale nogenlunde sammen paa det tyske Sprog. Det var en ny stor Glæde for Robinson. Tænk Jer, hvilken Forskel der er paa en Papegøjes tomme Pludren og et Menneskes fornuftige Tale. Fredag havde hele Tiden været en god Hjælper for Robinson, nu blev han hans Ven og Fortrolige. Han viste sig mere og mere som et godmodigt og trofast Menneske, i hvem der ingen Falskhed boede. Han syntes at holde uendelig meget af Robinson, og det

blev gengældt. Nu sov han ikke mere i den triste Kælder, men oppe i selve Hulen.

I Løbet af nogle Maaneder var de færdige med Voldgraven, og nu kunde de roligt imødese et Angreb af de Vilde, thi før disse kunde naa over Graven og bestige Palisaderne, var det en let Sag for de angrebne at skyde dem ned med Pile eller at dræbe dem med de lange Spyd.

En Dag, da Robinson og hans Ven stod oppe paa en høj Bakke ved Stranden, fæstede Fredag pludselig Blikket meget skarpt henimod nogle Øer, der utydelig skimtedes langt borte. Han begyndte at hoppe og danse af Glæde, og paa Robinsons Spørgsmaal om, hvad der gik af ham, svarede han:

— Aj, Aj! Fredags Far og Mor der bo! Fredags Land der!

Hans Øjne straalede, og Robinson forstod saa godt hans Følelser. Naturligvis længtes han hjem, men skulde Robinson nu miste sin Ven og atter blive ene tilbage paa Øen? Han begyndte at tale med Fredag om Sagen.

Robinson: Vilde Du gerne hjem til Dine Landsmænd igen?

Fredag: Ak ja, mig gerne hjem, mig glad.

Robinson: Men hvor skulde vi faa en Kano fra? Kan Du lave en?

Fredag: Fredag lave Kano, Fredag lavet mange Kanoer, Kazika og Fredag sejle til Fars Ø.

Robinson: Nej Tak skal Du have, jeg har ingen Lyst til at blive ædt af Dine vilde Landsmænd.

Fredag: De ikke æde Fredags Kazika, de æde Fjender, de fange i Krigen.

Robinson: Det tør jeg ikke stole paa. Du kommer til at rejse alene. Vi maa da sige hinanden Tak og Farvel for den gode Tid, vi har haft med hinanden.

Da gav Fredag sig til at græde, og han tog sit Spyd, rakte det til Robinson og pegede paa sit Bryst, idet han sagde:

— Fredag altid blive hos Kazika eller dø.

Og Robinson, der saa, at det virkelig var hans Alvor, blev meget rørt og udbrød:

— Hvordan skal jeg dog takke Dig nok for Din Trofasthed. Lige nylig saa jeg Din Henrykkelse blot ved et Glimt af Dit Hjemland, og dog vil Du blive her hos mig. Jeg har nu faaet et stort Bevis for Dit Venskab, og Du skal vide, at jeg gengælder Dine Følelser.

De omfavnede hinanden og steg ned af Bjerget for at begive sig hjemad. Men Fredags Forsikring om, at han kunde lave et Fartøj, havde vakt store Forhaabninger hos Robinson. Han førte ham hen til det Sted, hvor han havde arbejdet med Brødfrugttræet. Da Fredag hørte, hvor lang Tid Robinson havde anvendt paa Arbejdet, rystede han smilende paa Hovedet. Han kendte en meget hurtigere Fremgangsmaade, nemlig den at udhule Træstammen med Ild. Ild! Ja, at Robinson dog ikke havde tænkt paa det, naa, forresten var hans Ild slukket, længe før han fik Idéen om at lave et Skib, men nu vilde det sikkert lykkes ham at faa Skibet færdigt i Løbet af kort Tid. I Aanden saa han sig allerede sejlende paa Havet. Han styrede imod et Land, hvor der boede Europæere, og hans Hjerte slog heftigt ved Tanken om den nære Befrielse. Straks næste Morgen vilde de tage fat paa Arbejdet.

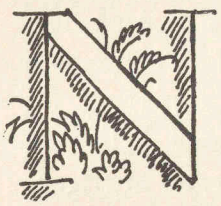
Gottlieb: Naar han nu snart faar Skibet bygget og sejler til Europa, saa faar vi ikke mere at høre om ham, det er kedeligt.

Faderen: Jeg troede, Du var Robinsons Ven, og nu kan Du ikke engang unde ham at komme hjem, men tænker kun paa Din egen Fornøjelse.

Gottlieb: Det var heller ikke pænt af mig, jeg tænkte ikke over, hvad jeg sagde.

Faderen: Imidlertid gaar det ikke altid, som Mennesker bestemmer, der kan let komme Hindringer i Vejen. Ogsaa Robinson var vant til Skuffelser, men med Haabet i sit Hjerte gik han denne Aften til Ro. Lad os nu ønske, at han og vi alle maa sove godt. Og saa i Seng, Børn.

NITTENDE AFTEN

ÆSTE Dag var det, at Børnene fastede, og om Aftenen, da de atter sad under Træet, spurgte Faderen dem, om det havde været slemt at undvære Middagsmaden. De sagde nej, de kunde godt have sultet meget længere, og de vilde gerne prøve det en anden Gang.

Faderen: I Nat vil I altsaa vaage. Siden I interesserer Jer for den Slags Øvelser, saa vil jeg anbefale Jer at læse nogle af de Forskrifter, som Oldtidens Vismænd gav deres Disciple for at uddanne dem til kloge og sunde Mennesker, der kunde bære Glæde og Sorg med lige stor Sindsro og uden Klage taale ethvert Tab og lide ethvert Savn. Men disse Øvelser er alvorlige og koster megen Overvindelse, det maa I vide, før I indlader Jer paa dem.

Vi talte i Aftes om, at der let kunde komme Hindringer i Vejen for Robinsons og Fredags Planer. Netop saaledes gik det. Samme Nat begyndte Regntiden og umuliggjorde alt Friluftsarbejde. Robinson vidste jo af Erfaring, at den skulde komme. Han og Fredag maatte blive i Hulen det meste af Tiden, men nu var det rigtignok ikke saa slemt, som da han var alene. De to Kammerater lærte hinanden mange Ting, medens de sad i det hyggelige Fangenskab. Fredag forstod blandt andet at flette Maatter af Træbast. Han kunde flette dem saa fint og tæt, at de kunde bruges til at lave Klæder af. Snart havde Robinson lært ham Kunsten af, og han syede sig en Dragt af Maatter i Stedet for den stive tunge Skindklædning. Det var en stor og behagelig Forandring for ham. Ogsaa Reb og Garn

forstod Fredag at sno af høragtige Planter og Kokostrevler, og de var langt bedre end dem, Robinson forfærdigede. Af dette knyttede han fortrinlige Fiskenet. Med alle disse Sysler gled Tiden hurtigt. Om Aftenen, inden Lampen tændtes, havde de for Skik at holde en lille Hvilestund. De sad da ganske stille og lyttede til Regnens stærke og uophørlige Fald, medens deres Tanker svævede vidt omkring, eller de talte sagte sammen om aandelige Spørgsmaal. Robinson vilde gerne bringe lidt Fornuft i Fredags forvirrede Begreber om Moral og Religion. At det tiltrængtes, kan I høre af følgende Samtale.

Robinson: Sig mig engang, ved Du, hvem der har skabt Havet, Jorden, Dyrene og Dig selv?

Fredag: O, ja, det Tupan, gammel, gammel Mand, gamlere end alle Stjerner, gamlere end Maanen, gamlere end Solen — ham gør Tordenen og alle sige — Oh — til ham.

Robinson: Naa, Du mener, at alle tilbeder ham. Hvor bor han?

Fredag: Tupan bor paa høje Bjerge.

Robinson: Har nogen set ham der?

Fredag: Kvakakier (Præster) set ham — Kvakakier kommer til Tupan, dem sige Oh til Tupan, dem fortælle Fredag, hvad Tupan siger.

Robinson: Kommer I op til ham, naar I dør?

Fredag: Ja, ja — Fredag komme til Tupan.

Robinson: Faar I det godt hos ham?

Fredag: Mig slagte og æde mange Fjender, saa mig faa det godt.

Robinson kunde ikke nænne straks at sige til Fredag, hvor taabelig han fandt hans Lære, men han begyndte at fortælle om den kristne Religion, ligesom man gør det til et Barn. Fredag lyttede begejstret til, og lidt efter lidt antog han Robinsons Tro.

Saaledes svandt Regnperioden, uden at Tiden var falden dem lang. Himlen klarede op, og de to Venner nød den rene og milde Foraarsluft, og de optog med fornyede Kræfter det Arbejde, som de var begyndt paa før Regnperioden. Nu var det Fredag, der førte

an. Allerførst tændte han Ild i en Ring om det nederste af Brødfrugttræets Stamme. Ilden arbejdede sig længere og længere ind, og snart laa Træet væltet om paa Jorden. Saa blev Kronen afbrændt, og endelig begyndte Udhulingen. Fredag forstod med stor Dygtighed at benytte sig af Ilden. Med Forundring og Glæde saa Robinson, hvor hurtigt det hele skred frem. Han paatog sig at lave et Par Aarer, og til Sejl vilde de anvende en af Fredags fine Bastmaatter. Nu stod tilbage at lade Skibet løbe af Stabelen. At et Skib løber af Stabelen vil sige, at det sættes i Vandet. I maa huske paa, at Baaden vejede flere Hundrede Kilo, og at Robinson og Fredag ikke kunde gaa og kalde Folk til Hjælp. Hvad de ikke selv kunde udrette, blev ikke udrettet. Tilmed var der nu den Omstændighed, at Brødfrugttræet havde staaet næsten tusinde Skridt fra Havet. Hvorledes skulde de føre den tunge Baad, som de knap kunde rokke, den lange Vej?

Johannes: De forstod jo at bruge Løftestænger.

Faderen: Ja, de forsøgte ogsaa med to lange Løftestænger, men efter en Dags Arbejde havde de kun flyttet Baaden ti Skridt fremad. Paa den Maade vilde det altsaa tage dem 3 hele Maaneder, før de kunde sejle. Men heldigvis fandt Robinson paa et andet simpelt Hjælpemiddel til at flytte tunge Genstande. De anvendte *Ruller*, det vil sige ganske runde Træstammer, som Baaden blev løftet op paa, saa at den ligesom kørte paa Hjul. Paa denne snilde Maade lykkedes det med store Anstrengelser at rulle Baaden i Vandet paa kun to Dage.

Jeg vilde ønske, vi alle havde været usynlig til Stede i det Øjeblik, Baaden første Gang bares oppe af Vandet og gyngede paa Bølgerne. Robinson og Fredag sprang om Bord, de lagde Aarerne ud og roede den hele Dag som besatte frem og tilbage langs Kysten. Vandet brusede festligt om Stævnen paa deres Baad. De syntes, det var den bedste og hurtigste Baad i hele Verden.

Om Aftenen bragte de Proviant om Bord til den store Rejse.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

TYVENDE AFTEN

Faderen: Nu maa I helst tage en pæn Afsked med Robinson, thi hvem ved, om I nu hører mere til ham. Han har pakket sammen og staar rede til at sejle bort. Vinden er gunstig.

Børnene: Aa, er det nu forbi!

Faderen: Ja, saadan er det her i Verden. Mødes og skilles. Man kan ikke altid beholde dem, man holder af, hos sig.

Fredag var allerede gaaet ned til Baaden, men Robinson havde holdt sig lidt tilbage for at sige Farvel til det Sted, der i saa mange Aar havde været hans Hjem. Hvor ofte havde han ikke bedt Gud om Hjælp til at slippe herfra, og nu, da han stod ved sine Ønskers Maal, blev han saa tung om Hjertet. Han syntes, han holdt af hvert eneste Træ, i hvis Skygge han havde siddet, og af hvert Arbejde, han havde udrettet, og da han saa sine Lamaer, der fredeligt græssede ved Bjergets Fod, brast han i Graad. Han følte det næsten som en Synd at forlade det hele, men hjem til Europa til sine gamle Forældre maatte han jo se at komme for at gøre godt igen, hvad han havde forbrudt. Blot de nu levede. Han vendte sig vemodigt bort fra Lamaerne og gik mod Stranden. Han kiggede efter sin tro Papegøje. Der sad den i et Træ og raabte hans Navn. — Vil Du følge med mig, Polly! sagde han og rakte sin Haand op imod den. Straks fløj Polly ned til ham og satte sig paa hans Skulder. Saadan kom Robinson ned til Fredag, der ventede med Længsel paa ham, og de gik om Bord.

Det var den 30. November Klokken 8 om Morgenen i det niende Aar af Robinsons Ophold paa den fjerne Ø, at de i et herligt og klart Vejr og med gunstig Vind stødte fra Land. Da de havde sejlet en Stund, saa de en stærk Brænding, som skyldtes et Klipperev, der fra Øen strakte sig langt ud i Havet. For at undgaa dette drejede de Baaden og sejlede nu stik imod Syd. Men da de naaede den yderste Ende af Revet, var det, som om Baaden blev forhekset, den vilde ikke lystre Roret, men lod sig med rasende Fart drive mod Syd. I Hast tog de Sejlene ned, men det hjalp ikke meget, thi Farten skyldtes ikke Vinden, men en af det karaibiske Havs rivende Strømninger. De var midt i en mægtig Havstrøm med deres Baad, der ingen Køl havde og derfor meget let kunde vælte. En saadan Strøm kan drive en Baad mange Hundrede Kilometer ud i Havet.

Gottlieb: Stakkels Robinson, var Du kun bleven paa Din Ø.

Faderen: De anstrengte sig af alle Kræfter for at faa Baaden ud af Strømmen, men forgæves. I Løbet af kort Tid var de drevet saa langt bort fra Øen, at Robinson og Fredag kun lige kunde se dens Bjerge, og videre og videre fór Baaden som en Pil. Selv om Strømmens Fart engang sagtnedes, hvordan skulde de saa finde tilbage til Øen, de havde jo intet Kompas.

Lise: Hvad er et Kompas?

Faderen: Nikolaj siger, han vil være Skibskaptajn, lad ham fortælle Dig det.

Nikolaj: Det er en Magnetnaal, der sidder i en lille rund Kasse. Magnetnaalen peger altid mod Nord, og den retter Søfolkene sig efter, naar de er ude paa Havet og kun kan se Luft og Vand.

Faderen: Se, han kan sine Ting. Robinson havde altsaa intet Kompas at rette sig efter og vidste derfor ikke, hvilken Retning han skulde tage for at komme tilbage til Øen. Tænk Jer i hans Sted. I en ussel lille Baad paa det mægtige Hav og kun med Føde til een eneste Dag. Det kunde nok bringe et Menneske til Fortvivlelse. Men gennem sine mange udstaaede Lidelser var Robinson bleven

til en Mand, der ikke opgav nogen Kamp, saa længe hans Kræfter slog til. Fredag derimod var som et Barn, der hastigt skifter fra Glæde til Sorg. Han var ude af sig selv af Angst, slap Aaren og foreslog endog Robinson, at de begge skulde kaste sig over Bord, hellere end at udsætte sig for den skrækkelige Sultedød. Robinson greb ham i Skuldrene, saa ham fast ind i Øjnene og sagde: — Tror Du ikke, at han, som har hjulpet os paa Landjorden, ogsaa kan hjælpe os paa Havet? Kun den fejge opgiver Haabet. Tag fat igen paa Din Aare og ro! Suk og Klage hjælper ingen.

Fredag forstod, det var rigtigt, hvad hans Herre sagde, og lystrede. Et Øjeblik efter forekom det Robinson, at Baadens Fart mindskedes, og at Strømmen var mindre rivende. Han sprang op og spejdede ud over Havet og saa da ganske tydeligt, at Havstrømmen delte sig i to Arme, hvoraf den ene bøjede mod Nord, medens den anden temmelig langsomt gled imod Syd.

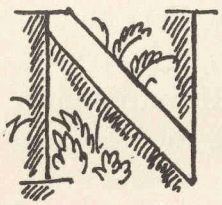
— Fat Mod, Fredag, raabte han og viste den fortvivlede, hvad han havde opdaget. Nyt Livsmod fyldte nu ogsaa Fredags Bryst, og hans Kræfter fordobledes. De roede til af al Magt, og nu lykkedes det dem at slippe fra Havstrømmens gyselige Favntag ud i smult Vande. Et Held for dem var det, at Vinden bar imod Øen, af hvilken de nu kun skimtede den højeste Bjergtop som en lille sort Prik. De hejste atter Sejlet og begav sig paa Hjemrejsen. Mere og mere af Øen blev til deres Glæde synlig.

— Nu er vi snart hjemme! raabte Robinson henvendt til Fredag og slog ham henrykt paa Skuldrene. I samme Nu stødte Baaden saa voldsomt imod en Grund, at de begge tumlede hen langs Baadens Bund. Baaden selv stod urokkelig fast og krængede over, saa Vandet skyllede over Rælingen.

Johannes: Aa, de stakkels Mennesker, nu er det nok ude med dem!

Faderen: Robinson har klaret saa mange Skær, maaske klarer han ogsaa dette, men nu kalder Moder os til Aftensbordet.

EN OG TYVENDE AFTEN

ikolaj: Skynd Dig, skynd Dig, kære Far, og fortæl os om, hvordan det gik Robinson og Fredag.

Faderen: Dersom det havde været en Klippegrund, Baaden var stødt paa, saa vilde det sikkert have været forbi med vore Venner. Men idet Robinson stak Aaren ud, følte han, at der var Sandbund. Vandet var kun en halv Meter dybt, derfor kunde de roligt springe ud, og ved forenede Kræfter lykkedes det dem at faa Baaden flot. Med Hænderne og Aaren øste de Vandet af den, tog Sejlet ned og roede forsigtigt langs med Revlen i det Haab snart at komme til Enden af den. Men først da de havde roet i fire Timer, gik deres Haab i Opfyldelse. Robinson fandt ud af, at det netop var den samme Revle, der var Skyld i, at han for ni Aar siden strandede, og Ulykkesnattens Rædsler stod pludseligt levende i hans Erindring. Da de endelig kom ud i frit Farvand igen, satte de Sejl til og styrede mod Øen, som nu laa ganske tydelig forude.

Solen kastede just sine sidste Straaler paa Bjergtoppene, da de udmattede og sultne, men ubeskrivelig lykkelige, steg i Land, og straks tog de Proviant frem, thi nu først havde de Tid og Lyst til at spise. Aldrig havde Maden smagt dem bedre end nu, efter at de havde fastet en hel Dag og arbejdet for ti. Da Sulten var stillet, trak de Fartøjet op i en lille Bugt og vandrede hjemad. Det var en tryg

Fornemmelse at have fast Grund under Fødderne igen, men den Nat drømte de begge om rullende Bølger og rivende Strømme. Da de vaagnede næste Morgen, saa Robinson over paa Fredag og sagde: — Naa, Fredag, havde Du Lyst til at forsøge vor Tur fra i Gaar en Gang til?

Fredag: Gode Herre, Fredag ikke tør — aldrig.

Robinson: Vil Du da leve Resten af Dit Liv her paa Øen sammen med mig?

Fredag: Fredag blive altid, Fredag aldrig se Far, gamle Far dø.

Her brast han i Graad, og Robinson græd med. Begge tænkte de paa deres Hjem, som de maaske aldrig skulde se mere. En lille Tid var der ganske tyst i Hulen, ikke engang Polly lod sin Røst høre, men da tog Robinson sig sammen for at trøste sin Ven. Han stod op og strøg Fredag over det blanke Haar, idet han sagde: — Tab ikke Modet, Fredag. Din Far lever forhaabentlig endnu; naar det en Dag bliver gunstig Vind, skal jeg trods min Frygt for de Vilde sejle med Dig og hente ham over til os.

Dette var næsten for stor en Glæde for den barnlige Fredag. Han sprang hylende op, klamrede sig fast til Robinsons Ben, smed sig paa Gulvet for ham og kyssede hans Fødder. Polly sad og saa paa ham med sine blinkende Øjne, idet den drejede Hovedet fra den ene Side til den anden. Saa stemte den i med et af Fredags Indianerhyl — det var det nyeste, den havde lært sig — og bagefter kom den med en kaglende Lyd, der lød aldeles som Latter. Robinson blev revet med af dens Munterhed. Smilende formanede han Fredag til at opføre sig lidt mere fornuftigt i Fremtiden, saa at Polly ikke fik Lejlighed til at gøre Nar ad ham.

Nu var Aarstiden til Havedyrkning inde. De arbejdede om Kap, og i Hvilestunderne dannede de sig bedre Redskaber end dem, de i Forvejen havde. Robinson lavede en Rive. Det var et ordentligt Arbejde at bore de mange smaa Huller til Tænderne med en spids Sten. Fredag skar med en Stenkniv to Spader af saa haardt Træ,

at de næsten virkede lige saa godt, som om de havde været af Jern. Saalænge Robinson havde levet i Savn og Nød, havde han ikke haft Interesse for andet end det allernødvendigste. Nu da hans Forhold var meget bedre og hans Humør ligeledes, begyndte hans Skønhedssans at vaagne. Nu vilde han ikke nøjes med sine Majsmarker og Køkkenhaven. Nej, han anlagde en prægtig Lysthave med Alleer, Løvhytter og smukke Blomsterrabatter og en Frugthave med Citrontræer og andre Frugttræer. Snart manglede intet paa Robinsons Gods! Den frodige Jordbund og den tropiske Luft fik det hurtigt til at vokse og skyde i Vejret, saa de kunde glæde sig til en god Høst.

Fiskeri drev de i stor Stil. Det udmærkede Net, som Fredag havde lavet i Regntiden, skaffede dem hver Gang langt flere Fisk, end de havde Brug for. De udvalgte sig da de største og bedste og kastede Resten i Havet, thi Robinson vilde ikke se Fisk langsomt pines til Døde til ingen Verdens Nytte. Medens de var ved Stranden, tog de sig et Bad, og Robinson maatte beundre Fredags Svømmefærdighed, naar denne fra et højt Sted paa Klippen jublende styrtede sig paa Hovedet i Bølgerne og blev saa længe under Vandet, at Robinson blev bange for hans Liv. Smilende dukkede han op langt ude, lagde sig paa Ryggen og vuggede paa Bølgerne, saa længe han havde Lyst. De utroligste Kunster kunde han lave i Vandet, og Robinson angrede, at han ikke havde brugt sin Barndom til at lære en saadan prægtig Idræt.

Bue og Pil haandterede Fredag ogsaa mesterligt, og han forstod selv at lave disse og andre Vaaben og Redskaber af Ben, Sten, Koraller og Muslingeskaller. Om det saa var en Fil, lavede han den af en skarp, tørret Fiskehud.

Fredag fandt flere Brødfrugttræer paa Øen, og han lærte Robinson, hvorledes hans Landsmænd af Frugterne ælter en Dejg, som de spiser raa, men Robinson foretrak at riste Dejgen paa en hed Sten, saa smagte den noget lignende som Franskbrød og blev ham en god Erstatning for dette. Ogsaa Kakaobønner forstod Fredag at

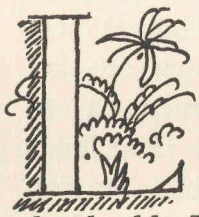
gøre spiselige ved at lægge dem lidt i Ilden. Robinson fandt da paa at knuse de ristede Bønner mellem to Sten, komme lidt Mælk paa Pulveret og sætte det over Ilden. Han syntes, den brune Suppe smagte lidt af Fødselsdag, selv om Sukkeret og Krydderierne manglede, for at den kunde kaldes en ordentlig Chokolade.

Paa lange Spadsereture gennem Øen fandt de stadig nye spiselige Frugter. Der var kommen stor Afveksling i Robinsons Spiseseddel, men han glemte aldrig Løftet til sig selv om Maadehold.

Robinson var uhyggelig til Mode ved Tanken om at rejse med Fredag hjem, men sit Løfte tro fastsatte han Dagen for Afrejsen. Aftenen før tilberedte de Mad, som de vilde have med paa Vejen. De stegte en ung Lama efter Fredags Methode, som jeg nu skal lære Jer: Han gravede et Hul i Jorden, fyldte dette med Lag af tørt Træ og flade Sten og tændte Ild i Træet. Over dette Baal holdt han Lamaen, indtil Haarene var afsvedne. Derpaa skrabed han den ren med en Muslingeskal, sprættede Maven op paa den og udtog Indvoldene. Imidlertid var Træet brændt til Kul, medens Stenene og hele Hullet var gennemhedede. I en Fart fjernede han Stenene og Resterne af Baalet fra Hullet, lagde atter de varmeste af Stenene i Bunden af dette og dækkede dem med grønne Kokosblade. Herovenpaa lagde han Dyret, saa atter et Lag Blade, saa Resten af de varme Sten, og endelig kastede han hele Hullet til med Jord. Robinson saa den første Gang mistænksomt til, men da Fredag nogle Timer senere tog Stegen ud af den mærkelige Ovn og bad Robinson smage, indrømmede han, at den var mere mør og velsmagende, end om den havde været stegt paa Spid. For Fremtiden vilde han kun stege paa den Maade. Inden de gik til Ro, pakkede de Rejsemaden i deres Jagttasker, Kød og Ost i den ene, Frugter og Brød i den anden. Taskerne svulmede, thi der var Mad i dem til otte Dage.

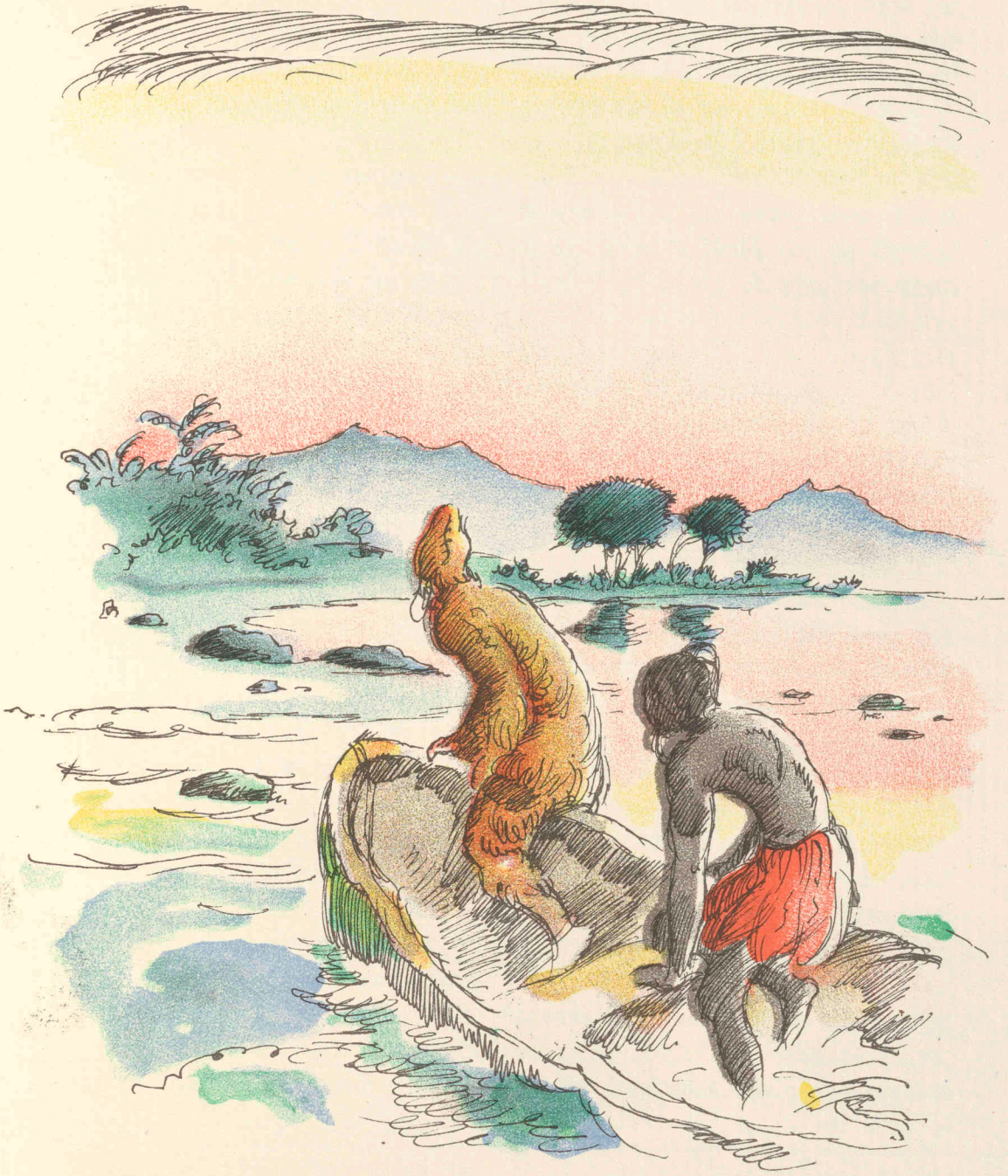
Her vil vi standse i Aften. I Morgen er det en betydningsfuld Dag for de to Eventyrere, blot Vinden vil være dem gunstig.

TO OG TYVENDE AFTEN

IDT efter at Robinson var faldet i Søvn, blev han vækket af et heftigt Tordenvejr. Han ruskede sagte Fredag i Armen og sagde: — Hører Du, hvilket frygteligt Vejr det er blevet? — Ja, svarede Fredag, og i det samme hørte de et stort Knald, der ikke lignede et Tordenskrald. Den Tanke slog ned i Robinson, at det var et Kanonskud fra et Skib i Nød. Skulde der endelig være Europæere i Nærheden! Hvis de var i Havsnød, skulde han sandelig gøre alt, hvad der stod i hans Magt, for at hjælpe dem. Desværre formaaede han jo ikke meget.

Som om det gjaldt hans eget Liv, sprang han fra sit Leje ud i Køkkenet, hvor han tog en Brand. Med denne klatrede han op ad Rebstigen, og Fredag gjorde nøjagtigt det samme, skønt han ikke vidste, hvad Hensigten var, thi *han* havde antaget Kanonskuddet for et Tordenskrald i det fjerne. Paa Bjergets Top lavede Robinson et Baal for at give de nødlidende et Tegn paa, at her kunde de finde et sikkert Tilflugtssted. Men Baalet slukkedes næsten øjeblikkeligt af et heftigt Regnskyl. Robinson maatte skynde sig til Hulen. Det ene Lyn fulgte det andet, Tordenen rullede, og Stormen rasede. Robinson var i stærkt Sindsoprør. Var der et Skib i Nærheden eller ej? Naar alt kom til alt, var Skuddet maaske kun et fjernt Tordenskrald. Nej, nu syntes han atter ganske tydeligt at høre et Kanonskud. Foreløbig

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

kunde han slet intet gøre for at hjælpe — jo, han kunde bede for de ulykkelige, der nu maaske skulde gennemgaa de samme Rædsler som han selv for ni Aar siden. Blot Gud vilde hjælpe dem gennem Faren, føre dem frelste til Land og skaane Skibet, saa at de alle — ogsaa han selv og Fredag — kunde sejle hjem til Europa. Robinson turde næsten ikke tænke Tanken til Ende. Hele den uhyggelige Nat sad han oppe og lyttede, indtil Blodet suste for hans Øren. Først ved Daggry lagde Uvejret sig, og da skyndte Robinson og Fredag sig ned til Stranden for at faa Vished. Det første, de saa, var deres Baad, der løsrevet af Stormen gyngede langt ude i Havet. Det var en meget sørgelig Historie for dem, husk paa, hvilket Arbejde det havde været at lave den, og hvilket Haab de havde knyttet til den. Fredag blev helt fortvivlet, han stod først og stirrede paa det Sted, hvor Baaden havde ligget, som vilde han trylle den frem, men saa brød han ud i Hulken, vred Hænderne, rykkede Haar af sit Hovede, slog sig for Brystet og stønnede: — Fredag nu ikke komme til gamle Far. Fredag ulykkelig — Fredag meget ulykkelig!

Robinson var saa optaget af sine Forhaabninger om det europæiske Skib, at han ikke tog sig Tabet af Baaden nær, men det gjorde ham meget ondt at se Fredags Fortvivlelse, og paa alle Maader søgte han at trøste ham og forklare ham, at det, der ser ud som en Ulykke for et Menneske, ofte bliver til Gavn for ham. — Er det Meningen, at vi skal herfra, sagde han, — saa kommer vi det, selvom det ikke bliver med denne Baad. Maaske var det blevet vor Død, hvis vi havde begivet os ud med den i al dens Ufuldkommenhed. Glem ikke vor sidste Tur og stol paa Gud, han ved, hvad der er det bedste for os. Fredag kom atter til Fornuft, og Robinson fortsatte sin Spejden efter et Skib. Men hans Haab slog fejl, og nedslaaet vandrede han hjem.

Der kunde dog ikke falde Ro over ham. Endnu en Gang steg han op paa Bjerget og lod Blikket glide langs den vestlige Kyst, som han herfra kunde overse. Nej, der var intet Skib, saa maatte

han jo have hørt fejl i Nat. Han vilde forsøge at gaa op paa en endnu højere Bjergtop, hvorfra han ogsaa kunde se den østlige Kyst af Øen. Han havde ligefrem Feber af Spænding. Forpustet stod han nu deroppe. Han rettede Blikket ud over Havet — men Himmel! — Robinson var nær styrtet ned fra Klippen — derude langt borte saa han ganske tydeligt sine Drømmes Maal — et Skib, et stort europæisk Skib med tre Master — en Fregat! Han rakte sine Arme henimod det, som vilde han holde det fast. Det maatte ikke forsvinde om et Øjeblik som alle de andre Drømmeskibe. Længe stod han og stirrede mod det, men saa vaagnede han op af Trylleriet. Hastigt fo'r han ned af Bjerget og greb sine Vaaben, medens han lige naaede at sige til den forbavsede Fredag: — Der er de! Skynd Dig. Kom! Saa løb han af Sted, og Fredag, der af Robinsons Forvirring og afbrudte Sætninger antog, at det var de Vilde, der var kommen, greb ogsaa sine Vaaben og styrtede efter sin Herre. Over en Time tog det, før de kom til det Sted paa Stranden, udfor hvilket Skibet laa for Anker. Fredag gjorde store Øjne, for saa stort og prægtigt et Skib havde han aldrig set før. Robinson var ude af sig selv af Glæde. Snart lo han, snart græd han, snart faldt han Fredag om Halsen og sagde, at han ogsaa maatte være glad. Munden gik paa ham: — Nu skal Du se, nu gaar Turen til Europa, og saa kommer vi til Hamborg, den store dejlige Stad. Saa skal Du se, hvilke fine Huse vi Europæere bygger, og hvor dejligt man lever der, — —

Det var en Strøm af Ord, ja jeg tror, han kunde have talt til næste Dag om Hamborg, dersom han ikke pludselig var kommen i Tanker om, at det var en daarlig Maade at tilbringe Tiden paa. Hellere maatte han se at komme i Forbindelse med Folkene paa Skibet, men hvorledes? Han forsøgte at raabe ud til dem, men det opgav han snart. Derimod tændte han et Baal, der sendte sine Flammer saa højt til Vejrs som til den højeste Trætop. Imens holdt han hele Tiden Øje med Skibet. Han haabede stadig, at Folkene skulde se Signalet og sende en Baad ind til Land. Da Ilden havde brændt en hel Time,

og der endnu ingen Baad var at se, tilbød Fredag at svømme ud og bede Folkene om at komme ind. Robinson syntes, det var en god Idé, men bad Fredag om at være forsigtig. Fredag tog sit flettede Tøj af, brækkede en grøn Gren af det nærmeste Træ og tog den i Munden. Derpaa vinkede han Farvel til Robinson og sprang i Vandet.

Lise: Hvad vilde han med den grønne Gren?

Faderen: En grøn Gren er hos de Vilde et Tegn paa Fred, og hvem der nærmer sig svingende med en grøn Gren, plejer de intet ondt at gøre.

Fredag ankom lykkeligt til Skibet, svømmede nogle Gange rundt om det og raabte *Hallo*. Men ingen svarede ham. Da fik han Øje paa Faldrebet, der hang ned paa den ene Side af Skibet. Han svømmede hen til det og steg opad med den grønne Gren i Haanden.

Da han var entret saa højt op, at han kunde se ind over Dækket, blev han forskrækket ved at se et Dyr, som han ikke kendte. Det var sort og laaddent og gav en Lyd fra sig, som han aldrig havde hørt før, men lidt efter holdt det inde, krøb for Fredag og logrede med Halen. Det peb saa ynkeligt, som om det vilde søge Beskyttelse hos ham, og da han vovede at klappe det, blev det helt ellevild af Glæde. Fredag gik omkring paa Dækket og forundrede sig over alle de mærkelige Ting han saa, medens han flere Gange raabte et Hallo.

Medens han staar med Ryggen vendt mod Kahytstrappen, faar han pludeligt et saa voldsomt Stød bagi, at han falder om paa Dækket, saa lang han er. Han rejser sig betuttet op, men har han ikke været bange før, saa bliver han det nu til Gavns, thi han ser, at Stødet er kommet fra et temmelig stort Dyr med krumme Horn og stridt Skæg. Det havde allerede sat sig i Stilling til at gøre et nyt Anfald paa ham. Med et højt Skrig kastede han sig over Bord for hastigt at svømme bort. Det først omtalte Dyr, der som I vel har forstaaet, var en Puddel, sprang ogsaa over Bord for at svømme efter Fredag. Da han hørte noget plaske bag sig, troede han, det var det hornede Uhyre, og blev saa bange, at han næsten ikke kunde svømme. Han

turde ikke se sig om, og da han endelig naaede Strandbredden, sank han besvimet ned for Robinsons Fødder. Puddelen, der havde indhentet ham, stod og slikkede hans vaade Krop. Robinson var meget forskrækket over hans Tilstand og forstod ikke, hvad der var hændet derude. Han tumlede i flere Minutter sin besvimede Ven, før han fik ham til at slaa Øjnene op, og endnu længere Tid varede det, før Fredag kunde tale. Robinson vidste ikke, hvor godt han skulde gøre det for sin Kammerat, der vendte tilbage til Livet. Han følte i det Øjeblik rigtig, hvor meget han holdt af ham, og hvor daarligt han kunde undvære ham. Ogsaa Puddelen blev glad, da den saa Fredag rejse sig, den sprang op ad ham og logrede for ham, som om den havde valgt ham til sin Herre i Fremtiden. Fredag forstod sin dumme Fejltagelse. *Den* var det, der havde fulgt ham, og ikke det hornede Udyr. Nu gav han Robinson hele Beskrivelsen af Turen. Hvorledes han var blevet modtaget af den sorte Fyr — hvorledes der saa ud paa det store Skib med de høje Master, men først og fremmest om det hornede, skæggede Væsen, der havde væltet ham og indgydt ham den store Rædsel. Da Fredag i sin Overtroiskhed forklarede, at det sikkert maatte være den, der var Herre paa hele Skibet, brast Robinson i Latter, thi han havde af Forklaringen forstaaet, at det ikke var andet end en almindelig Gedebuk. Han fortalte Fredag, at det sorte Dyr var en Hund, et trofast Dyr, som fulgte Mennesket overalt, og at Uhyret var en Gedebuk, der vel nok er en krigerisk Kammerat, der langer drøje Puf ud til højre og venstre, men dog ikke er værre, end at man i Europa lader smaa Børn trække dem ud paa Græs. Saa lo Fredag med og ærgrede sig over, at han ikke havde taget Kampen op med Gedebukken. Hvor Skibsfolkene var blevet af, forstod ingen af dem, men maaske var de gaaet i Baadene for at redde sig. Maaske havde Stormen drevet dem vestpaa, og de var landede paa en anden Ø, eller Havstrømmen havde ført dem langt bort — —.

Enten det nu var saadan eller saadan, mente Robinson, det vilde være bedst at redde saa meget som muligt fra Skibet, og nu først

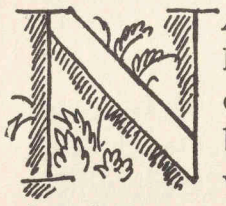
følte han rigtigt Tabet af sin Baad, thi hvorledes skulde de bringe Sagerne ind fra Skibet? At bygge et nyt Fartøj vilde jo tage alt for lang Tid.

Johannes: Jeg vilde have lavet en Tømmerflaade.

Faderen: Det fandt Robinson ogsaa paa til sidst. — En Tømmerflaade kan jeg hurtigt lave, tænkte han. Han bad Fredag om at løbe hjem og hente alt, hvad de havde af Reb og Værktøj, selv begyndte han at fælde Træer til Tømmerflaaden. Det var en lang Tur for Fredag; skønt han var rask til Bens, blev det henad Aften, inden han kom tilbage. Robinson morede sig godt i Ventetiden med sin Landsmand, Puddelen. Da han tog Mad frem og gav den, viste den til Tak uopfordret alle sine Kunster frem. Den kunde »*sidde smukt*«, staa paa Bagbenene, sige Vov og springe højt i Vejret. Da den havde udført disse Kunststykker flere Gange, sprang den hen efter en Pind, som den lagde foran Robinson. Han forstod straks Meningen og kastede Pinden langt bort. Henrykt kilede Hunden hen efter den og bragte den tilbage.

Endelig kom Fredag, og medens han fik noget at spise, gav Robinson og hans sorte firbenede Ven en Forestilling for ham. Fredag morede sig og lo, saa han hvert Øjeblik fik Maden i den gale Hals, og da han var færdig med at gnave et Kødben, smed han det langt bort for at prøve, om han ogsaa kunde faa Hunden til at hente det. Puddelen var rask nok til at løbe efter Benet, men i Stedet for at bringe det til Fredag, lagde den sig roligt ned og fortærede det. Nu tog de fat paa Arbejdet, og da det var en maaneklar Nat, fortsatte de til lidt efter Midnat. Da var de søvnige og trætte. De strakte sig i det grønne Græs, og Puddelen lagde sig ved deres Fødder og holdt Vagt, medens de sov.

TRE OG TYVENDE AFTEN

TÆPPE var det blevet Morgen, førend Robinson vækkede sin Kammerat. De arbejdede saa flittigt, at de endnu samme Aften fik Tømmerflaaden færdig. Den bestod af to Lag Bjælker, som dels ved Reb, dels ved smidige, sejge Ris af indianske Pilebuske var forbundne saa fast, at de dannede et sikkert Fartøj, der omtrent var 7 Meter langt og næsten lige saa bredt. De havde været saa forudseende at bygge den tæt ved Vandet og paa Ruller, saa det var en let Sag for dem at faa den i Vandet næste Morgen. De benyttede sig af den Strøm udefter, der dannes, naar Ebben indtræder, og naaede paa denne Maade ud til det strandede Skib i Løbet af en halv Time.

Det var et stort Øjeblik for Robinson, da han nærmede sig det store Skib, der var kommet fra Europa og havde bragt Europæere herover. Men hvor var disse Folk dog blevet af? Skulde Havet have taget dem? Hvor inderligt ønskede Robinson ikke, at de havde været her, at han kunde have talt med dem og sejlet med dem hjem. Men der var jo intet at gøre ved den Sag. Derfor vilde han nu gaa i Gang med at bjerge Skibsladningen.

Gottlieb: Maatte han da tage noget, der ikke var hans?

Faderen: Hvad mener Du om den Ting, Johannes?

Johannes: Det var vel hans Mening at bringe Sagerne i Land og give dem til deres Ejermænd, hvis de kom tilbage.

Faderen: Ja, det var det netop, og hvis han ikke reddede Sa-

gerne, vilde kun Havet faa Glæde af dem. Desuden er der en ældgammel Lov, som tildeler dem, der træffer paa et forladt Skib, en betydelig Del af dettes Værdi. Saa Robinson kunde med god Samvittighed tage, hvad han havde mest Brug for som Betaling for sin Ulejlighed. Han undersøgte først, om det ikke var muligt at faa Skibet flot igen, thi saa vilde han, hvor farligt det end maatte være, vove at sejle bort med det. Til selve Europa var det vel ugørligt at naa, men maaske til en eller anden europæisk Koloni i Amerika. Paa Tømmerflaaden sejlede han rundt om Skibet, men ak, det stod indeklemt mellem to Klipper, saa det hverken kunde komme frem eller tilbage. Det maatte blive siddende der, til Bølgerne efterhaanden knuste det.

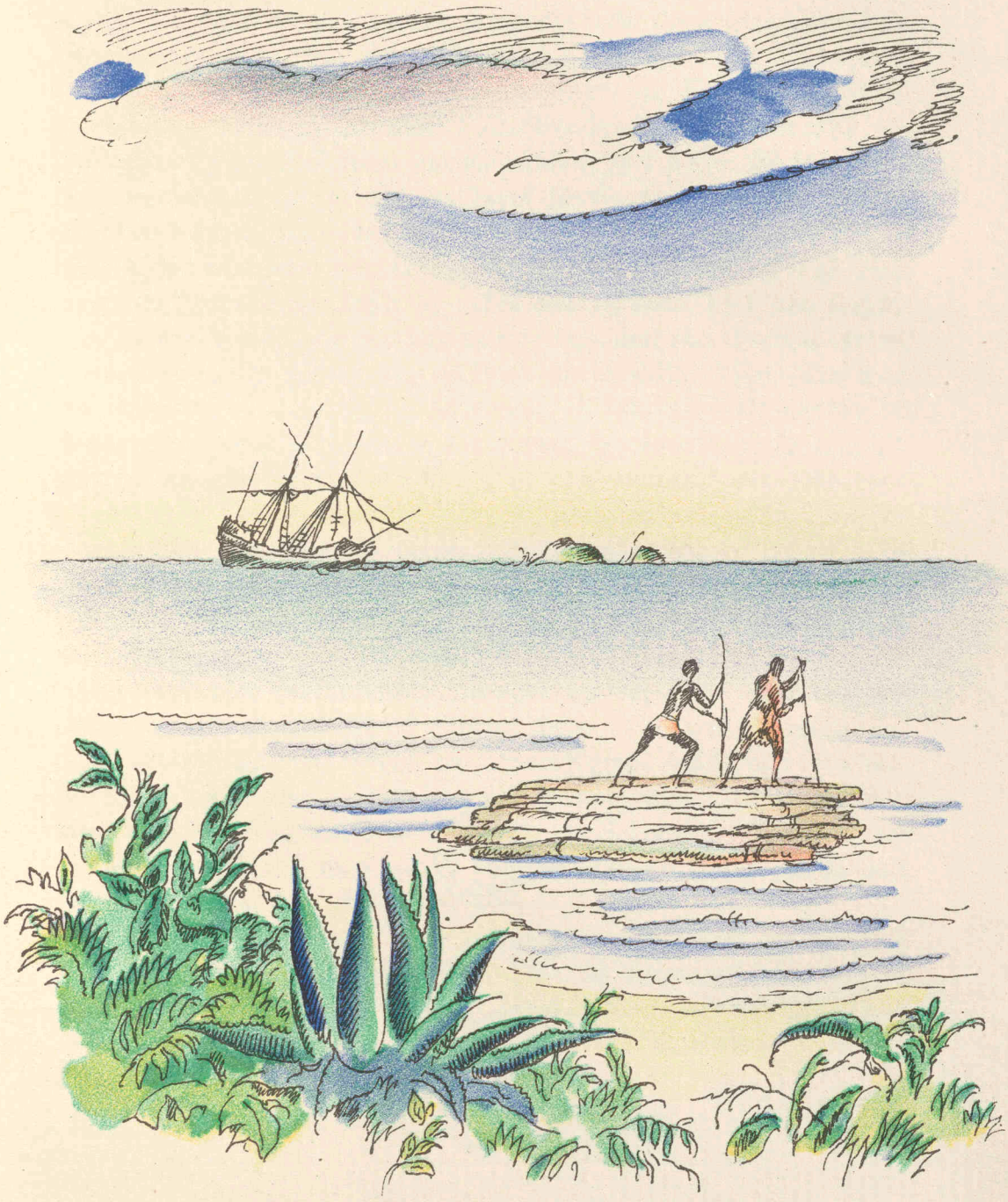
Robinson gik nu om Bord for at undersøge Skibets Ladning. Fredag holdt sig lidt bagved, han var alligevel ikke helt dristig ved at møde det frygtelige Dyr, men han søgte at skjule sin Ængstelse. Gedebukken var dog ikke mere saa kry. I et Par Dage havde den ikke faaet sit Foder, og nu laa den afkræftet paa Dækket. Robinson, der nok vidste, hvorledes et Skib er indrettet, fandt hurtigt noget Hø til den sultne Stakkel, og den aad med stor Begærlighed. Derefter begyndte han en grundig Undersøgelse. Han gik fra Kahyt til Kahyt, fra Skibsrum til Skibsrum og saa med Henrykkelse paa alt. Almindelige Ting, som vi næppe vilde lægge Mærke til, var for Robinson Seværdigheder. Der var Tønder fulde af Skibstvebakker, Ris, Mel, Korn, Vin, Krudt, Kugler og Tobak. Der var alle Slags Vaaben og Værktøj. Der var Tallerkener Fade, Knive, Gafler, Skeer og andet Køkkentøj. Der var store Kister fulde af Undertøj. Skabe med fine Klæder og Sko. Hundreder af andre Ting, for hvilke den glade Robinson gerne vilde have givet sin Guldklump.

Fredag var nær ved at tabe baade Næse og Mund over alle disse ham ukendte Sager. Han fulgte sin Herre i Hælene og saa, hvorledes denne med Glædestaarer i Øjnene greb efter alt og befølte alt ligesom et lille Barn.

Da Robinson vilde stige ned i Lasten, saa han, at Vandet stod højt der — Skibet havde faaet en Læk — saa maatte han opgive det. Han overtænkte nu, hvilke Ting han helst skulde tage med sig i Land. Der var jo Grænser for, hvad Tømmerflaaden kunde bære. Saa snart han havde udvalgt noget, syntes han, der var andet, som var mere nødvendigt, men endelig bestemte han sig, og han og Fredag bar Sagerne ned paa Tømmerflaaden. Sidst af alt kom Gedebukken. Det var Synd at lade den blive ene tilbage, saa maatte den jo dø af Sult. I Kaptajnens Kahyt havde han set en Tønde med Guldkorn og en Æske med kostbare Diamanter, dem faldt det ham ikke ind at tage med, fordi han ingen Brug havde for dem.

Med alt dette var der gaaet saa lang Tid, at der kun manglede en Time til næste Flodtid, som de maatte vente paa. Robinson fik da Lyst til igen at spise paa europæisk Manér. Han dækkede et pænt Bord i Kaptajnens Kahyt og tog Plads ved det sammen med Fredag, og det var en stor Fornøjelse for ham atter at sidde paa en Stol og spise af en rigtig Tallerken med Kniv og Gaffel. Skønt der ikke var andet paa Bordet end Smør, Brød, lidt røget Kød og Ost, forekom det Robinson, at han sad ved et Festbord. Navnlig var han henrykt for Brødet, som han havde savnet saa længe. Den stakkels Fredag kunde slet ikke komme af Sted med at bruge Kniv og Gaffel. Han bar sig ad som et Barn, der skal lære at spise selv. Naar han endelig med Møje havde faaet et Stykke Kød fast paa Gaffelen og vilde føre det op til Munden, fo'r Gaffelen helt op til Øret i Stedet for. Smøre Brødet forstod han heller ikke. Robinson maatte til sidst forbarme sig over ham og smøre nogle Stykker til ham. Vin kunde han ikke lide, han var ikke vant til stærke Drikke, men Tvebakkerne passede ham, dem kunde han rigtig knase med sine stærke Tænder.

Da de var færdig med at spise, var Flodtiden kommen. De steg ud paa Tømmerflaaden for at lade sig føre tilbage til Strandbredden med det stigende Flodvand, og det varede ikke længe, før de naaede

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

deres Maal. Nu fik de travlt med at faa det bjergede Gods i Land. Fredag var spændt paa at faa undersøgt alle disse Ting, som han ikke kendte. Robinson fik da Lyst til at lave en lille Maskerade. Hemmeligt iførte han sig en Officersuniform og Kaarde ved Siden og trekantet Hat paa Hovedet. I kan tro, Fredag blev forundret, da han pludselig saa Robinson saa forvandlet, ja i første Øjeblik vilde han næsten ikke tro, at det var hans Herre, først da Robinson lo med sin kendte hjertelige Latter, forsvandt hans Tvivl. Robinson besluttede, at ogsaa Fredag skulde klædes i europæisk Tøj. Han fandt en Matrosdragt frem og rakte den til ham, idet han forklarede ham lidt om, hvordan han skulde tage den paa. Fredag syntes, det var Løjer og gik om bag en Busk for at skifte Tøjet. Men han, der ellers var saa dygtig og fingernem til alt, var helt umulig til det Stykke Arbejde. Robinson hørte, han brummede, og da han gik hen og kiggede bagved Busken, saa han et lattervækkende Syn. Fredag stak først Benene igennem Skjorteærmerne, og bagefter begyndte han at stikke Fødderne i Bukserne nedenfra, og til sidst vendte han Frakken saaledes, at han fik Knapperne i Ryggen. Robinson tog sig en ordentlig Latter, og Fredag kom til at svede af bare Anstrengelse, men da han endelig ved Robinsons Hjælp blev færdig, var han overordentlig henrykt for sig selv. Han saa ned ad sig og gik stolt frem og tilbage foran Robinson, Dragten var dejlig let og bekvem, syntes han, men Skoene fandt han skrækkelig tunge og klodsede. Da han havde haft dem paa et Øjeblik, klemte de ham, og han bad mindeligt sin Herre om at være fri for den Slags »Pynt«. I maa tænke paa, at han aldrig før havde haft noget som helst paa Benene.

Værktøjet beundrede han overmaade. Robinson og han gik straks i Gang med at tilhugge en Mast til Tømmerflaaden, saa at de kunde sejle med Sejl uden at oppebie Flod- og Ebbestrømningerne. Lidt efter blev Fredag sendt hjem for at malke Lamaerne, hvilket ikke var sket i to Dage.

Medens han var borte, ladede Robinson en Bøsse for at overraske sin Ven med et Skud. Idet Fredag kom tilbage, saa han netop en Søfalk, der fløj med en Fisk, som den lige havde røvet. Han greb hastigt Bøssen og raabte: — Giv Agt, Fredag, den Fugl vil jeg have! Han trykkede af, og Falken styrtede død til Jorden. Men Fredag styrtede ogsaa til Jorden, som om han var truffet. Han var bleven saa overrasket og forskrækket og satte dette Brag fra Skydevaabnet i Forbindelse med Tupan, Tordenguden. Efter at have ligget stille et Øjeblik kravlede han paa Knæene hen til Robinson og strakte stumt Hænderne op imod ham, som vilde han bede om Naade. Robinson blev meget ked af, at Spøgen havde virket saaledes. Han løftede Fredag op, talte venligt til ham og forklarede, at alt gik til paa den naturligste Maade. Fredag skulde ogsaa snart lære at frembringe en saadan Lynild og Torden. Robinson ladede paany Bøssen for Fredags Øjne og gav ham den i Haanden, men Fredag viste alle Tegn paa Skræk og holdt paa den som paa en giftig Slange. Han turde ikke trykke Bøssen af for nogen Pris.

Robinson udsøgte sig da som Maal et Kokostræ, der stod hundrede Skridt borte, og skød.

Ogsaa denne Gang skreg Fredag højt, men han besindede sig hurtigt og fulgte efter sin Ven hen til Træet. Til sin Undren saa han, at Barken var oprevet af de mange Hagl, som havde boret sig ind i den.

— Forstaar Du, at vi nu i Fremtiden er sikre for de Vildes Overfald? sagde Robinson.

— Ja, sagde Fredag, — nu alle Fjender dø af Kazikas Lyn!

Han var opfyldt af den dybeste Ærbødighed for den Stamme, hans Herre tilhørte — Europæerne, der saaledes herskede over Lyn og Torden.

Imidlertid faldt Natten paa og gjorde Ende paa denne glædefulde Dag.

FIRE OG TYVENDE AFTEN

I kender nok den dejlige Følelse, I har, naar I vaagner Julemorgen og ved, at alle Gaverne fra Aftenen forud ligger og venter paa Jer. Med næsten samme Følelse i sit Sind vaagnede ogsaa Robinson denne Morgen. Hastigt sprang han ud af Sengen for at komme hen og betragte alle de mange prægtige Ting, han havde faaet fra Skibet. Han og Fredag bar dem ind i et tæt Krat og tildækkede dem med Grene. Derefter stødte de ved Begyndelsen af Ebbetiden fra Land for at sejle ud til Vraget og bjerge flere Sager. I Dag gik Farten endnu hastigere ved Hjælp af et Par Aarer, som de havde taget fra Skibet. Paa Dækket fandt de flere løse Brædder, dem lagde de ned paa Tømmerflaaden som et Gulv, hvorved Sagerne kunde ligge mere tørt end Dagen forud. Robinson gjorde atter et Udvalg af de Ting, han havde mest Brug for, blandt andet bestemte han sig til at tage en af de seks smaa Kanoner med, som han fandt paa Skibet.

Johannes: En Kanon? Jeg synes, der maatte være saa mange andre Ting, der var mere nødvendige.

Faderen: Ja, men hør nu først, hvad den skulde bruges til. Det Sted ved Stranden, hvor Sagerne foreløbig blev opdyngede, laa desværre i Nærheden af de Vildes Landingsplads. Nu havde han ganske vist Pistoler og Bøsser til at skyde med, men da han helst vilde være fri for at ihjelslaa, var det hans Hensigt at skræmme

Fjenderne bort fra Stranden med et Kanonskud hen over Hovedet paa dem, saa snart han saa, de nærmede sig i deres Kanoer.

Foruden Kanonen tog han nogle smaa Sække fulde af Rug, Byg og Ærter, en Kasse fuld af Søm og Skruer, flere Økser, mere Skyts, et Sejl og en Slibesten.

Gottlieb: Han havde da Sten nok paa Øen, kunde han ikke lave en Slibesten af dem?

Faderen: De bløde Sandsten, som bruges til Slibesten, havde Robinson aldrig set paa sin Ø, og nu da han havde faaet saa meget Værktøj og saa mange Knive, var en Slibesten meget nødvendig for ham, og han foretrak den for Diamanterne og Guldkornene i Kaptajnens Kahyt.

Førend de forlod Vraget, undersøgte Robinson det, og han fandt, at Vandet stod højere i Lasten end den foregaaende Dag, og at der havde løsnet sig adskillige Planker paa begge Sider af Skibet ved den af Bølgerne frembragte Gnidning mod Klipperne. Han forudsaa, at den første Storm vilde knuse hele Vraget, derfor gjaldt det om at skynde sig at redde saa meget som muligt. Nu da de havde Sejl og Aarer, og Vinden desuden bar indad, behøvede de ikke at vente paa Tidevandets Hjælp, men gled hurtigt mod Land.

Undervejs bebrejdede Robinson sig, at han alligevel ikke havde taget Kostbarhederne med fra Kaptajnens Kahyt, thi maaske laa de nu snart paa Havsens Bund, og det vilde jo være stor Synd imod Kaptajnen, hvis han engang meldte sig. Det var en hel Formue, og maaske afhang flere Menneskers Lykke af den.

— Jeg er ikke saa god endnu, som jeg burde være, tænkte Robinson, — jeg tænker mere paa mig selv end paa andre.

Og med febrilsk Iver længtes han efter det Øjeblik, da han igen kunde komme af Sted ud til Vraget for at hente Guldet og Ædelstenene.

Men i det Øjeblik, da de vilde lande, havde de nær sat hele deres Ladning over Styr, thi Ebbetiden var ikke forbi, hvorfor Vandet

ved Strandbredden stod saa lavt, at det forreste af Tømmerflaaden pludseligt løb paa Land og derved kom til at staa meget højere end det bageste af den. Ladningen begyndte at glide nedad, men heldigvis fik Robinson og Fredag, der begge stod bag til, den stoppet, før den naaede Vandet. Efter at de havde gjort alting fast igen, maatte de vade gennem Vand og Mudder op til Knæene for at bære Sagerne i Land. De gjorde det godt og hurtigt, og inden Floden kom, kunde de sejle af Sted igen.

Der faldt en Sten fra Robinsons Hjerte, da han fik den lille Æske med Diamanterne og Tønden med Guldet anbragt paa Tømmerflaaden. Nu syntes han igen, han havde Lov til at tænke lidt paa sig selv, og saa sig om efter mere Bytte. Man skulde nu ikke tro, der var meget Brug for en Trillebør paa et Skib, men her fandtes to, og dem syntes Robinson kunde være ham til stor Nytte, hvorfor han tog dem med tillige med nogle flere Klæder, noget Linned, en Lygte samt alle Dokumenter fra Kaptajnens Kahyt. Og saa sejlede de atter hjemad og naaede denne Gang heldigt ind.

Robinson var lykkelig for alle sine Ting og bange for, at de skulde blive ødelagt. Hvis det blev Regn, vilde alt Krudtet blive ubrugeligt Derfor syede han i Hast et Telt af noget Sejldug. Nu da han baade havde Naal, Traad og Saks, gik det let fra Haanden. Fredag hjalp til, saa godt han kunde, hans Beundring for Europæerne blev større og større, og Gang paa Gang sagde han, at hans Landsmænd var nogle rigtige Sinker i Forhold til Europæerne. Inden Aften havde de Teltet færdigt og anbragte hele Robinsons Rigdom derunder.

Nu vilde Robinson have den Fornøjelse at vise Fredag Virkningen af Kanonen. Han ladede den, stillede den derpaa saaledes, at Kuglen vilde strejfe Vandets Overflade, for at Fredag rigtig tydeligt skulde se, hvor langt den gik. Fredag var bestemt paa ikke at vise sin Frygt denne Gang, men da det vældige Knald slog mod hans Trommehinder, og da han saa al den Røg, der hvirvlede ud af Kanonens Munding, rystede han dog af Skræk over hele Kroppen. Kuglen dansede hen

ad Vandets Overflade og tabtes af Syne langt, langt ude. Fredag forsikrede, at der kun behøvedes et eneste saadant Skud til at jage hans Landsmænd paa Flugt, om de saa kom i Tusindvis, thi de vilde tro, at den, som lavede en saadan Torden, maatte være Tupan selv.

Om Aftenen tog Robinson Skibsdokumenterne frem, tændte en Lygte og satte sig hen ved den for om muligt at læse sig til, hvem der ejede Skibet, og hvilket Maal dette havde haft for sin Rejse, men desværre var Skrivelserne paa et fremmed Sprog, som Robinson ikke forstod, og atter maatte han beklage sin Dovenskab i Skoledagene derhjemme i Hamborg. Dengang havde han haft Lejlighed til at lære fremmede Sprog, men desværre havde han sløset Tiden bort.

Imellem Papirerne fandtes et Par Breve, der var adresserede til Øen Barbados, der dengang var bekendt for sin Slavehandel, og paa en Regning læste han Tallet 100. Han gættede nu paa, at Skibet havde haft 100 Slaver om Bord og var paa Vej til Barbados, da det strandede. Han beskrev alt dette for Fredag og føjede til: — Hvem ved, om disse ulykkelige Mennesker nu ikke bliver fri, takket være Stormen. Maaske har de reddet sig i Baade til en Ø, hvor deres Plageaander ikke kan følge dem.

Robinson vaagede lige saa omhyggeligt over alle Skibspapirerne som over Guldet og Ædelstenene, for at han kunde overlevere alle de reddede Skatte til Ejermanden eller dennes Familie, hvis han engang igen skulde komme til Europa.

I en hel Uge sejlede de flere Gange daglig ud til Vraget for at bjerge, hvad der kunde bjerges. Alle løsrevne Brædder og alt, hvad de kunde faa fat i af Jern og Beslag, tog de med, ja selv de sidste fem smaa Kanoner bragte de i Land. Men en Dag, da de var ude ved Vraget, mærkede de, at et Uvejr nærmede sig. De skyndte sig, alt hvad de kunde, for at blive færdige med Indladningen og haabede at naa ind til Strandbredden, inden Uvejret brød løs, thi Vraget var et livsfarligt Opholdssted i Stormvejr.

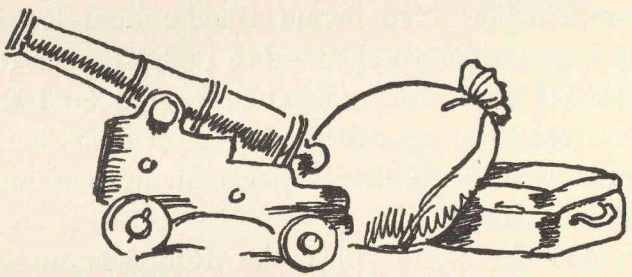
Luften var truende og sort, da de stødte fra, og Bølgerne blev større og større. Inden de var halvvejs hjemme, knitrede et Lyn over Hovedet paa dem fulgt af et mægtigt Tordenskrald og en heftig Byge. Bølgerne skyllede hen over Tømmerflaaden og tog Ladningen med sig. Robinson og Fredag maatte kaste sig ned og klamre sig fast for ikke at blive revet med. Det var skrækkelige Øjeblikke. Brændingen slog over Hovedet paa dem, og Regnen styrtede ned, medens Tømmerflaaden vippede paa det oprørte Vand. Efter en Tids Forløb kunde den ikke modstaa de rasende Bølgers Angreb. Baandene, der holdt Bjælkerne sammen, brast, Flaaden skiltes ad, og Robinson og Fredag styrtede i Vandet. Fredag kunde sagtens have klaret sig i Land, fordi han var saa dygtig til Svømning, men han blev i Nærheden af Robinson, der havde klamret sig fast til en Bjælke. Med denne Bjælke blev Robinson tumlet saaledes omkring, at han til sidst tabte Bevidstheden og forsvandt i en stor Bølge. Da dukkede Fredag under, greb fat i Robinsons Tøj med den venstre Arm og arbejdede sig op med den højre. Med en uhyre Kraftudfoldelse lykkedes det ham at naa ind til Strandbredden med sin Herres Lig.

Gottlieb: Med sin Herres Lig? Var Robinson nu virkelig død?

Faderen: Ja, det troede ialtfald Fredag, og det saa virkelig saadan ud, thi han gav ikke et Livstegn fra sig. Øjnene var lukket, og Lemmerne hang slapt ned, da Fredag bar ham i Land. Med utrættelig Iver gned Fredag den livløses Krop, ruskede ham, kaldte paa ham og kærtegnede ham. Endelig begyndte Robinson at trække Vejret. Fredag fortsatte sin Gnidning, og nu spurgte Robinson med svag Stemme: — Hvor er jeg? og Fredag svarede: — Kære Herre, hos Fredag, kære Herres bedste Ven. Da smilede Robinson glad, og lidt efter lidt kom han til Bevidsthed, og Fredag ledede ham ind i Teltet, hvor en god Seng ventede ham med bløde Dyner, som de havde taget med fra Skibet. Der laa han nu saa lunt og godt, medens Fredag sov ved Siden af ham og saa paa ham til han faldt i en

sund Søvn. Først da lagde ogsaa Fredag sig, den tapre Redningsmand kunde nok trænge til Hvile.

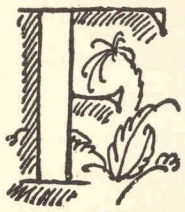
Jeg synes, der er en lille Pige, der gaber, hun længes nok ogsaa efter Sengen, lad os da standse Fortællingen paa dette hyggelige Sted.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FEM OG TYVENDE AFTEN

aderen: Søvnen gjorde Robinson stærk og rask igen, saa at han kunde staa op som sædvanlig næste Morgen. Stormen havde raset hele Natten, og han var spændt paa at komme ned til Stranden for at se, hvad der var blevet af Vraget. Han klædte sig paa og skyndte sig ud. Ak, Vraget var ganske forsvundet. Nogle Brædder og Planker af det laa skyllet op paa Strandbredden, men Robinson var glad over, at han, medens Tid var, havde reddet saa meget, som han kunde overkomme, af Skibsgodset, nu havde han intet at bebrejde sig. Omhyggeligt trak han og Fredag hvert Brædt og hver Planke op paa det tørre, de mente nok, at de kunde faa Anvendelse for dem senere. Derefter overvejede de, hvorledes de skulde faa Sagerne hjem til Skansen, her skulde de ikke blive liggende. De turde ikke være borte fra Teltet begge to paa een Gang af Frygt for, at de Vilde skulde komme sejlende i deres Kanoer og røve alle deres Rigdomme. Derfor blev de enige om at skiftes til at fragte Godset og til at holde Vagt. De tændte et Baal ved Teltet, plantede Kanonerne saaledes, at Mundingen vendte ud mod Vandet, ladede dem og lagde en Lunte parat tæt ved dem.

Robinson vilde selv køre første Gang. For at spare paa den fine Dragt iførte han sig en Matrosdragt ligesom Fredags og stak et Par Pistoler samt en Kniv i Bæltet. Saa trak han Vognen frem, det var en Trillebør fra Skibet, spændte Hesten for og —

Lise: Han havde jo ingen Hest, og en Hest er da ogsaa for stor til en Trillebør.

Faderen: Havde han ingen Hest? Jo, det havde han rigtignok, en dejlig lille, tyk Hest med sort krøllet Pels —

Nikolaj: Aa, det var Puddelen —

(Alle Børnene ler).

Faderen: Akkurat! Pudler er lærenemme og kloge Dyr. Den blev jo først lidt forbavset over at faa Seletøj paa og over at skulle trække noget efter sig. I Begyndelsen stod den flere Gange stille og prøvede paa at rive sig løs fra det generende bagved den, men Robinson skændte paa den og opmuntrede den, og snart havde den forstaaet ham og blev en lydig lille Vognmandshest. Robinson hjalp godt til at trække, saa det tog ikke ret lang Tid at komme hjem. Glad blev den alligevel, da Robinson spændte den fra, den fo'r omkring og gøede højt, dels af Glæde over sin Frihed, dels af Stolthed over sin Bedrift, og en god Skaal Mad fik den til Belønning.

Lamaerne var glade for at se deres Herre igen. Han malkede dem, der trængte til det, og samlede syv arbejdsvante Lamaer, der skulde følge med ham til Teltet og bære en Byrde hjem paa deres Ryg. Det var en hel Karavane, og hver af disse Dyr kunde bære en 75 Kilo, saa I kan forstaa, at der blev Fart i Transporten. Dog var der saa mange Ting i Teltet, at det tog hele otte Dage at bringe dem hjem. Lidt Pusterum skulde jo baade Dyrene og Menneskene have hver Dag. Da alle disse Sager ikke kunde rummes i Robinsons Hule og Kælder, blev der i Hast lavet et nyt stort Telt til dem.

Gottlieb: Hvad blev der af Geden?

Faderen: Ja, Geden tog de naturligvis med hjem og lukkede den ind i Indhegningen. I Førstningen stangede den efter Lamaerne, men da de slet ikke lod til at have Lyst til at stanges med den, saa holdt den op med de Kunster.

Nu blev der noget at tage fat paa for Robinson og Fredag.

Robinson vilde gerne have et lille Træskur, hvori de mest værdifulde Sager kunde opbevares. Hverken han eller Fredag var øvede Tømmermænd, men de maatte jo lære sig op til at blive det, og nu da Robinson havde alt Værktøj, var der intet Arbejde, som syntes ham for svært. Det gik som Legeværk at fælde Træer, hugge dem til, skære Bjælkerne sammen, mure Væggene op med Sten, lægge et dobbelt Tag af Brædder og derover et Lag Kokosblade. Snart stod der et rigtig pænt lille Hus med Kahytsvinduer, som Robinson havde været saa klog at tage med fra Skibet. Det var de første Glasvinduer, Fredag saa, og han var meget begejstret over, at man kunde faa Lys ind i Rummet uden at have en Aabning.

Det næste Arbejde, de tog fat paa, var at lave en ordentlig Portindgang til Skansen og uden for denne en Vindebro. Alt, hvad der behøvedes af Søm, Hængsler, Skruer og Laase, havde de i Overflødighed. Dernæst lavede de en Aabning i Volden. Heri blev Porten sat ind, og Vindebroen blev gjort saaledes fast, at den skjulte Porten, naar den var trukket op. Saa blev Kanonerne slæbt op paa Volden og anbragt saaledes, at to dækkede den højre Side, to den venstre og to Forsiden af Fæstningen. Nu kunde Robinson og Fredag være rolige og ubekymrede for de Vildes Angreb, samtidig med at de havde en bekvem Indgang.

Høsttiden var kommen. I Mangel af en Le afmejede Robinson Majsen med et gammelt Sværd, men til at grave Kartofler op med havde han en udmærket Hakke, som fandtes blandt Skibsgodset.

Didrik: Jeg vilde gerne have været med til det Arbejde.

Faderen: Ja, min Dreng. Du behøver saamænd ikke at tage over til Robinson for at finde Arbejde. Der er nok at tage fat paa her. I hjælper mig jo med at hugge Brænde, stable det op, kløve noget til Smaapinde, som I bringer ind til Mors Komfur. I vander og luger i Haven, I gaar Ærinder, pudser Fodtøj og Knive for at hjælpe Pigen. Jeg er saa glad for at have saadanne flittige og hjælpsomme Børn. Dovendyr blandt Mennesker har jeg altid afskyet.

Havde Robinson tidligere været et Dovendyr, saa var han det sandelig ikke længere.

Da han havde afhøstet, lavede han sig to Plejle, dem kender I vel?

Johannes: Ja, det er to svære runde Træstokke, der ligner Kosteskafter, forbundne ved den ene Ende med stærkt Læder. Man tager fat i den ene Stoks løse Ende og smælder den anden Stok ned paa Kornet saa længe, til alle Kerner er tærsket fra Aksene.

Faderen: Det var pænt forklaret, Johannes, men Du er jo ogsaa en stor Dreng.

Fredag kendte ikke en Plejl, men Robinson lærte ham Brugen af den, og saa slog de løs af alle Kræfter og fik al Majsen tærsket paa een Dag. Der blev omtrent en Tønde fuld.

Da Robinson saa alt dette Korn, fik han Lyst til at prøve at være Bager, de havde nok nogle Skibstvebakker for Øjeblikket, men de vilde snart være spist. En lille Kværn havde han fra Skibet, med den malede han Kornet til Mel, men det skulde helst sigtes, og da han ingen Sigte havde, brugte han et Stykke tyndt Tøj. En Bagerovn manglede han ogsaa, men den var han Mand for at mure selv, og han fik den færdig inden Regntiden kom. Han æltede Dejg baade af Rugmel og af Majsmel, formede nogle flade Brød og bagte dem i Ovnen. Begge Slags blev rigtig vellykkede, men Robinson syntes, at dem af Rugmel smagte langt bedre end dem af Majs, og derfor besluttede han at tilsaa den største Del af sin Ager med Rug. Paa Robinsons frugtbare Ø kunde de saa og høste to Gange om Aaret.

Endnu manglede de et meget vigtigt Redskab — nemlig en Spade af Jern. Vel havde Fredag skaaret en ret god en af haardt Træ, men saa god som en Jernspade blev den aldrig. Robinson fik det Indfald at indrette sig en lille Smedie, og det var nu ikke saa umuligt, som man skulde tænke, thi mellem alle Skibssagerne fandtes en lille Ambolt, flere Tænger og en temmelig stor Blæsebælg,

desuden saa meget gammelt og nyt Jern, at han vist kunde have nok i hele sin Levetid. De udvidede deres Køkken, saa at det kunde tjene til Smedie. Da der var et Bræddetag over, kunde de ogsaa smede i Regntiden. Først lavede de et Par gode solide Spader, som de længe havde ønsket, og da de var færdige, fik Robinson Mod til at indlade sig paa noget vanskeligere. Han vilde saa gerne have en Plov til at pløje sine Marker med, det var svært at grave saa store Arealer med Spade. Han spekulerede paa, hvordan den skulde se ud, og til sidst lykkedes det ham at opfinde en rigtig god Form. Naturligvis var Ploven meget forskellig fra dem, vi nu har. Den bestod af en eneste krum Gren af et Træ, og i den Ende, der støttede mod Jorden, var Plovjernet gjort fast. For denne Plov kunde de have spændt Okser eller Heste, hvis de havde haft nogen. Da de ingen havde, maatte en af dem selv være Trækdyr, medens den anden var Plovstyrer. Ploven lignede den, de gamle Grækere brugte, da de begyndte at lægge sig efter Agerdyrkningen.

Didrik: Det var en morsom Plov, var der da ingen Hjul under den?

Faderen: Nej, Lige saa enkel, som denne Plov var, har alle andre Redskaber været i Begyndelsen. Lidt efter lidt har Menneskene saa forbedret dem, indtil de har naaet den Fuldkommenhed, de besidder i vore Dage. Robinson havde god Grund til at glæde sig over den, den var jo hans egen Opfindelse, da han aldrig havde set nogen Tegning af den første Plov. Der forløb, saa vidt man ved, mange Aarhundreder, inden Mennesket fandt paa at lave den første enkle Plov, og Opfinderen af den blev højt hædret, og hans Minde blev længe holdt i Ære. Ved Du, Johannes, hvem Ægypterne regnede for Plovens Opfinder.

Johannes: Ja, det var Osiris, som de af den Grund siden tilbad som en Gud.

Faderen: Ja, det var rigtigt. Fønicierne tillægger Dagon denne nyttige Opfindelse. De kaldte ham Himmelens Søn og holdt ham for et overnaturligt Væsen.

Nikolaj: Kunde Robinson ikke bruge Lamaerne til at trække for sig?

Faderen: I Begyndelsen tvivlede han paa, at de kunde bruges dertil, de syntes mere skabt til at bære end til at trække, men han gjorde et Forsøg, og Udfaldet overgik hans Forventninger. Dyrene blev bedre og bedre til det, og til sidst gik Pløjningen saa godt, som om Robinson og Fredag havde været udlærte Landmænd og Lamaerne Plovheste.

Der var et Redskab, som de endnu manglede til Agerdyrkning, hvem gætter, hvad det var for et?

Didrik: En Harve?

Faderen: Rigtig. Uden en Harve er det ikke let at behandle en Mark. Den skal rive Jorden og slaa de haarde Knolde itu, saa at Sædekornene kan komme til at ligge rigtig jævnt og godt og blive tildækket af Jord. Saadan en lavede Robinson ogsaa. Først smedede han alle Tænderne, og saa lavede han et Stel af Træ, borede Huller i dette og gjorde Tænderne fast. Fredag saa til med Beundring og Forventning. Da Regntiden var omme, saaede de to Sække Rug, en Sæk Byg og en halv Sæk Ærter, og efter fem Maaneders Forløb havde de den Tilfredsstillelse at høste tolv Gange saa meget ind igen. Det var langt mere, end de kunde spise i et halvt Aar. Men som en klog Husfader samlede Robinson Forraad til kommende Tider, maaske kunde hans Høst næste Gang slaa fejl, da var det rart at have noget tilovers.

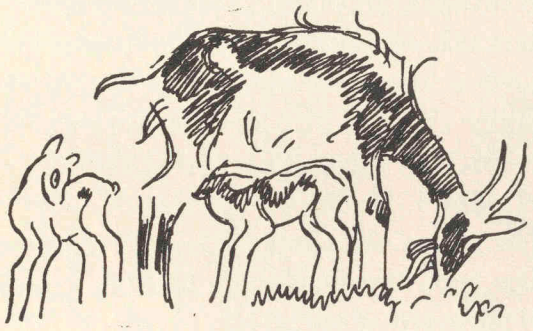
For at faa sig et godt Kornloft hævede han Taget paa sit Træskur og byggede et Stokværk til paa det. Han blev efterhaanden til en hel Herremand. Geden havde faaet to smaa Kid, der sprang muntert omkring og var til stor Fornøjelse for Robinson og Fredag, ligesom Polly og Puddelen, som vi nu vil kalde Trofast. Den sidste var ogsaa deres Natvægter. Lamaerne var ikke mindst uundværlige, de gav Mælk, Ost og Smør og hjalp med ved Jordens Dyrkning. Nu manglede der ikke andet i Robinsons fuldkomne Lykke end — hvad mener I?

Gottlieb: Hans Forældre —

Johannes: En Kone —

Nikolaj: Bare Vorherre vilde skabe en Eva til ham af et af hans Ribben, medens han laa og sov.

Faderen: Ja, netop en Kone, hvordan skulde vi for Eksempel være lykkelige uden vor egen kære Mor.

SEKS OG TYVENDE AFTEN

Faderen: Ja, Børn, i Aften har jeg noget meget spændende at fortælle Jer, forbered Jer paa et nyt frygteligt Optrin. Sidst vi hørte om vore Venner paa Øen, var det et Byggearbejde, de havde afsluttet, men ogsaa i alle andre Haandværk forsøgte de sig, og efterhaanden fik de mere og mere Færdighed i at udføre de forskellige Arbejder. Tiden gik hurtigt for dem, men Fredag havde stadigvæk sit Hjem i Tankerne, Mangen en Aften løb han op paa Bjerget, hvorfra han kunde se sin Fødeø. Han stod som i Drømme og stirrede mod den. Mon han aldrig mere skulde gense sin gamle Fader? Robinson havde lovet, at de skulde hente ham herover, men Fredag kunde ikke faa sig til at minde sin Herre om det.

Robinson talte med Vilje ikke om den Sag, saa længe han ikke saa Udvej til at opfylde Fredags Ønske. Nu da alt det nødvendigste Arbejde var fra Haanden, kom han frem med sit Forslag om, at de skulde bygge et Skib igen for at hente den gamle Mand. Fredag blev naturligvis henrykt og viste sin Glæde og Taknemmelighed paa samme voldsomme Maade, som han plejede. De gik i Gang med Arbejdet, og nu skred det lettere fra Haanden end første Gang, fordi de havde de gode Økser.

En Morgen var Fredag sendt til Stranden for at hente en Skildpadde, som de skulde have til Middag. Han havde ikke været længe borte, før han ganske forpustet kom løbende tilbage. Helt forvirret

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

stammede han nogle Ord om mange Kanoer ved Stranden, og Robinson, der i en Fart steg op paa Bjerget, saa til sin Skræk seks Fartøjer fulde af Vilde i Færd med at lægge til. Hurtigt steg han ned igen og sagde til Fredag, at nu gjaldt det maaske Liv eller Død, og derfor haabede han, at Fredag vilde staa ham bi, hvis det kom til Kamp. Det svor Fredag højtideligt paa.

— Godt, sagde Robinson, — vi vil saa forsøge at forhindre Menneskeæderne i deres grusomme Forehavende. Følg mig nu, der er ingen Tid til lang Snak!

Saa trak de en af Kanonerne ned af Volden, hentede seks skarpladte Bøsser, fire Pistoler og to Sabler. Vaabnene delte de mellem sig, og hver stak to Pistoler og en Sabel i Bæltet, medens Bøsserne hang over Skuldrene. Desuden forsynede de sig med Krudt og Hagl, spændte sig for Kanonen og drog ud gennem Porten og over Vindebroen. Her gjorde de Holdt. Fredag gik tilbage, trak Vindebroen op indvendig fra og kom ud igen ved Hjælp af Rebstigen, saa var de sikre paa, at Fjenden ikke kunde bemægtige sig deres Skanse. Først nu forklarede Robinson Fredag sin Plan:

— Vi vil gaa igennem Skoven, hvor den er tættest, for at Fjenden ikke skal faa Øje paa os. Derpaa vil vi gennem det tykke Buskads, der næsten strækker sig helt ned til Stranden, nærme os dem saa meget, vi kan, og skyde en Kanonkugle hen over deres Hoveder. Maaske vil de derved blive saa forskrækkede, at de lader deres Ofre i Stikken og flygter til Baadene.

Fredag gav sit Bifald til Kende, og Robinson fortsatte:

— Paa den Maade kan vi maaske redde de Stakler, der er bestemt til at dø paa en grusom Maade, uden at vi dræber nogen. Skulde vor Beregning slaa fejl, og Kannibalerne sætter sig til Modværge i Stedet for at flygte, saa maa vi modigt gaa Faren i Møde, vi ved jo, det er i en god Hensigt, at vi indblander os i den farlige Sag.

De gav hinanden Haandslag og lovede at være trofaste mod hinanden til det sidste. Fredag blev sendt ud for at spejde og kom til-

bage med den Besked, at Fjenderne sad rundt omkring et Baal og gnavede stegte Ben af en af deres Fanger, som de allerede havde slagtet, medens en anden stakkels Fange laa et Stykke derfra og ventede paa at lide samme Skæbne. Denne sidste Mand maatte være en Europæer, for han var lys i Huden og havde Skæg. Fredags sidste Meddelelse opflammede Robinson endnu mere. Han listede sig hen bag et stort Træ, som Fredag anviste ham, og igennem en Kikkert, som han havde taget med, saa han, hvad Fredag havde berettet ham. Næsten et halvt Hundrede Kannibaler sad omkring Baalet, og den Fange, der endnu levede, var ganske rigtigt en Europæer. Robinson blev saa oprørt, at han helst var sprunget frem med det samme for at anrette et Blodbad iblandt de Vilde, men han tog sin Fornuft fangen og holdt sin Vrede i Tømme. Han og Fredag kørte Kanonen hen bag den sidste Busk i Buskadset og stillede den saaledes, at Kuglen gennem en Aabning kunde flyve højt hen over de Vildes Hoveder. Han lagde de to Bøsser paa Jorden og tog den tredje i Haanden. Fredag gjorde det samme. Derpaa holdt han en brændende Lunte hen til Fænghullet af Kanonen — Bum!! Skuddet gik af. De fleste af de Vilde faldt ned af Græsbænken, som om de var skudt. Efter et halvt Minut var de dog næsten alle paa Benene igen. De mest frygtsomme iblandt dem løb til Kanoerne, medens de modige blev paa Pletten og greb til Vaaben. Til alt Uheld havde de hverken set Glimtet af Skuddet eller Kuglen, der fløj hen over dem, de havde kun hørt Knaldet, og derfor var Forfærdelsen iblandt dem ikke saa stor, som man havde ventet. De saa sig omkring for at opdage, hvorfra Angrebet kom, men da alt forblev roligt, vendte deres Mod tilbage. Selv de flygtede kom tilbage fra Baadene, og lidt efter fortsatte de deres vilde Krigsdanse under Hyl og mærkelige Fagter. Robinson stod ubeslutsom, til Dansen havde Ende, men da han saa, at de hentede den stakkels Europæer frem, var det ham umuligt at holde sig tilbage længere. Han saa paa Fredag og hviskede til ham:

— Du til venstre og jeg til højre! Saa skal det da til at gaa løs!

Han tog Sigte og brændte sin Bøsse af, og Fredag gjorde det samme. Fredag sigtede bedst, for hans Skud styrtede fem til Jorden, hvorimod der kun faldt tre for Robinsons. Der var dog kun tre døde, de fem var blot saarede. Der blev en Bestyrtelse imellem de Vilde, alle de, der var i Stand til det, løb i Øst og Vest under skrækkelige Hyl. Robinson vilde lige til at springe frem for med sin Sabel at overskære den hvide Mands Baand, da han til sin Forundring saa, at en Del af de flygtende Fjender gjorde Holdt og samlede sig til Forsvar. Han greb derfor i Hast en ladt Bøsse og fyrede løs paany. Fredag gjorde det samme. Denne Gang faldt kun to, men flere saaredes og sprang hylende omkring som gale Mennesker, medens Blodet løb af dem. Tre af disse styrtede straks efter bevidstløse om paa Jorden.

— Følg mig, raabte Robinson til Fredag, idet han pegede paa hans tredie ladte Bøsse og selv greb sin. De styrtede begge ud paa den aabne Plads, og Robinson skyndte sig hen til Fangen. Medens han stod bøjet over ham, saa han, at nogle af Fjenderne lagde Pile paa deres Buer. Han gjorde Tegn til Fredag, og denne løb noget nærmere til og fyrede løs. Een faldt. Robinson overskar imidlertid de Sivstrikker, hvormed Fangens Hænder og Fødder var sammensnørede, og spurgte ham, hvem han var. Den fangne kunde ikke forstaa hans Sprog, men nok Meningen, og svarede paa Latin, som dengang var mere almindeligt i Europa end nu, at han var Spanier og en kristen Mand. Han var meget udmattet af Mishandling og Skræk, men da Robinson havde løst hans Baand og givet ham lidt Vin af en Flaske, livede han op, Hævnlysten gjorde ham stærk, han greb den Sabel og Pistol, som Robinson rakte ham, styrtede sig som rasende ind paa sine Plageaander og dræbte to af dem. Fredag stod ham bi, og Robinson ladede Bøsserne paany. Spanieren kom i Kamp med en af de Vilde, medens Fredag skræmmede en hel Sværm paa Flugt og fulgte efter dem med hævet Sabel. Nogle af

dem dræbtes, nogle begyndte med rasende Hast at sætte deres Kanoer i Vandet, og andre flygtede hovedkulds ind i Buskadset. Spanieren havde en haard Dyst at bestaa. Han var trods sin Mathed gaaet tappert frem mod sin Modstander og havde givet ham to svære Hug, men derover kom den Vilde i stort Raseri og styrtede sig saa heftigt ind paa ham med sit Stensværd, at han havde ondt ved at værge for sig. Til sidst greb den Vilde fat i ham, væltede ham om paa Jorden, rev Sværdet ud af Hænderne paa ham og skulde just til at give ham Dødshugget, da Robinson til al Lykke kom til Hjælp og skød en Kugle igennem Hovedet paa Kannibalen. Spanieren var næppe kommen paa Benene igen, før han greb en af de nyladte Bøsser for at forfølge dem, der var flygtet ind i Buskadset, og Fredag løb med ham. Robinson ansaa det for bedst, at han selv blev paa Valpladsen for at holde Øje med dem, der var gaaet i Kanoerne. Ikke længe efter kom Spanieren og Fredag tilbage med den Besked, at der nu ikke var flere levende tilbage i Buskadset. De var rigtigt kommet i Kamphumør og vilde straks springe i en af de tilbageblevne Kanoer for at forfølge dem, der for fulde Sejl forsøgte at flygte, men Robinson holdt dem tilbage og sagde:

— Nej, lad det nu være nok, mine Venner, maaske har vi allerede udøst mere Menneskeblod, end vi skulde. Lad nu Resten leve, det ser jo ud til, at de hverken vil eller kan skade os.

Og da Fredag kom med en Bemærkning om, at de Vilde maaske vendte tilbage med Forstærkning, svarede Robinson smilende, idet han pegede paa Spanieren:

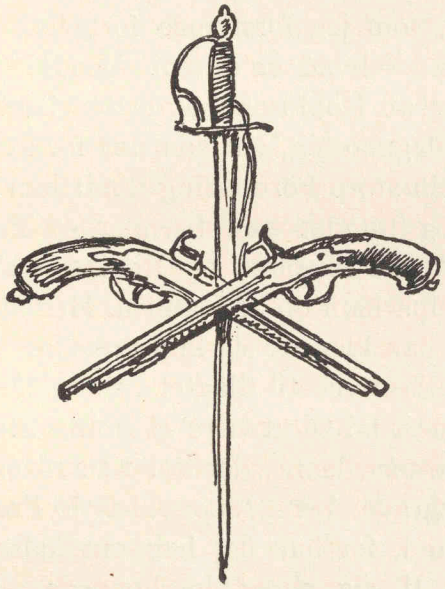
— Jamen, vor Hær er jo ogsaa bleven en Trediedel større, end den var i Morges. Nu kan vi besejre en hel Legion af disse Stympere, især naar vi afventer deres Angreb i vor Fæstning!

De gik alle tre en Rundgang paa Pladsen for at se, om ingen af de faldne trængte til Hjælp, men kun et Par Stykker var levende endnu, og medens Robinson medlidende satte sig hos dem og vædede deres Læber med Vin, døde de mellem Hænderne paa ham. De dødes

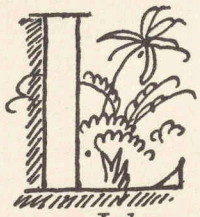
Antal beløb sig til enogtyve. Den sejrende Hær havde alle sine tre Kæmper i Behold — kun Spanieren havde faaet en Bule i Hovedet, da han blev kastet til Jorden.

Lise: Hvordan mon Spanieren var falden i de Vildes Hænder?

Faderen: Ja, saa længe Robinson ikke engang ved det, kan Du heller ikke faa det at vide, Du maa styre Din Nysgerrighed til i Morgen.

SYV OG TYVENDE AFTEN

ise: Naa Far, skynd Dig saa at fortælle os, hvordan Spanieren var kommen til de Vilde?

Faderen: Vær kun lidt taalmodig, lille Lise, saa skal Du faa det at vide, men der er indtruffet noget andet, som jeg først maa fortælle.

Johannes: Naa — hvad er der nu hændt?

Faderen: Efter at Robinson havde forvisset sig om, at ingen laa og pintes paa Slagmarken, gik han ned for at se paa de to efterladte Kanoer. Til sin store Forundring fandt han i den ene en Mand liggende kneblet og bundet paa Hænder og Fødder. Han syntes at være mere død end levende, og Robinson skyndte sig at løse hans Baand og hjælpe ham op af Kanoen. Men Manden kunde hverken staa eller tale, han klagede sig kun ynkeligt, da han sikkert antog, at han nu skulde føres til Slagtebænken. Det var ingen Europæer, han saa nærmest ud til at være af samme Stamme som Fredag, og Robinson kaldte paa denne, der var i Færd med at slæbe Ligene sammen for at begrave dem. Næppe havde Fredag kastet et Blik paa den fangne Mand, før han fløj ham om Halsen, kyssede ham og trykkede ham ind til sig, skreg, lo, hoppede, dansede, græd, slog sig i Ansigtet og paa Brystet, kort sagt opførte sig som en vanvittig, Robinson kunde længe ikke faa Svar paa sit gentagne Spørgsmaal om, hvad der var paa Færde, men endelig, da Fredag havde raset lidt ud, kom det:

— Fredags Far, Fredags kære gamle Far, Fredags Far ikke død.

Og han omfavnede atter og atter den gamle og lukkede sin

Matrosbluse op for at trykke hans Hoved til sit nøgne Bryst. En Gang imellem sprang han ud af Kanoen og løb en Omgang paa Strandbredden bare for at faa Luft for sin Glæde. Robinson havde endnu lidt Vin i Flasken, det gav han den gamle, og derpaa gik han lidt bort for at lade de to, der havde fundet hinanden, være alene.

Da han en god Stund efter kom tilbage, spurgte han Fredag, om han ikke havde givet sin Fader lidt Mad. Fredag svarede, idet han pegede paa sig selv:

— Mig Slyngel spist det altsammen op.

Robinson lo, trak sin egen Frokost op af Lommen og rakte den til den gamle, der spiste med stor Appetit. Pludselig sprang Fredag ud af Kanoen og løb bort som en Stormvind uden at sige hvorhen. Forbavset saa Robinson efter ham og spekulerede paa, hvad der gik af ham, men snart skulde han faa Gaaden løst. Fredag kom tilbage, men nu langsomt gaaende, thi han bar en Lerkrukke med Vand i den ene Haand, medens han i den anden havde noget Ost og Brød. Osten og Brødet var bestemt for Robinson som Erstatning for Frokosten, men det friske Vand var til hans gamle Far, der længe havde pintes af Tørst og taknemmelig greb efter Lerkrukken.

Spanieren laa imidlertid aldeles afkræftet i Græsset, Robinson bød Fredag give ham en Drik Vand og rakte ham noget Mad. Spanieren sendte ham et taknemmeligt Blik, men kunde ikke spise, fordi han havde saa frygtelige Smerter i Hænder og Fødder, der var ophovnede efter Snøringen.

Robinson og Fredag kappedes om at være gode imod de to forpinte Stakler, og den unge, stærke Fredag løftede Spanieren varsomt op fra Jorden og bar ham ned i den Kano, hvor den mishandlede gamle i Forvejen laa. Derpaa blev alle Vaaben, deres egne og dem, de havde erobret fra Fjenden, bragt ned i den anden Kano, og nu roede de med kraftige Tag over den lille Bugt og lagde til lige neden for Skansen. Forsigtigt bar de ved fælles Hjælp de syge

under Tag, og medens Robinson redte et blødt Leje til dem, badede Fredag deres ømme Lemmer med lunken Vin. Snart laa de to Gæster og nød den Hvile, som de trængte saa haardt til, og lidt efter faldt de i en styrkende Søvn.

Hvilken Glæde det var for Robinson at faa to Mennesker til under sit Tag, det ene oven i Købet en Europæer, behøver jeg næppe at sige Jer. Bevæget sagde han til Fredag:

— I Dag er det en dobbelt Festdag, fordi vi har reddet to Mennesker ud af Kannibalernes Klør, og fordi Du, kære Ven, har faaet Din gamle Fader igen. Kom, vi vil slagte en ung Lama, thi det bedste, vi kan skaffe, skal i Aften være paa vort Bord. Og Fredag behøvede ingen Opmuntring for at være glad, da hans inderligste Ønske var bleven opfyldt. Arbejdet faldt ham i Dag lettere end nogen Sinde før, fordi han var saa glad i Sindet, men mange Gange listede han sig paa Tæerne hen for at kigge til sin sovende Far, og lige saa mange Gange maatte han hen til Robinson og fortælle:

— Fredag meget, meget glad, Fredag aldrig være saa glad.

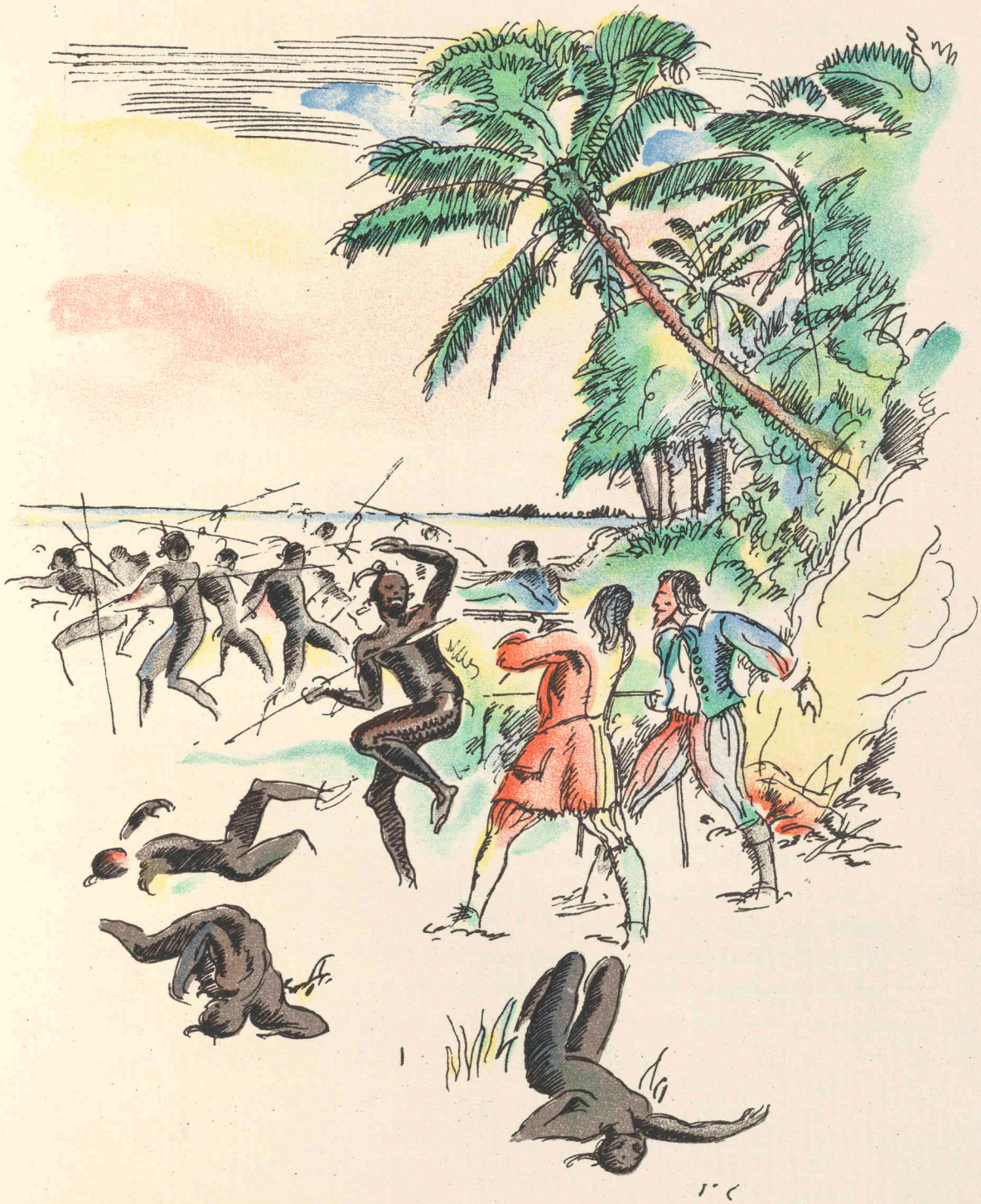
Da Gæsterne vaagnede op, følte de sig langt bedre tilpas, selvom deres Lemmer endnu var stive og ømme. Ved Fredags og Robinsons Hjælp kunde de staa op og komme ind til det festlige Aftensbord.

Det var første Gang, den gamle Vilde kom i Berøring med europæiske Sager, han var meget betaget og opførte sig naturligvis lige saa kejtet ved Bordet, som Fredag havde gjort det den Dag, han for første Gang spiste i Kaptajnens Kahyt paa det strandede Skib. Robinson længtes efter at tale med sine Gæster, men desværre forstod han hverken Spanierens eller den gamles Sprog; Fredag maatte være hans Tolk.

Johannes: Fredag forstod da ikke Spansk.

Faderen: Nej, men Spanieren, der allerede havde levet et halvt Aar imellem de Vilde, havde lært saa meget af deres Sprog, at han kunde gøre sig forstaaelig for Fredag.

Spanieren gav følgende Beretning om sin Skæbne:

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

— Vort Skib var bestemt til Slavehandel. Vi kom fra Afrikas Kyst, hvor vi havde tilbyttet os Guldkorn, Elfenben og — sorte Mennesker for alle Slags europæiske Handelsvarer. Vi havde hundrede Negerslaver om Bord, som vi skulde have bragt til Øen Barbados og solgt der. De Stakler var stuvede sammen i Lasten, som om de havde været Dyr, og ved denne Mishandling døde tyve af dem. En vedholdende stærk Storm drev os ud af vor Kurs og helt op til Brasiliens Kyst, og da vort Skib imidlertid var blevet læk, turde vi ikke vove os ud paa aaben Sø igen, men styrede langs med Kysten af Fastlandet. Pludselig blev vi igen overfaldet af en rasende Vestenstorm, der kastede os bort fra Fastlandet og satte os paa Grund paa nogle Klippeskær i Nærheden af en Ø. Det var midt om Natten. Vi gav Nødsignal et Par Gange og havde besluttet at holde ud paa Skibet saa længe som muligt. Vi løste de Sorte af deres Lænker, for at de skulde hjælpe os at pumpe det indstrømmende Vand ud. Men næppe var Fangerne fri, før de bemægtigede sig Baadene for at flygte bort fra Fangenskab og Død.

Hvad skulde vi nu gøre? Tvinge dem kunde vi ikke, thi vi var kun femten imod firsindstyve, og mange af dem havde desuden sat sig i Besiddelse af vore Vaaben. At blive tilbage paa det synkende Skib uden en Redningsbaad var jo den visse Død. Derfor valgte vi det Parti at trygle Slaverne om Naade. Vi forsøgte med Graad og Klage at bevæge dem til enten at overlade os en af Baadene eller tage os med. Og jeg maa beundre disse ellers lavtstaaende Menneskers Højmodighed og Menneskelighed. Deres Hjerter rørtes af Medlidenhed med os, der havde været grusomme og haarde imod dem, og de tillod os at stige i Baadene paa den Betingelse, at vi ingen Vaaben førte med. Det tog vi med Tak imod og sprang i de smaa Baade, der nu blev saa stærkt overlastede, at vi hvert Øjeblik ventede, de skulde synke. Vi forsøgte at naa hen til den nærliggende Ø, men med eet drejede Vinden sig og drev os trods alt vort Arbejde med Aarerne atter ud paa det fraadende Hav.

Døden syntes os vis, men til vor store Forundring holdt Baadene sig trods de mægtige Bølger lykkeligt oven Vande, indtil vi ganske uventet blev kastet op paa en Ø, hvis Befolkning modtog os med en ualmindelig stor Gæstfrihed og Hjælpsomhed. Hos dem har vi levet indtil nu og delt deres fattige Kaar. Hver Mand havde kun den Føde, som han kunde skaffe sig ved Jagt og Fiskeri, samt lidt Frugt, men Beboerne var som sagt venlige imod os, lærte os at fiske og skænkede os gavmildt det bedste, de havde. For os Europæere, der var vant til en bedre Levevis, var Forholdene jo meget tarvelige, men Slaverne befandt sig storartet derved, de var ikke forvænte med Mad, og nu havde de desuden den dyrebare Frihed.

For nogle Dage siden blev Øen overfaldet af et Nabofolk. Alle greb til Vaaben, og vi ansaa det for vor Pligt at staa vore Venner bi. Jeg selv kæmpede ved Siden af den gamle Mand der og saa, hvorledes han som en Løve, hvis Unger man har røvet, trængte ind paa Fjenden, hvor Faren var størst. Jeg saa ham blive overmandet og vilde ile ham til Hjælp, men da faldt vi begge i Fjendens Hænder.

To Dage har vi tilbragt i dette sørgelige Fangenskab med sammensnørede Hænder og Fødder og uden Mad og Drikke, thi hvad man kastede for os var raadne Fisk, som Havet havde skyllet op paa Stranden.

I Morges blev vi ved Daggry slæbt hen i Kanoerne for at føres til de grusommes Offersted og tjene dem til Festmaaltid. Da førte det guddommelige Forsyn I ædle Mænd herhen til vor Frelse. Hvordan skal jeg nogen Sinde gengælde det, at I har vovet Jert Liv for mig, fremmede Mand!

Her tav Spanieren, og Taarerne randt ham ned ad Kinderne, medens Tilhørerne sad stille og grebne.

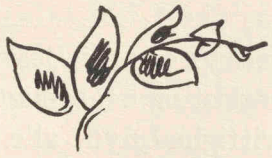
Ved Fortællingens Slutning var Robinson klar over, hvad det var for et Skib, Spanieren havde talt om. Paa hans Spørgsmaal om, hvem Skibsgodset egentlig havde tilhørt, svarede Spanieren, at det var fragtet af to Købmænd fra Cadix i Spanien, men at det kun var

den ene af dem, der havde indladt sig paa Slavehandelen, den anden havde taget Afstand fra denne Modbydelighed og kun forlangt Guld og Elfenben i Bytte for sine Varer.

Robinson førte nu Spanieren ind i sit Forraadshus og viste ham alle de Sager, han havde reddet fra Skibet, og som her var i god Behold. Spanieren blev i højeste Grad overrasket og bad Fredag om at forklare hele Sammenhængen. Det gjorde Fredag, og Spanieren lyttede til med stor Interesse. Derpaa spurgte Robinson ham ud om, hvem Diamanterne havde tilhørt, og hvem der havde baaret de fine Officersklæder, som han havde fundet paa Skibet, og fik det Svar, at begge Dele var en engelsk Officers Efterladenskaber. Denne Officer, der længe havde opholdt sig i Ostindien, havde været paa Hjemrejse til England. Han blev imidlertid syg under Sejladsen og bad om at blive sat i Land et Sted paa Afrikas Kyst. Her var han død, og det spanske Skib skulde nu have taget hans Efterladenskaber med til Barbados, hvorfra de skulde føres videre til England.

Robinson tog alle Skibsdokumenterne frem, og Spanieren fandt deri Navnet paa den Købmand, som ejede Guldkornene, og paa den Officersenke, til hvem Diamanterne og hendes afdøde Mands Klæder skulde have været sendt, og Robinson haabede, at det hele engang skulde komme i de rette Hænder, i hvert Fald skulde han trofast vaage over Sagerne og Dokumenterne.

Imidlertid var det blevet hen paa Aftenen, og alle trængte til Hvile efter Dagens overstaaede Spænding og Kamp. Snart sov fire Mennesker trygt under det samme Tag, hvor engang en ulykkelig Mand havde sovet alene.

OTTE OG TYVENDE AFTEN

Faderen: Den næste Dag opførtes et rædselsfuldt, men ganske nødvendigt Skuespil paa den lille Ø, de faldne Fjender lagdes paa Baal og brændtes til Aske, medens Robinson, Spanieren og Fredag laa paa Knæ med bøjet Hoved og bad en Bøn for deres Sjæle. At begrave saa mange Lig i dette varme Klima turde Robinson ikke af Frygt for, at de skulde forpeste Luften paa den lille Ø.

Lise: Hvorfor bad Fredags Fader ikke for de døde?

Faderen: Den gamle var blevet hjemme, fordi han var svag endnu, men han forstod heller ikke det mindste af, hvad der foregik. Dersom han skulde have raadet, saa havde de straks holdt Maaltid paa deres Fjenders Lig. Fredag søgte at forklare ham alt, hvad Robinson engang havde forklaret *ham*, og den gamle vilde saa gerne tro, hvad hans Søn sagde, men hans gamle Hjerne havde svært ved straks at fatte denne for ham nye og ukendte Lære.

Robinson gav den gamle Navnet *Torsdag*, fordi han havde været til før sin Søn, og det vil vi saa ogsaa kalde ham i Fremtiden.

Dagen efter Baalfærden kaldte Robinson sine tre Venner sammen og sagde til dem:

— Mine kære Venner. Vi er nu i Besiddelse af alle de Ting, der behøves for at leve et sorgløst og behageligt Liv, men jeg for min Del kan ikke med god Samvittighed nyde alle disse Goder, saa længe de Mennesker, der har mere Ret til dem end jeg, maa leve i Savn og Elen-

dighed. Jeg tænker paa Dine Landsmænd, kære Spanier, de der blev tilbage blandt de Vilde. Sig mig, hvad I anser for det klogeste, vi kan gøre for at befri dem.

Han tav, og de tre andre kom skiftevis frem med deres Meninger i den Sag.

Spanieren tilbød at sejle alene af Sted i en af Kanoerne og hente dem.

Torsdag var parat til at gøre det samme, men Fredag foreslog, at den gamle blev tilbage hos Robinson, medens han og Spanieren sejlede af Sted. Der opstod en ædel Strid om, hvem der skulde vove Livet og tage over til de Vilde, indtil Robinson fældede den endelige Dom, at Spanieren og Torsdag skulde drage af Sted, Fredag derimod blive tilbage hos ham.

Nikolaj: Hvorfor sendte han ikke hellere Fredag end den stakkels gamle?

Faderen: Robinson kunde ikke udholde den Tanke at miste Fredag, som han holdt saa inderlig meget af. Han vilde ogsaa nødig udsætte ham for nogen Fare, som han ikke selv delte, og desuden var Torsdag endnu mere kendt med Farvandet og mere søvant end Sønnen. Spanieren maatte med for at tale med sine Landsmænd og give dem Forklaringer.

Det blev altsaa besluttet, at de to skulde rejse, men inden de drog af Sted, maatte de hjælpe med at opdyrke en meget større Mark end den, der var i Forvejen, thi naar man nu kunde vente mange flere Mennesker til deres Koloni, saa maatte der sørges for tilstrækkeligt Korn. I fjorten Dage arbejdede de meget flittigt som Agerdyrkere, og da var ogsaa det gjort, som skulde gøres.

Inden Rejsen gav Spanieren et Bevis paa sin Troskab og Agtelse for Robinson og tillige paa sin Klogskab. Han sagde, at da hans Landsmænd kun var simple Matroser uden videre Dannelse, vilde han ikke indestaa for deres Opførsel og Karakter, især da han kendte saa lidt til dem. Derfor foreslog han Robinson at skrive nogle Betingelser

op, som de fremmede maatte gaa ind paa, før de blev taget med til Robinsons Ø.

Robinson syntes, dette var et klogt og godt Forslag, og nu skal I høre, hvad han skrev:

— Den, der vil leve paa Robinsons Ø og være delagtig i de Goder, som der bydes paa, maa forpligte sig til:

1. At lyde Øens retmæssige Herre i enhver Ting og rette sig efter de Love og Anordninger, som han maatte finde fornødne til hele Statens Vel.
2. At føre et flittigt, ædrueligt og dydigt Levned. Ingen Lediggænger, ingen Fraadser eller Dranker — overhovedet intet lastefuldt Menneske — maa findes paa denne Ø.
3. At afholde sig fra Slagsmaal og Trætte, og i det Tilfælde, at Fornærmelser tilføjes ham, aldrig at ville tage sig selv til Rette, men forebringe sin Klage for Øens Herre eller den, hvem denne har beskikket til Dommer.
4. Uden Knurren at paatage sig de Arbejder, som er gavnlige for hele Folkets Vel, og i fornødent Tilfælde staa Øens Herre bi med Liv og Sjæl.
5. Alle som een Mand at staa den imod, som fordrister sig til at overtræde en eller anden af disse Love, for enten at bringe en saadan Overtræder til Lydighed eller for evigt at forjage ham fra Øen.

Enhver bør med Eftertanke gennemlæse disse Punkter og først, naar han har besluttet at leve efter dem, underskrive sit Navn som en edelig Bekræftelse.

Spanieren maatte først oversætte denne Vedtægt i sit Modersmaal, og det blev aftalt, at han skulde tage Pen og Blæk med.

De valgte den bedste af de to erobrede Kanoer og forsynede den med rigelig Proviant.

Didrik: Kunde alle Spanierne da faa Plads i een eneste lille Kano?

Faderen: Nej, den lille Baad skulde kun bruges paa Henrejsen.

Paa Tilbagevejen kunde de benytte Baadene fra det strandede Skib, som endnu fandtes uskadte paa den Ø, hvor de opholdt sig.

De bortrejsende tog en inderlig Afsked med Robinson og Fredag. Fredag var opfyldt af Sorg over atter at skilles fra sin Fader, allerede Aftenen før havde han grædt flere Timer og slet ikke rørt sin Mad, men nu, da Skilsmissen stod for Døren, var han ganske utrøstelig. Gang paa Gang kastede han sig grædende ind til Faderen, der til sidst maatte rive sig løs fra ham med Magt. Selv efter at Kanoen var stødt fra Land, sprang Fredag efter den og svømmede et Stykke ved Siden af den. Da han atter kom ind til Strandbredden, satte han sig oppe paa en Klippetop for saa længe som muligt at følge Baaden med Øjnene, indtil den ganske forsvandt i Horisonten.

Robinson, der gerne vilde adsprede Fredag, fik ham med ud paa Jagt og Spadsereture gennem Bjergene. Puddelen fulgte med. Den løb foran og snuste til Jorden, da den med eet blev staaende ved Foden af en træbevokset Klippe, medens den gøede uophørligt. Robinson og Fredag gik hen til Stedet for at se, hvad der var Aarsag til Hundens mærkelige Opførsel, og de saa da et Hul i Klippevæggen, ikke større end at man maatte krybe paa Knæene for at komme ind i det. Robinson bad Fredag om at krybe ind i Hulen for at undersøge den. Fredag adlød, men næppe havde han stukket Hovedet ind, førend han med et Angstskrig sprang tilbage igen, og uden at agte Robinsons Tilraab løb han som en vanvittig bort fra Stedet. Robinson løb efter ham, og da han endelig fik fat i ham igen og spurgte om Grunden til hans Frygt, svarede Fredag med rystende Stemme:

— Kære Herre, løb, løb, Fredag saa en forskrækkelig Ting i Hulen med store gloende Øjne, stor, stor Hals, den sluge gode Herre og sluge Fredag, begge to sluge den.

Robinson svarede:

— Du overdriver vist lidt i din Skræk. Jeg vil selv gaa hen og undersøge, hvad det er for et Væsen.

— Ak, ak, skreg Fredag og faldt paa Knæ for ham, — kære

Herre ikke maa, den æde kære Herre, saa stakkels Fredag har ingen Kazika mer.

Robinson: Aad den da Dig, kære Fredag? Nej, jeg skal nok klare mig, især naar jeg har min Bøsse med. Skynd Dig og løb hjem og hent Lygten.

Fredag tav nu og skyndte sig at udføre Ordren, medens Robinson gik til Hulen og holdt Vagt udenfor med ladt Bøsse.

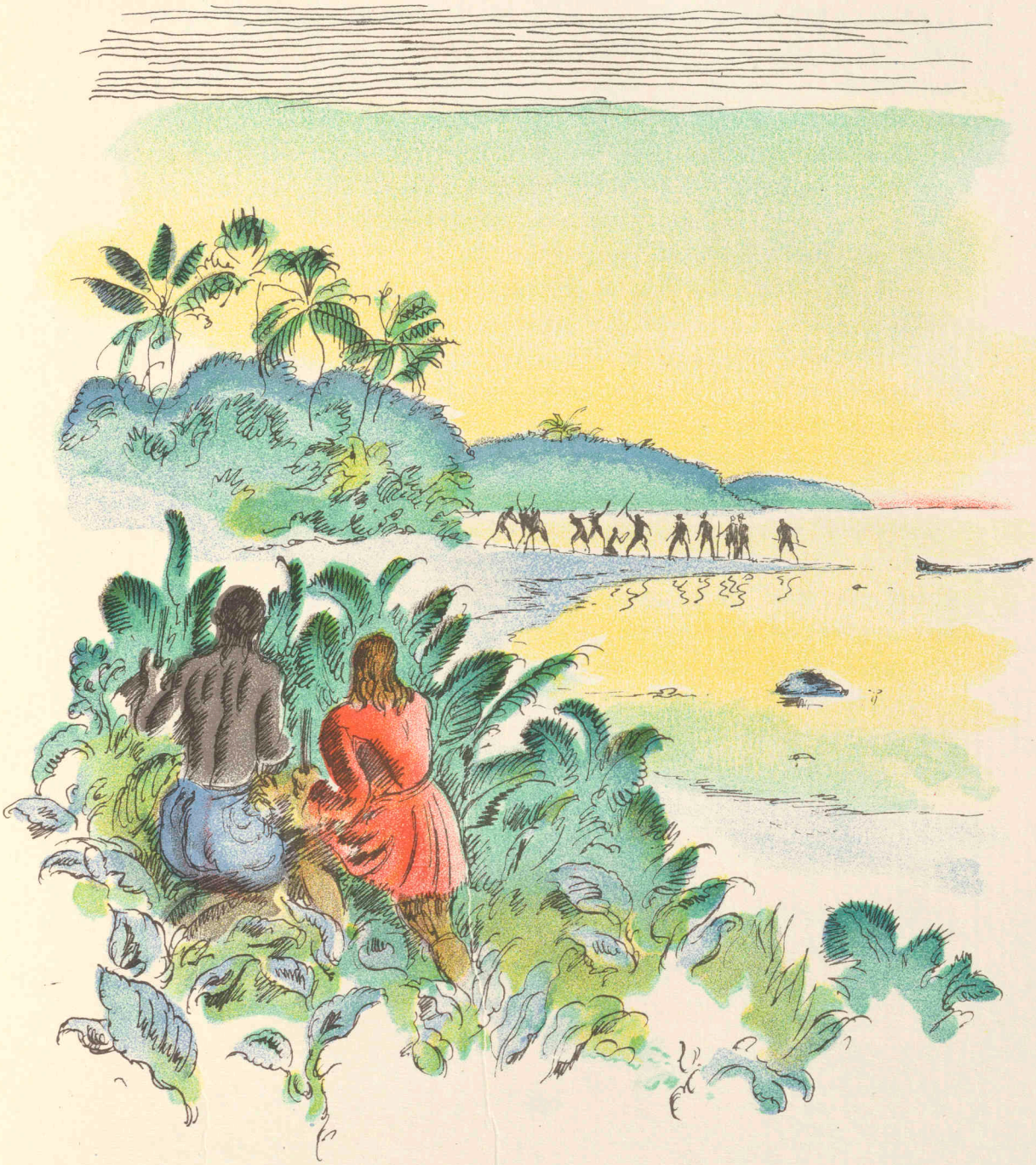
— Hvad i Alverden, tænkte han, — kan det dog være, der har skræmmet den stærke Fredag saadan? — Et vildt Dyr? — En Løve, Tiger eller Panter? — Ja, om saa var, vilde det være galt af mig at krybe derind. — Men hvis der fandtes saadanne Dyr her paa Øen, hvorfor skulde jeg saa aldrig før have truffet paa dem? Og saa vilde Fredag jo heller ikke være kommet levende ud. — Nej, nej. Fredags Fantasi og naragtige Frygt har spillet ham et Puds igen og ladet ham se noget, der ikke var der. Jeg maa undersøge det for at kurere Fredag for hans Barnagtighed.

Imidlertid kom Fredag med den brændende Lygte. Han forsøgte endnu engang at overtale sin Herre til at lade være med at udsætte sig for den store Fare, men forgæves. Robinson havde bestemt sig. Han tog Lygten i den venstre Haand, en skarpladt Pistol i den højre og krøb ind gennem Aabningen. Næppe havde han stukket Hovedet ind, førend han ved Lygtens Skær saa et stort Dyr. Det gav et Sæt i ham, men flygte vilde han ikke. Han strakte Haanden med Lygten ud for nærmere at bese det frygtindgydende Væsen. Og hvad tror I, han saa?

Lise: En stor Menneskeabe?

Faderen: Nej, hverken mer eller mindre end en gammel Lamabuk, som af Alderdom og Afkræftelse droges med Døden. Han krøb nu helt ind og raabte til Fredag, at han skulde følge ham.

Fredag rystede som et Espeløv, men han kunde ikke bringe det over sit Hjerte at lade sin Herre i Stikken og krøb derfor efter ham, og I kan tro, han skammede sig, da han saa det stakkels svage Dyr.

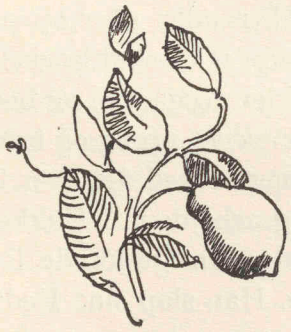

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

— Ser Du nu, Fredag, sagde Robinson, at Frygtsomhed kan gøre os til Narre. Hvor er nu de store gloende Øjne og det store Gab, som Du før syntes at se? Lad nu dette Eksempel lære Dig at beherske Din Frygt, naar Du en anden Gang træffer paa noget, der skræmmer Dig. Frygtsomhed er en Løgnerske, der foregøgler os Ting, som slet ikke er til. Paa den Maade er næsten alle Spøgelseshistorier opkommet. Bliv en Mand, Fredag, se dig i Fremtiden bedre for og forjag al dum Frygt af dit Hjerte.

Fredag lovede at gøre sit Bedste, og Robinson gjorde en Ende paa den stakkels Lamas Lidelser ved at give den en Kugle. Med et befriende Suk sank den død til Jorden, og Robinson og Fredag slæbte den ud af Hulen for at grave den ned. De undersøgte Grotten nærmere og fandt, at den var temmelig rummelig, tør og kølig. Væggene, der syntes at være af Krystal, kastede Lygtens Lys tilbage fra alle Sider, som om det var et Spejlkabinet. Robinson vilde i Fremtiden bruge den til Opholdssted paa de mest brændende varme Dage, og tillige vilde han bruge den til Opbevaringssted for let fordærvelige Sager. Den laa ikke over to Kilometer fra hans Hjem.

Fredag løb hjem og hentede Værktøj, og de begyndte straks at tage fat paa Udvidelse af Indgangen. Senere vilde de sætte en Dør for. Dette Arbejde fik Tiden til at gaa godt for dem og fik Fredag til i nogen Grad at glemme Sorgen over den bortdragne Fader.

NI OG TYVENDE AFTEN

ottlieb: Jeg er saa bange hver Aften, nu naar Far vil fortælle.

Faderen: Hvorfor det, kære Gottlieb?

Gottlieb: Jo, jeg er bange for, at Historien snart er ude.

Didrik: Dersom jeg var i Dit Sted, Far, saa vilde jeg gøre den saa lang, saa lang, at den varede til evig Tid.

Faderen: Nej, kære Børn, alle Glæder her paa Jorden faar en Ende, og saadan er det ogsaa med denne Historie. Forbered Jer paa det.

Der trækker atter et Uvejr op, for hvis Udfald jeg ikke kan svare Jer.

Otte Dage var forløbne siden Torsdags og Spanierens Afrejse, og bestandig lod de sig ikke se. Fredag var i meget trist Humør, og flere Gange daglig løb han til Stranden eller op paa Bjerget for at spejde ud over Havet, om der dog ikke skulde vise sig nogle Baade. Men i en hel Uge var hans Spejden forgæves, og bedrøvet vendte han hjem til Robinson, der selv var meget urolig og bekymret for de bortrejste, men ikke vilde lade sig mærke med det over for Fredag. Men en Morgen, da Robinson stod og arbejdede i Køkkenet, kom Fredag springende, og paa hans muntre Ansigt kunde Robinson forstaa, at han havde godt nyt at melde. Han slap sine Redskaber og fo'r imod Fredag, der forpustet raabte:

— Herre, Herre, de kommer, de kommer!

Robinson greb sin Kikkert og løb op paa Bjerget for at forvisse sig om Sagen. Ganske rigtig saa han langt ude en anselig Baad sejle i Retning af hans Ø, men han kom ikke med glade Udraab, som Fredag havde ventet. Han saa og saa, men begyndte med eet at ryste paa Hovedet, og paa Fredags bange Spørgen svarede han:

— Fredag, Fredag, det er ikke dem, vi venter.

Og lidt efter sagde han:

Jeg ser, at det er en Chalup med bevæbnede Englændere om Bord, som sejler herimod Øen. Kom, lad os gaa hen til den høje Bjergtop, hvor Palmen staar, der kan vi bedre overse hele Farvandet.

Fredags glade Miner forsvandt. Nedslaaet fulgte han sin Herre til det angivne Sted.

Til deres højeste Forundring saa de da et stort engelsk Skib ligge for Anker knap 10 Kilometer borte. Frygt og Glæde skiftede i Robinsons Sind. Glæde ved Tanken om, at dette Skib maaske kunde føre ham hjem, Frygt for og Tvivl om, hvad der kunde være Skibets egentlige Hensigt. Stormen kunde ikke have drevet det hertil, thi i mange Uger havde det ikke stormet, og hvad skulde vel Englændere i disse Egne, hvor England ingen Besiddelser havde? Var det mon ikke snarere et Sørøverskib?

I de første Aar af Robinsons Udlændighed vilde han med Taknemmelighed have taget imod at sejle bort fra Øen som Sørøveres Slave, men nu, da hans Kaar var ulige lykkeligere, gruede han ved Tanken om at falde i Hænderne paa saadanne Skurke.

Han og Fredag stillede sig foreløbig i Skjul mellem Træer og Buske og iagttog Tingenes Gang. De saa, at Chaluppen landede omtrent en Kilometer fra dem paa den flade Strandbred. Mandskabet, elleve Mand, steg i Land. Otte af dem var bevæbnede, tre derimod i Lænker, men disse Lænker blev taget af dem straks efter Landstigningen.

Det var klart, at noget frygteligt skulde foregaa, thi de tre Mænd,

som havde været lænkede, kastede sig paa Knæ og strakte bedende Hænderne i Vejret, anraabende de andre om Naade eller Himlen om Hjælp. Fredag hviskede til Robinson:

— Kazika se, Europæere ogsaa æde Mennesker.

Men Robinson bød ham med Strenghed at tie og tog ikke Øjnene fra sin Kikkert.

Med Forfærdelse saa han, at nogle af de bevæbnede mere end een Gang svingede deres Sabler lige over Hovedet paa en af de knælende Fanger. Nogen Blodsudgydelse fandt dog ikke Sted. Mandskabet spredte sig og gik ind i Skovtykningen, medens Fangerne blev tilbage, overladte til deres Fortvivlelse.

Robinsons Hjerte bød ham at komme disse ulykkelige til Hjælp, koste hvad det vilde. Han beordrede derfor Fredag til snarest at hente saa mange Bøsser, Pistoler og Sabler, som han kunde bære. Han selv blev tilbage og iagttog, hvorledes de bevæbnede Matroser lagde sig til Hvile i Træernes Skygge for at sove i den bedøvende Middagshede.

Da Fredag var kommen tilbage, udvalgte Robinson og han sig Vaaben og gik modigt hen til de ulykkelige, som endnu sad selvopgivende paa samme Sted, udsat for den brændende Sol. Disse bemærkede ikke de ankomne, før Robinson paa tre Skridts Afstand dæmpet raabte til dem paa Engelsk:

— Vær rolige, vi er kommet for at hjælpe Jer!

Fulde af Forundring og Haab saa de tre Englændere paa Robinson, og den ene sagde, idet han greb hans Haand:

— Sker der da Mirakler endnu? Hvor skulde vi vente at finde en Beskytter paa denne øde, ubeboede Ø!

Robinson svarede:

— Hvor meget jeg kan udrette for Jer, vil Tiden vise, men fortæl mig nu hastigt, hvem I er, og hvad her foregaar?

Englænderen fortalte da:

— Jeg er Skibets Kaptajn, han dér er min Styrmand og den anden en Passager. Mine Matroser har gjort Mytteri for at bemægtige sig

mit Skib. Det var deres Hensigt at dræbe mig og disse to ærlige Mænd, som misbilligede deres Adfærd, men til sidst lod de sig dog bevæge til at skænke os Livet. Men Livet under de Kaar, som de har bestemt for os, er næsten værre end Døden selv, thi her paa denne øde Ø vil de lade os tilbage i Savn og Nød.

— Jeg vil vove Livet for Eders Frelse, sagde Robinson, — men først maa I gaa ind paa to Betingelser.

— Nævn Betingelserne! sagde Kaptajnen.

Robinson svarede:

— Den første er, at I, saalænge I er her paa Øen, vil lyde min Vilje, og den anden er, at De, Kaptajn, vil bringe mig og min Kammerat til England, hvis det lykkes mig at skaffe Dem Deres Skib tilbage.

Det gik Kaptajnen med Glæde ind paa, han var parat til at love alt for at faa sin Frihed igen, og Robinson forsynede ham og de to andre med Vaaben, men han forbød at bruge dem, før han fandt det nødvendigt, thi han vilde helst sejre uden at udgyde Blod. Fredag tog det Reb, som de tre Mænd havde været bundet med, til sig, og saa listede de alle fem hen i Skovtykningen. Den første Modstander, de traf paa, laa med Ansigtet nedad og sov saa haardt, at han først vaagnede, da de havde grebet ham ved Hænder og Fødder. I en Fart stak de et Tørklæde i Munden paa ham, saa at han ikke kunde raabe om Hjælp, bandt hans Hænder paa Ryggen og befalede ham at blive liggende ganske roligt, hvis han ikke vilde have en Kugle for Panden. De havde lagt ham saadan, at han ikke kunde se, hvorledes det stod til med hans Kammerater.

De skyndte sig til den næste, som de havde samme Held med og fik kneblet og bagbundet. Endnu fire til lykkedes det dem at faa Bugt med paa samme lydløse Maade. Men de to sidste var vaagnet op. I en Fart var de paa Benene og drog deres Sabler. Da saa de fem Pistoler pege imod sig og Robinson, der raabte:

— Overgiv Jer, I Uslinger, se hvorledes det er fat med Eders Kammerater, ned med Sablerne, eller det koster Jer Livet.

I samme Sekund kastede de begge deres Sabler og lagde sig paa Knæ for Kaptajnen, idet de raabte:

— Naade, Naade, Hr. Kaptajn!

Saa fik ogsaa de Baand om Hænder og Fødder, og alle førtes de i Fængsel i den Hule, hvor den gamle Lama havde tilbragt sin sidste Tid, nu var den forsynet med en solid Trædør. Robinson lod dem vide, at den, der forsøgte at sprænge Døren, vilde blive skudt af Skildvagten. Alle maatte aflevere deres Knive.

Nu gik Robinson og alle hans Mænd ned til Chaluppen, trak den ved Hjælp af nogle Baadshager helt op paa Land og huggede Hul i Bunden af den, for at den foreløbig skulde være ubrugbar.

Johannes: Hvorfor gjorde de dog det?

Faderen: De forudsaa, at man fra det store Skib vilde afsende endnu en Baad, naar den første udeblev, og de vilde altsaa forhindre, at den sidste skulde tage den første med.

Det gik, som han havde tænkt.

Henad Klokken tre om Eftermiddagen affyredes et Kanonskud paa Skibet for at kalde Matroserne tilbage. Dette Signal blev gentaget tre Gange, men da der stadig ingen Matroser kom, udsendtes der ganske rigtigt en ny Baad fra Skibet med 10 Mands Besætning.

Robinson og hans Mænd fulgte i Skjul Tildragelserne med den største Spænding. Baaden landede. Folkene steg ud og fandt deres første Baad liggende paa Strandbredden med Hul i Bunden. Det vakte stor Forbavselse. De saa sig omkring til alle Sider, raabte hvert Øjeblik paa Kammeraterne, men fik aldrig Svar.

Robinson, der havde hørt af Kaptajnen, at tre af de allerede fangne Matroser var retskafne Mennesker, der kun af Frygt for Kammeraterne havde været med til Mytteriet, fik den Idé at sende Styrmanden og Fredag hen efter dem.

De kom, og straks da de saa Kaptajnen, kastede de sig skamfulde paa Knæ og bad ham om Tilgivelse, fordi de havde svigtet ham, og Kaptajnen svarede:

— Jeg ved nok, at I altid før har været flinke og ærlige Mennesker, og jeg tilgiver Jer Eders Opførsel, dersom I nu vil være tro imod mig og mine Venner.

Matroserne lovede højt og helligt at være tro til Døden, og de følte sig lykkelige over ikke længere at skulle tjene en uretfærdig Sag. De kyssede Kaptajnen paa Haanden, og han forsynede dem med Vaaben og satte dem ind i Situationen.

Mandskabet fra den anden Baad havde imidlertid ikke helmet med at raabe, og en Gang imellem affyrede de et Skud i det Haab, at deres Kammerater til sidst vilde indfinde sig. Men endelig tabte de Taalmodigheden, gik i Baaden og lagde sig for Anker omtrent hundrede Skridt fra Land. Nu blev Kaptajnen og Robinson bange for, at de om kort Tid skulde ro tilbage til Skibet, og at dettes Besætning da skulde sejle bort og lade de forsvundne Kammerater i Stikken. Det vilde jo være en kedelig Historie, og for at forhindre det fandt Robinson paa at spille de søgende et Puds. Han lod Fredag og en Matros løbe hen i et Krat, der laa et Par Tusind Skridt fra Baaden, og derfra besvare Matrosernes Kalden med et Hallo. Hvis de derude i Baaden da steg i Land for at gaa efter Lyden, skulde de andre gaa længere og længere ind i Krattet for at lokke Folkene fra Baaden saa langt ind som muligt. Derpaa skulde de selv i største Hast komme tilbage ad en anden Vej.

Denne udmærkede Krigslist lykkedes. Næppe havde Matroserne i Baaden hørt, at deres evindelige Kalden endelig blev besvaret, førend de greb Aarerne og i Hast roede til Land. Alle undtagen to, der skulde bevogte Baaden, løb hen i den Retning, hvorfra Svaret var kommet.

Fredag og hans Ledsager gjorde deres Sager fortræffeligt og lokkede Matroserne næsten en halv Mil ind i Krattet. Robinsons Plan gik ud paa at fange dem alle ligesom deres Kammerater uden at ihjelslaa.

Det var imidlertid blevet mørkt. Uden mindste Støj rykkede

Robinson og hans Folk henad mod Baaden. Nu var de kun tyve Skridt fra den, og endnu havde de to Matroser, som holdt Vagt, ikke mærket det ringeste. Da — paa et givet Tegn fra Robinson — sprang de alle frem under Vaabenklirren og truede med Død og Ødelæggelse, hvis de to Mænd vovede at røre sig. Hvad var der andet at gøre for Matroserne end at overgive sig? De rakte Armene i Vejret og raabte:

— Pardon!

Hænderne blev bundet paa dem, og da dette var sket, blev deres Baad trukket langt op paa Strandbredden, og førende Fangerne foran sig trak Robinsons Kompagni sig tilbage til det nærliggende Buskads for at afvente Matrosernes Tilbagekomst.

Først kom fem Mand, der alle saa trætte og skuffede ud efter den lange forgæves Omvanken. De talte sammen om det besynderlige, at de ingen Mennesker fandt, skønt de alle tydelig havde hørt Svarene fra Krattet, men da de opdagede, at Baaden var borte, blev de for Alvor forskrækket. Robinson sendte en af de benaadede Matroser hen til dem og lod spørge, om de straks godvilligt vilde overgive sig? Som de saa, var deres Baad allerede taget, og alle deres Kammerater sad i Fangenskab. Hvis de ikke overgav sig, vilde Statholderen paa Øen lade sine halvtreds Mand trække op, og saa vilde de blive skudt.

For at give Matrosens Ord mere Vægt, klirrede Robinson og hans Folk henne i Krattet stærkt med deres Vaaben.

— Tør vi haabe paa Tilgivelse? spurgte endelig en af Matroserne. Herpaa svarede Kaptajnen fra sit Skjulested:

— Thomas Smith, du kender min Stemme, hvis I ufortøvet nedlægger Vaabnene, skal I alle blive benaadede undtagen Atkins.

Alle kastede i dette Øjeblik deres Bøsser, og Atkins, der havde været Ophavsmanden til Mytteriet, skreg:

— For Guds Barmhjertigheds Skyld, Hr. Kaptajn, Naade, Naade, jeg har ikke været værre end alle de andre. Naade! Naade!

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

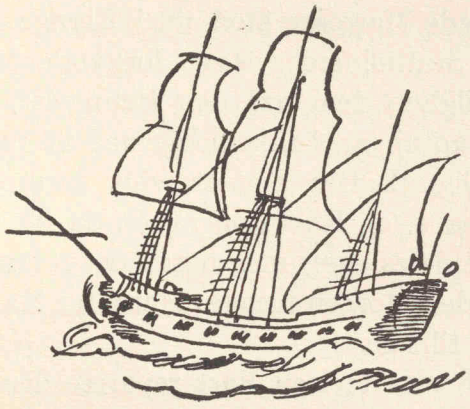
Kaptajnen svarede:

— Jeg skal da lade Naade gaa for Ret og lægge et godt Ord ind for Dig hos Statholderen. Hvad Du opnaar derved, vil vi faa at se.

Saa fik de Hænderne bundet, og imidlertid kom de tre sidste Matroser tilbage fra deres Eftersøgning. Da de saa og hørte, hvad der var sket, vovede de ikke at sætte sig til Modværge, men overgav sig.

Kaptajnen traadte da frem med Robinson, som blev antaget for en af Statholderens Officerer. Han udvalgte et Par af Fangerne, som han vidste var mest ulykkelige over deres Fejltrin. Disse blev ført til Skansen, de øvrige til Fængslet. Derpaa lod han to af de bedste Folk af de, der var i Fængslet, hente til Skansen.

Hvad hans Hensigt var med dette maa I vente med til i Morgen, kære Børn.

TREDIVTE AFTEN

Ja, mine smaa Venner, nu nærmer vi os stærkt den Stund, da Robinsons Skæbne bliver afgjort. Om nogle Timer er Loddet kastet — skal hans brændende Ønske om at komme hjem og gense sine Forældre gaa i Opfyldelse — eller skal hans Haab skuffes, saa at han maa blive paa Øen?

Det kommer an paa, om Kaptajnen kan erobre Skibet tilbage eller ej.

De ti benaadede Matroser stod nu i Klynge foran Skansen og hørte Robinson i Statholderens Navn forkynde dem, at deres Forbrydelse skulde tilgives dem paa den Betingelse, at de vilde være deres foresatte, Kaptajnen, behjælpelig med at tage Skibet tilbage. Alle gav højtidelige Løfter om at ville kæmpe for Kaptajnen til sidste Blodsdraabe, og Robinson føjede da til, at de herved ikke alene kunde redde deres eget, men ogsaa deres fangne Kammeraters Liv, thi disse skulde i Morgen hænges Mand for Mand, dersom Skibet ikke blev erobret tilbage.

Skibstømreren maatte i en Fart reparere den hullede Baad, og da dette var sket, blev den og den anden Baad sat i Vandet. Det besluttedes, at Skibskaptajnen skulde føre Kommando over den ene Baad, Styrmanden over den anden, og at Mandskabet skulde fordeles imellem dem. Alle Mand forsynedes med Skydevaaben og Ammunition, og efter at Kaptajnen havde sagt et bevæget Farvel til Robinson og Fredag, sejlede Skibene af Sted til den farlige Dyst.

Johannes: Jeg synes, det er underligt, at Robinson ikke gik med.

Faderen: Tro ikke, det var Frygt, der holdt ham tilbage, nej, det var efter fornuftigt Overlæg. Han og Fredag skulde blive tilbage og sørge for Fangerne; man har Ansvar for Mennesker, som man lukker inde. Desuden kunde Fangerne bryde ud og tage Skansen i Besiddelse. I kan tro, det var strengt for Robinson at gaa ledig herhjemme i Spænding og Uro. Hans Skæbne skulde afgøres nu — hvordan vilde Resultatet blive? Han kunde ikke finde Fred noget Sted. Snart satte han sig ind i sin Tankekrog, snart steg han op paa Volden, og snart klatrede han op ad Rebstigen for paa Bjergets Top at lytte ud i Nattens Stilhed, om ingen Støj fra Skibet skulde naa op til ham. Tre Kanonskud skulde forkynde Sejren. Han gjorde sig al mulig Umage for at være rolig og forberedt paa, hvad der end maatte komme, han huskede, hvor ofte han havde formanet Fredag til at bekæmpe sig i lignende Tilfælde, men alligevel steg hans Uro stadigt.

Det var nu hen imod Midnat, og Haabet havde næsten ganske svigtet ham, da Braget af en Kanon hørtes langt borte.

Robinson fo'r op fra sin sammensunkne Stilling som en, der pludselig vækkes op af sin Søvn. Aandeløs stod han og ventede nogle Minutter. Bum! — det andet Skud tordnede langt borte, og endelig kom ogsaa det tredje. Der var ingen Tvivl mere — Skibet maatte være erobret, og Kaptajnen skulde nok holde sit Løfte og sejle Robinson tilbage til Europa.

Det var for meget for Robinsons Nerver. Fortumlet af Glæde næsten fløj han ned ad Rebstigen, omfavnede Fredag, der sad slumrende paa en Græsbænk, lo og græd og kunde ikke tale af Sindsbevægelse. Fredag, der aldrig før havde set sin fornuftige Herre saaledes, blev ganske forskrækket og spurgte.

— Hvad fejler gode Herre?

Men Robinson svarede blot:

— Aa, Fredag, kære Fredag!

Og Fredag tænkte, at hans Herre maatte være bleven lidt forstyrret i Hovedet, og foreslog, at han skulde gaa i Seng og sove. Da fik Robinson endelig Herredømme over sit Mæle.

— Sove, kære Ven, sagde han, — jeg sove nu i det Øjeblik, da Himlen har opfyldt mit Hjertes eneste langvarige Ønske? Har Du da ikke hørt de tre Kanonskud? Ved Du ikke, at Skibet er erobret?

Nu forstod Fredag sin Herres besynderlige Opførsel, og han omfavnede ham og græd af Glæde med ham.

Hans egen Glæde var blandet. Thi vel vilde han gerne i Følge med Robinson og sin Fader rejse til Europa og se alle dets mange Vidundere, men han var dog ikke saa lidt vemodig ved Tanken om for evigt at forlade sin Fødeegn.

Af lutter Henrykkelse var Robinson uroligere nu end nogen Sinde før. Snart klatrede han op paa Bjerget for under den stjerneklare Himmel at takke Gud for sin Befrielse, snart sad han atter paa Græsbænken ved Siden af Fredag og talte om Hamborg, og snart pakkede han sine Sager sammen. Paa den Maade gik hele Natten, uden at han en eneste Gang tænkte paa at gaa til Ro.

Saa snart det gryede ad Dag, søgte hans Blik atter ud over Havet, og han ventede med Længsel paa det Øjeblik, da det vilde blive saa lyst, at han kunde se Skibet, der laa for Anker derude. Øjeblikket kom, men Skibet — Skibet var forsvundet! Det maatte være sprængt og sunket under Kampen. Hvem kan beskrive Robinsons Forfærdelse. Han gav et smerteligt Skrig, og Fredag, der kom ilende til, hunde ikke forstaa, hvad ondt der var hændet hans Herre, før denne med skælvende Haand viste ud mod Havet og sagde:

— Skibet, Fredag — Skibet!

Da gav ogsaa Fredag et Skrig og kastede sig om sin Herres Hals, og begge sad de en Tid haabløse og fortvivlede.

Da hørte de en Lyd som af mange Menneskers Fodtrin. De sprang op, og da de saa sig om, opdagede de Kaptajnen, der med

nogle af sine Folk steg opad Bjerget. De ilede de kommende i Møde, og efter hjerteligt at have ønsket dem velkommen hjem saa Robinson Skibet, der laa for Anker i en lille Bugt paa den vestlige Kyst, og i samme Øjeblik var hans Sorg borte. Han forstod, at Kaptajnen endnu før Daggry havde ført Skibet derhen, hvor det kunde ligge i en sikker Havn.

Kaptajnen havde taget god Mad og nogle Flasker Vin med fra Skibet, og medens de alle sad samlede om Frokostbordet, fortalte han, hvorledes Kampen var gaaet for sig: Det var lykkedes ham at bemægtige sig Skibet, uden at et eneste Menneske var bleven saaret, endsige dræbt, fordi man i Nattens Mørke ikke havde bemærket ham og uden Betænkning havde ladet Matroserne gaa om Bord.

Han og hans Folk havde haft Held til at faa de værste af Oprørerne bundne, medens de laa sovende i deres Kahytter, og da det var sket, overgav de andre sig efter en kort Modstand.

— Dem er det, sagde han til Slut til Robinson, jeg skylder mit Liv, det er Deres Medlidenhed og Klogskab, der har reddet mig og givet mig mit Skib tilbage. Befal nu over mig og Skibet.

Han lagde sin venstre Arm om Robinsons Skulder, medens han med højre Haand greb sit Glas og sagde:

— Skal vi nu ikke paa europæisk Manér udbringe en Skaal for vor brave Robinson og hans trofaste Ven, Fredag!

Alle Mændene greb deres Glas, og for første Gang gjaldede tre glade Hurraer ud over den lille tavse Ø.

Trofast vilde ogsaa være med til at raabe et Leve for sin Befrier, men den blev ved længe efter, at Englænderne var holdt op, og Polly, der aldrig havde hørt Mage til Støj, siden den var blandt sine egne Fæller, skreg og skoggerlo oppe fra sit Bur.

Fredag udstødte nogle Indianerhyl af bare Fornøjelse, men Vinen vilde han som sædvanlig ikke have noget af.

Robinson, der baade græd og lo, takkede rørt for alt det gode,

Kaptajnen havde sagt om ham, men han ønskede ikke at blive rost, fordi han havde gjort, hvad hans Pligtfølelse og hans Hjerte bød ham at gøre. Han fortalte nu Kaptajnen sin Historie, og Kaptajnen lyttede betaget og forundret til.

Senere paa Dagen bad Kaptajnen Robinson sige, hvad han ønskede, at han skulde gøre for ham, og Robinson svarede:

— Jeg har foruden det, jeg i Gaar satte som Betingelse for min Bistand, endnu tre Ting, jeg vil bede Dem om:

For det første beder jeg Dem om at blive her, indtil min kære Fredags gamle Far kommer tilbage med Spanierne. For det andet, at De foruden mig og mine Husfæller ogsaa vil tage Spanierne med og først sejle til Cadix for at sætte dem i Land der.

Endelig beder jeg Dem om ogsaa at skænke de værste Oprørere Livet, og som Straf lade dem blive her tilbage paa min Ø, da jeg er overbevist om, at dette er det bedste Middel til at forbedre dem.

Kaptajnen forsikrede, at alt skulde ske, som Robinson ønskede det. Han lod Fangerne føre frem, søgte de værste Oprørsaander ud og forkyndte dem deres Dom. Disse, der vidste, at de ifølge Loven havde forbrudt Livet, følte sig taknemmelige over denne Dom, især efter at Robinson havde fortalt dem, at han en Tid havde levet ganske alene her og klaret sig uden andre Redskaber end sine to Hænder. Nu vilde han overlade dem hele sin velindrettede Bolig, sin Skanse, Lamaerne og alle de europæiske Sager. Han gav dem Anvisning paa, hvorledes de kunde erhverve sig deres Føde, og først og fremmest indskærpede han dem at holde sig efterretteligt, hvad han engang havde skrevet over Hulens Indgang: *Flid og Nøjsomhed.*

Medens Robinson endnu talte, kom Fredag springende med den gode Efterretning, at hans Fader og Spanierne endelig var kommet og lige nu var landet. Hele Selskabet skyndte sig imod dem, og Fredag fløj i Forvejen for at kaste sig om Halsen paa sin gamle Fader.

Robinson saa til sin Forundring, at der var to Kvinder blandt

de ankomne. Han spurgte Torsdag, hvordan det kunde være, og fik at vide, at to af Spanierne havde valgt sig Koner derovre blandt de Vilde.

Da disse gifte Spaniere hørte, at Robinson vilde forlade Øen, og at nogle Matroser skulde blive tilbage, bad de om Lov til ogsaa at blive der, thi efter alt, hvad de havde hørt om denne Ø, syntes de ikke, de kunde ønske sig noget bedre Opholdssted.

Robinson opfyldte gerne dette Ønske, thi han var glad over, at et Par ærlige og gode Mænd blev derovre. De kunde maaske have en god Indflydelse paa de andre, der ikke havde saa stærk en Karakter. Han besluttede, at disse to gifte Spaniere skulde være de raadende paa Øen, og at alle de andre maatte lyde dem. Han kaldte Øens fremtidige Befolkning sammen og talte saaledes til dem:

— I ved allesammen, at Øen og alt, hvad derpaa findes, er min retmæssige Ejendom. Jeg overlader den til Jer og ønsker, at I maa komme til at befinde Jer rigtig godt her. For at hjælpe Jer dertil vil jeg give Jer Love og Samfundsregler, som I skal rette Jer efter.

Jeg bestemmer herved, at de to Spaniere for Eftertiden skal indtage min Plads og være de retmæssige Herrer over Øen. Alle I andre har Pligt til at vise dem ubetinget Lydighed. Spanierne skal have alle Vaaben, al Ammunition og alt Værktøj i Forvaring, men de skal være villige til at laane I andre det, naar I trænger til det, paa den Betingelse, at I opfører Jer ordentligt i enhver Retning. Er der Fare paa Færde, skal I holde trofast sammen, ligesom I ogsaa skal dele Mark- og Havearbejdet. Udbyttet skal I fordele ligeligt imellem Jer. Maaske faar jeg ved Lejlighed noget at vide om Jer, eller jeg beslutter mig til at vende her tilbage igen for at tilbringe mine sidste Dage paa Øen, der er bleven mig saa kær. Ve da den, som har trodset min Lov, medens jeg var borte. Han vil uden Barmhjertighed blive sat i en lille Baad og givet Verdenshavet til Pris paa en Stormvejrsdag.

Alle bevidnede deres Tilfredshed med denne Samfundsordning og lovede at rette sig efter den.

Robinson eftersaa nu alle sine Ejendele, og det, han ønskede at tage med sig, blev bragt om Bord, thi da Vinden var særlig gunstig, havde Kaptajnen foreslaaet, at de skulde rejse allerede næste Morgen.

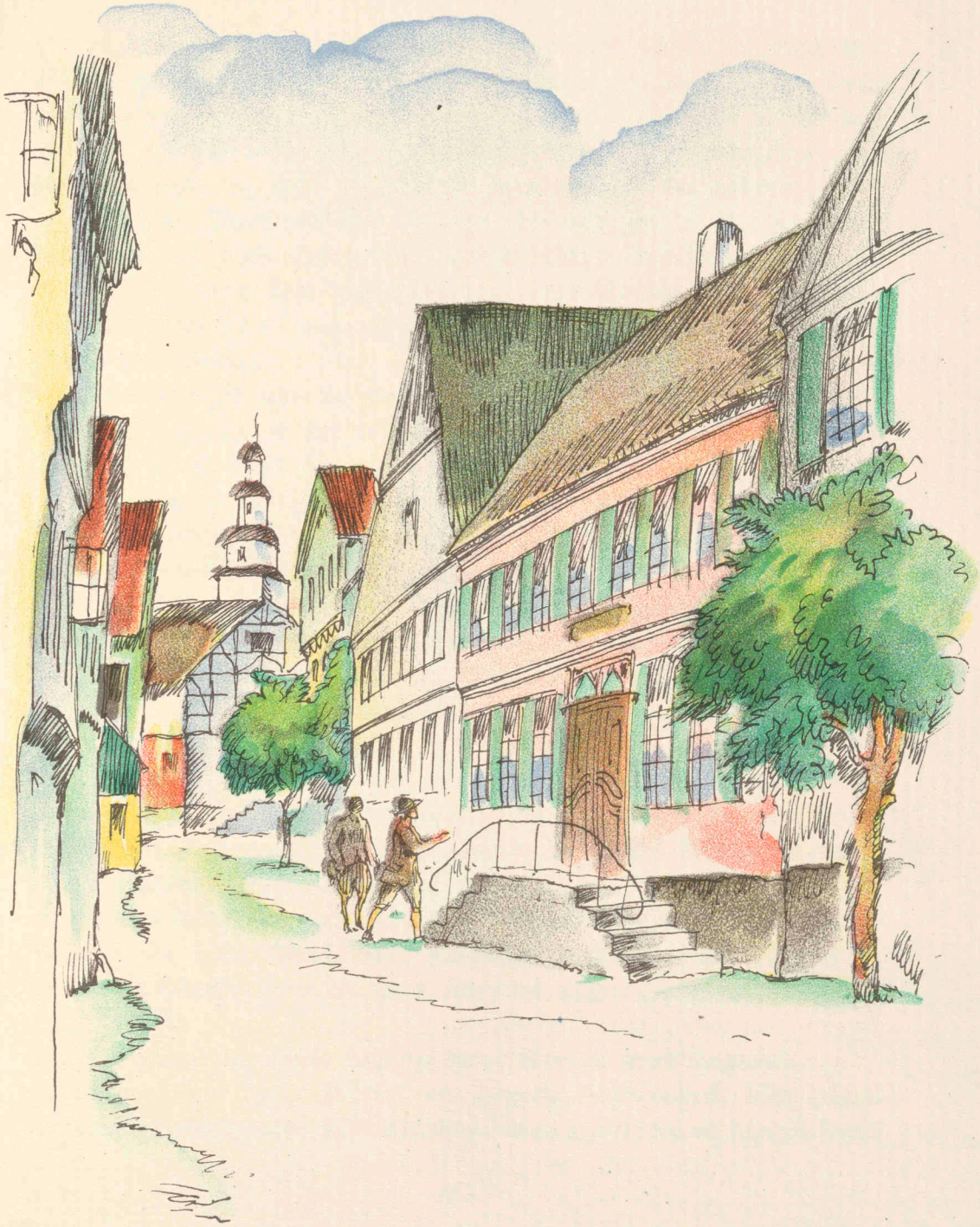
De Ting, han vilde have med sig, var følgende: En af hans selvlavede Skindklædninger med Solskærm og Maske, desuden Buer, Pile, Spyd, Stenøkser og alle Slags Redskaber, som han ogsaa selv havde tilvirket i sin første og vanskelige Tid paa Øen. Hvert Stykke havde kostet ham meget Hovedbrud og megen Flid, før det var færdigt, netop derfor var han kommen til at holde af dem.

Guldkornene og Diamanterne glemte han ikke, han glædede sig uhyre til det Øjeblik, da han kunde overbringe disse Kostbarheder i de rette Hænder. Og hans egen store Guldklump, som han før havde behandlet saa foragteligt, kunde nok komme til god Nytte nu — tænk hvilke Goder han for den kunde forskaffe sig og sine Forældre, naar han kom hjem. To Lamaer vilde han ogsaa have med og endelig den sorte Trofast og den spraglede Polly.

Skibskaptajnen, der gerne vilde efterligne Robinsons Gavmildhed, hentede fra sit Skib en Mængde Fødevarer, Jern, Krudt og Værktøj som Foræring til de tilbageblivende.

Da alt var forberedt til Afrejsen, sørgede Robinson for sidste Gang paa Øen for et godt Aftensmaaltid, hvorved Skibskaptajnen fik Lejlighed til at beundre hans Færdighed i Kogekunsten.

Megen Appetit havde han ikke selv, han gik som i en Drøm. Vemod over Afskeden med den Ø, der nu i saa mange Aar havde været hans Hjem, blandede sig med Henrykkelsen over atter at skulle mødes med sine Forældre. Da de andre var gaaet til Ro, satte han sig alene oppe paa Bjerget og gennemgik i Tankerne alle sine Tildragelser fra den Dag, han blev kastet i Land her paa Øen, og til nu, da han skulde forlade den.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Bølgerne slog med en sagte Plasken mod Strandbredden. Robinson elskede den Lyd, der i saa mange Aar havde været hans eneste Musik og ofte i Drømme havde faaet ham til at tro, at han sejlede mod Hjemmet. Nu var det en Afskedssang, Bølgerne nynnede for ham, og stille Taarer løb ham ned over Kinderne.

Over en Time sad han deroppe, før han gik til Ro. Saa kom Morgenen og Afskedsstunden. Aldrig havde Robinson troet, det vilde have faldet ham saa haardt at tage Afsked med Øen, han var ikke langt fra at misunde de tilbageblivende, med hvem han grædende tog Afsked.

Saa skyndte han sig om Bord fulgt af Torsdag og Fredag.

Lise: Aa, nu er det vist forbi?

Johannes: Vent lidt, de er ikke hjemme endnu!

Faderen: Vinden var som sagt meget gunstig, og det blæste friskt. Robinson blev staaende paa Dækket og stirrede mod Øen, der i tolv Aar havde været hans Hjem, indtil dens sidste Bjergtop forsvandt. Saa tørrede han Taarerne bort, gik ned i Kaptajnens Kahyt til sine Rejsefæller, og i Samtale med dem fik han Bugt med sit Mismod. Det var jo dog frivilligt, at han havde forladt sin kære Ø.

Efter 24 Dages Sejlads naaede de Cadix, hvor Spanierne blev sat i Land.

Robinson opsøgte her den Købmand, hvis Guldkorn han havde reddet. Han kom i rette Øjeblik, thi Købmanden var som Følge af Skibets Forlis paa Fallittens Rand. Den lille Tønde Guldkorn var saa meget værd, at han kunde betale hele sin Gæld og endda faa mange Penge tilovers. Han bad derfor Robinson modtage en Belønning for hans Daad, men Robinson trykkede hans Haand og sagde, at Glæden over at have udrettet noget godt var ham Belønning nok.

De gik atter under Sejl og satte Kursen mod England.

Paa denne Rejse indtraf en sørgelig Begivenhed, idet gamle Torsdag pludselig blev syg. Alt, hvad man gjorde for at hjælpe ham,

nyttede ikke. Hans Timeglas var udrundet. Stille og blidt døde han efter nogle Dages Feber. Fredag, der havde siddet ved Sygelejet Nat og Dag, sørgede i lang Tid bittert over Tabet af den nylig genfundne Far.

Senere paa Rejsen døde ogsaa de to Lamaer, der ikke kunde taale Søen.

Skibet ankom til Portsmouth, en velkendt Havn i England. Her var det, at den Officersenke, som Diamanterne var bestemt for, skulde bo. Robinson gik efter Adressen og fandt hende i ynkelige Kaar; siden hendes Mand var død for to Aar siden i Ostindien, havde hun levet i stor Fattigdom med sine Børn. Alle saa de blege og underernærede ud, og deres Klæder var slidte og lasede.

Hvad Robinsons Besøg betød for denne Familie behøver næppe at berettes. Da han havde fortalt, i hvilken Anledning han kom, og overrakte den stakkels Enke Diamanterne, sank hun grædende ned paa en Stol og skjulte Ansigtet i sine Hænder, medens Børnene forundret flokkedes om hende. Taarerne skyldtes ikke alene Glæden over, at hun nu kunde give sine Børn Mad og varme Klæder, men ogsaa Bevægelsen over denne Hilsen fra hendes kære afdøde Mand.

Robinson trykkede deltagende hendes Haand og skyndte sig bort, før hun endnu havde faaet ham takket.

Her i Portsmouth laa just et Skib, som skulde til Hamborg. Robinson forhørte sig hos dettes Kaptajn, om han selv, Fredag, Trofast, Polly og alt deres Rejsegods kunde komme med til Hamborg. Da der ikke var noget i Vejen for det, tog Robinson og Fredag en højtidelig Afsked med deres tidligere Fører, som de nu ikke behøvede at gøre Ulejlighed mere, og gik om Bord.

Skibet lettede snart, og nu gik det mod Tyskland. Helgoland var allerede i Sigte, da en Storm rejste sig, og inden man naaede Elbens Munding, var Stormen steget til en Orkan. Besætningen gjorde sig alle tænkelige Anstrengelser for at holde Skibet fri af Kysten, men forgæves.

Klokken fire om Morgenen løb Fartøjet saa voldsomt paa en Revle, at Bunden knustes. Om faa Timer vilde det være et fuldstændigt Vrag.

Det gjaldt kun om at komme i Redningsbaadene. Robinson og Fredag sprang i den første, der blev firet ned. Polly sad paa sin Herres Skulder og blinkede ængsteligt med sine blanke Øjne. Trofast sprang efter.

Redningsbaadene naaede lykkeligt Cuxhafen. Her gik Robinson i Land som en fattig, skibbruden Mand.

Blandt det Vraggods, der Dagen efter drev ind, fandtes Robinsons Solskærm og hans Pelsklædning. Guldklumpen var derimod for evigt gaaet til Bunds. Han var nu akkurat lige saa rig, som da han rejste fra Hamborg. Men hvad brød han sig om Guldet. Arbejdet var ham nu en Glæde, og et nøjsomt Liv, som han var vant til, vilde han blive ved med at leve derhjemme.

Her i Cuxhafen fik han den sørgelige Meddelelse, at hans Moder allerede for flere Aar siden var død. Det var et tungt Slag for ham. Han havde dog saa inderligt haabet at gense begge sine kære Forældre.

Han gik om Bord i et andet Skib og sejlede fra Cuxhafen. Snart kunde han se sin Bys Taarne. Kun fire Timer endnu, og han var hjemme.

Skibet strøg forbi Blankenese. Nu var han lige ved Altona og saa endelig — i Hamborg. Med bankende Hjerte sprang han i Land, og han havde den største Lyst til at lægge sig ned og kysse sin Fødebys Jord. Men han maatte skynde sig af Sted, thi Folk lavede Opløb for at se paa ham og hans mærkelige Rejseselskab.

Fra en Gæstgivergaard ved Havnen sendte han en Mand hjem, der langsomt og forsigtigt skulde forberede hans gamle Fader paa den store Begivenhed, der maaske ellers kunde have faaet hans Hjerte til at briste.

Robinson fulgte selv efter, da en kort Tid var gaaet. Han følte

det næsten, som var han paa hellig Grund, da han gik igennem de Gader, i hvilke han kendte hvert eneste Hus fra sin Barndomstid. Fredag gik ved hans venstre Side, ivrigt optaget af at se paa alt det nye. Nu stod Robinson foran sit Fædrenehjem. Bevæget gik han op ad Trappen, og et Øjeblik efter laa han i sin Faders Arme.

— Kære Far! var det eneste, han kunde faa frem.

— Min egen Søn! svarede den gamle og lagde sine Hænder velsignende paa hans Hoved.

Saaledes blev de siddende tæt omslyngede, indtil en Strøm af Glædestaarer skaffede Luft for deres Bevægelse. Nu rejste Robinson sig, hentede Fredag, der stod i den anden Stue, og førte ham til Faderen. Han fortalte, hvorledes Fredag ved Skæbnens underlige Lune var kommet til ham i hans store Ensomhed, og hvordan han var bleven hans uadskillelige Ven.

Den gamle trykkede Fredag til sit Hjerte, hvorved Fredag brast i Graad, fordi han mindedes sin egen nylig døde Fader.

Som en Løbeild fo'r Rygtet om Robinsons Ankomst og hans mærkelige Hændelser igennem Byen.

Alle talte om ham, alle var nysgerrige efter at se ham, alle vilde høre hans Eventyr fortalt af ham selv.

Robinson maatte fortælle sin Historie om og om igen. Han gjorde det gerne.

Hans Faders Hus kom nærmest til at ligne et offentligt Forsamlingshus, thi fra alle Dele af Byen strømmede Folk til for at høre. Naar han havde sluttet sin Fortælling, glemte han aldrig at tilføje: I Forældre, som her er til Stede, lær af mit Eksempel at opdrage Jeres Børn til Flid og Nøjsomhed. — Og I, kære Børn, glem ikke at være lydige mod Eders Forældre og benyt enhver Lejlighed til at udvide Jeres Kundskaber og Færdigheder. Foragt Dovenskaben!

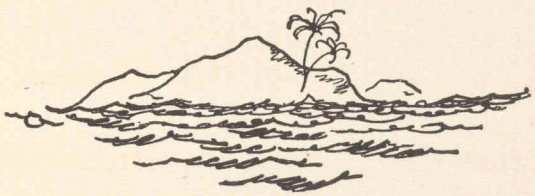
Robinsons Fader foreslog ham at overtage hans gamle Købmandsforretning, men Robinson havde langt mere Lyst til at bruge

sine legemlige Kræfter og ønskede at blive Snedker, og dette havde Faderen ikke noget imod.

Robinson og Fredag gik i Lære hos en dygtig Snedker, og de gjorde saa store Fremskridt, at de, inden Aaret var omme, kunde erklæres for udlærte. I Fællesskab oprettede de et Værksted og levede hele Livet som uadskillelige Venner. Ved deres regelmæssige, sunde Levevis blev de gamle Mænd, og lige til deres Død var de ved uforlignelig Hæderlighed og Godhed et smukt Eksempel for andre Mennesker.

Her tav Faderen. Børnene sad en Tid i dyb Eftertanke, indtil Johannes brød Tavsheden:

— Hvem der dog var saa god som Robinson, sagde han, og alle hans Søskende havde det samme Ønske.

TRYKT I

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI · LITOGRAFIERNE UDFØRT

I ALBERT C. PETERSENS LITOGRAFISKE

ETABLISSEMENT

